

MD 14
Metodološki dokument

ISSN 1840-1074

**BOSANSKI
JEZIK**

RJEČNIK

za statistiku saobraćaja

Četvrto izdanje



Bosna i Hercegovina



Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

Naslov originala prema EUROSTATU:

ILLUSTRATED GLOSSARY FOR TRANSPORT STATISTICS 4th EDITION

Document prepared by the Intersecretariat
Working Group on transport statistics
EUROSTAT, INT, UN-ECE

Sarajevo, mart 2011.

Izdaje:	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, Zelenih beretki 26, Bosna i Hercegovina
Odgovara:	Zdenko Milinović, direktor
Pripremili:	Odsjek za transport, okoliš, energiju i regionalne statistike Emina Ahmetović Ševala Korajčević
Dizajn i prijelom:	Lejla Rakić
Lektura:	Amra Kapetanović
Štampa:	„Štamparija Avery“, Sarajevo

Molimo korisnike Publikacije da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor

SADRŽAJ

UVOD.....	5
PRIZNANJA.....	6
SKRAĆENICE.....	7
A. ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ.....	9
A.I. INFRASTRUKTURA	11
A.II. PRIJEVOZNA SREDSTVA	15
A. II. A. VOZILA.....	15
A. II. B. KONTEJNERI.....	21
A. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST	24
A. IV. SAOBRAĆAJ	26
A. V. PRIJEVOZ	28
A. VI. POTROŠNJA ENERGIJE	34
A. VII. NEZGODE	36
B. CESTOVNI SAOBRAĆAJ.....	39
B. I. INFRASTRUKTURA.....	41
B. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA.....	44
B. II. A. VOZILA.....	44
B. II. B. KONTEJNERI.....	51
B. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST	54
B. IV. SAOBRAĆAJ	57
B. V. PRIJEVOZ.....	59
B. VI. POTROŠNJA ENERGIJE	64
B. VII. NEZGODE	66
C. SAOBRAĆAJ UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTEVIMA	69
C. I. INFRASTRUKTURA.....	71
C. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA.....	74
C. II. A. PRIJEVOZNA SREDSTVA	74
C. II. B. KONTEJNERI.....	78
C. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST	82
C. IV. SAOBRAĆAJ	84
C. V. PRIJEVOZ.....	86
C. VI. POTROŠNJA ENERGIJE	90
C. VII. NEZGODE	91
D. CJEVODNI SAOBRAĆAJ.....	95
D. I. INFRASTRUKTURA / II. PRIJEVOZNA SREDSTVA.....	97
D. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST	99
D. IV. SAOBRAĆAJ / V. PRIJEVOZ	101
D. VI. POTROŠNJA ENERGIJE	104
E. POMORSKI SAOBRAĆAJ	107
E. I. INFRASTRUKTURA	109
E. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA	112
E. II. A. PLOVILA	112
E. II. B. KONTEJNERI	116
E. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST	119
E. IV. SAOBRAĆAJ.....	122
E. V. PRIJEVOZ	124
E. VI. POTROŠNJA ENERGIJE.....	131
F. VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ	133
F. I. INFRASTRUKTURA	135

F. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA	138
F. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLNOST	140
F. IV. SAOBRAĆAJ.....	143
F. V. PRIJEVOZ	148
F. VI. POTROŠNJA ENERGIJE.....	153
F. VII. NEZGODE.....	154
G. INTERMODALNI TERETNI SAOBRAĆAJ	157
G. I. UVOD.....	159
G. II. KONTEJNERI	161
INDEKS	165

UVOD

Rječnik statistike saobraćaja prvi put je objavljen 1994. godine s ciljem da se pomogne zemljama članicama u prikupljanju podataka o saobraćaju korištenjem zajedničkog upitnika koji su izradili Komitet za unutrašnji transport Evropske ekonomske komisije Ujedinjenih nacija (UN-ECE) Internacionalnog transportnog foruma (ITF), i Statistički ured Evropske unije (EUROSTAT).

Ovo četvrto izdanje je rezultat neprekidne dragocjene saradnje između ove tri organizacije, koje su kroz rad Međuresorske radne grupe neprekidno ulagale napore da harmonizuju statistiku saobraćaja na međunarodnom nivou. Rječnik trenutno obuhvata 735 definicija i predstavlja referencu za sve subjekte koji se bave statistikom saobraćaja. Poštujući uputstva sadržana u ovim definicijama, znatno će se doprinijeti kako kvalitetu tako i uporedivosti podataka.

U ovom četvrtom izdanju, poglavlja o željezničkom, cestovnom, cjevovodnom, intermodalnom saobraćaju i saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima znatno su izmijenjena. Dodato je novo poglavlje o vazdušnom saobraćaju. Pri izmjeni željezničkog saobraćaja vodilo se računa o promjenama sa kojima se suočavaju željeznički operateri, naročito u Evropi. Pored toga, ubačen je potpuno novi dio o željezničkim nezgodama. Poglavlja o cestovnom saobraćaju i saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima takođe su pretrpjela detaljne izmjene u cilju odražavanja trenutne situacije. U poglavlju o saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima dodat je dio o nezgodama. Poglavlje o cjevovodnom saobraćaju je prošireno da bi se obuhvatili plinski i naftni cjevovodi zbog njihovog sve većeg značaja u snabdijevanju tržišta energijom. Novo poglavlje o vazdušnom saobraćaju slijedi uputstva ICAO, ali uz neke dopune iz IATA i ACI.

Konsultacije sa relevantnim međunarodnim sektorskim tijelima takođe su obavljene za oblasti koje su date u rječniku. Kod svih datih revizija, u odnosu na prethodna izdanja, vodilo se računa o najnovijim evropskim zakonskim aktima čime se, takođe značajno, doprinijelo prikupljanju podataka u ovom posebnom kontekstu.

Pored dodatka, odlučeno je da se pojednostave dijelovi koji se odnose na preduzeća, poslovanja i zaposlenost. Ova odluka nije donijeta zato što se smatralo da ova tema nije važna, daleko od toga, ona više odražava stvarnost da su aktivnosti prikupljanja podataka ove tri organizacije više bile usredsređene na sam saobraćaj nego na ovu oblast.

U ovom izdanju bilo je moguće unijeti samo neznatne izmjene u poglavlju o pomorskom saobraćaju. U daljem radu fokus će biti na dodavanju dijela o pomorskim nezgodama, kao i na tome da terminologija i dalje odražava promjene u drugim sektorima. Uticaj saobraćaja na životnu sredinu je druga oblast koja bi mogla da se unaprijedi jer to nije bilo moguće uraditi ovom prilikom.

Treće izdanje prevedeno je na sve službene jezike Evropske unije i na ruski jezik. To će također biti slučaj i s ovim četvrtim izdanjem. Sljedeći novi razvoj jest priprema ilustrovane verzije. Cilj je omogućiti korisniku bolje razumijevanje definicija na osnovi shvaćanja da jedna slika vrijedi koliko i hiljadu riječi.

Napomena:

Objašnjenja koja su napisana u italicu, a koja se nalaze ispod nekih definicija, namijenjena su kao pomoć za razumijevanje definicija i kao pomoć zemljama u ispunjavanju upitnika. Objasnenja nisu sama po sebi dio definicija.

PRIZNANJA

Ovo izdanje pripremila je Međuresorska Radna grupa (IWG. Trans), koju čine gospodin Ould Khou Sid'Ahmed (UNECE), gospodin Mario Barreto (ITF) i gospodin Hans Strelow (Eurostat).

U pripremi pojedinih poglavlja sudjelovali su i brojni nacionalni stručnjaci te službenici međunarodnih i nevladinih organizacija. Proces revizije pregledali su i odobrili članovi radne grupe UNECE za statistiku saobraćaja (WP.6) na sastanku u maju 2008. godine.

Glavni rad na reviziji obavila je grupa stručnjaka. U grupi su sudjelovali:

- gospodin Roland Fischer, koji je vodio rad u području željezničkog saobraćaja i pomagao pri vazdušnom saobraćaju,
- gospodin Erik Grib, koji je vodio rad na cestovnom saobraćaju i intermodalnom teretnom saobraćaju,
- gospodin Franz Justen, koji je bio odgovoran za prijevoz na unutaršnim vodenim putevima i cjevovodni saobraćaj,
- gospodin Lars Sjöberg, koji je pomagao u području željezničkog saobraćaja,
- gospodin Richard Butchart, koji je vodio rad u području vazdušnog saobraćaja i koordinirao tehničke elemente projekta,
- gospođa Karen Ifrah (Artemis Information Management), koja je bila odgovorna za istraživanje, usklađivanje ne- tehničkih dijelova projekta i jezični pregled.

SKRAĆENICE

°C	stepen Celzijusa
€	euro
ACI	Međunarodno udruženje vazduhoplovnih luka
AND	Sporazum o prijevozu opasne robe cestom
BT	bruto tonaža
CEN	Evropski odbor za standardizaciju
cm	centimetar
cm ³	kubni centimetar
DWT	bruto nosivost (broda) u tonama
EC	Evropska komisija
Eurostat	Statistički ured Evropske unije
GWh	gigavatsat
Hz	herc
IATA	Međunarodna udruženje vazduhoplovnih prijevoznika
ICAO	Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva
IMO	Međunarodna pomorska organizacija
ISIC	Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih ekonomskih djelatnosti
ISO	Međunarodna organizacija za standardizaciju
ITF	Međunarodni transportni forum
kcal	kalorija
kg	kilogram
kJ	kilodžul
km	kilometar
km/h	kilometar na sat
KS	konjska snaga
kW	kilovat
kWh	kilovatsat
m	metar
m ²	kvadratni metar
m ³	kubni metar
mm	milimetar
NACE	Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj zajednici
RID	Pravilnik o međunarodnom prijevozu opasne robe željeznicom
t	tona
TJ	teradžul
UIC	Međunarodno željezničko udruženje
UNCTAD	Konferencija Ujedinjenih naroda za trgovinu i razvoj
UNECE	Ekonomska komisija Ujedinjenih naroda za Evropu
V	volt

A

Željeznički saobraćaj

A.I. INFRASTRUKTURA (INFRASTRUCTURE)

A.I. 01. Kolosijek (Track)

Par šina po kojima mogu kretati željeznička (šinska) vozila.

Širina kolosijeka: Rastojanje između dvije šine koje se mjeri između unutrašnjih ivica glava šina.

U upotrebi su sljedeće širine kolosijeka:

- normalni kolosijek: 1,435 m
- široki kolosijek: 1.520 m (primjer: nezavisne države Komonvelta)
1.524 m (primjer: Finska)
1.600 m (primjer: Irska)
1.668 m (primjer: Španija i Portugalija)
- uski kolosijek: 0,60 m; 0,70 m; 0,75 m; 0,76 m; 0,785 m;
0,90 m; 1,00 m.

A.I. 02. Elektrificirani kolosijek (Electrified track)

Kolosijek opremljen vazdušnim kontaktim vodom ili provodnom šinom kako bi se omogućila električna vuča.

Koriste se sljedeće vrste napajanja:

- naizmjenična struja: 25 000 V, 50 Hz
15 000 V, 16 2/3 Hz
- jednosmjerna struja: 3 000 V
1 500 V
750 V
660 V

A.I. 03. Glavni kolosijek (Running track)

Kolosijek koji obezbjeđuje neprekidnost jedne pruge od početka do kraja i namijenjen je za saobraćaj vozova između i kroz stanice i druga službena mjesta, kao i za prijem i otpremu vozova u stanicama i drugim službenim mjestima kroz koja saobraćaju vozovi.

A.I. 04. Sporedni kolosijeci (Sidings)

Kolosijeci koji se odvajaju od glavnih kolosijeka.

Dužina sporednih kolosijeka se računa u ukupnu dužinu kolosijeka ako su u okviru mreže upravljača infrastrukture, dok se industrijski kolosijeci ne računavaju.

A.I. 05. Industrijski kolosijeci (Private sidings)

Kolosijek ili grupa kolosijeka kojima ne upravlja upravljač infrastrukture, a povezani su za mrežu upravljača infrastrukture tako da:

- a. željeznički prijevozioci i izvršioци пратећих usluga mogu na njima da obavljaju svoju djelatnost,
- b. industrijski, trgovinski, lučki i drugi korisnici ili grupa korisnika mogu da koriste transportne usluge željeznice bez pretovara.

A.I. 06. Pruga (Line)

Jedan ili više paralelnih glavnih kolosijeka koji povezuju dvije tačke. Kada jedna dionica mreže sadrži dvije ili više paralelnih pruga, računa se da ima onoliko pruga koliko ima itinerera kojima su kolosijeci isključivo namijenjeni.

A.I. 07. Elektrificirana pruga (Electrified line)

Pruga sa elektrificiranim jednim ili više glavnih kolosijeka.

U upotrebi su sljedeće vrste napajanja:

- naizmjenična struja: 25 000 V, 50 Hz, 15 000 V, 16 2/3 Hz
- jednosmjerna struja: 3 000 V, 1 500 V, 750 V, 660 V, 630 V

Pruge sa elektrificiranim dionicama na prilazu željezničkim stanicama, koje su elektrificirane samo radi manevrisanja i čija se elektrifikacija ne nastavlja do sljedeće željezničke stanice, ubrajaju se u neelektrificirane pruge.

A.I. 08. Pruga metroa (Metro line)

Elektrificirana željeznička pruga namijenjena uglavnom za gradski prijevoz putnika, velikog prijevoznog kapaciteta, koji uključuje i visoku frekventnost polazaka. Linije metroa karakteriše i kratko rastojanje između stanica, obično oko 1000m.

Za "metro" se sreću i nazivi: "podzemna željeznica", "gradska željeznica", "brza željeznica", "brzi tranzit".

A.I. 09. Pruga lake željeznice (Light rail line)

Pruga namijenjena za gradski prijevoz putnika, najčešće elektrificirana. Stanice (stajališta) obično su na rastojanju manjem od 1200m.

U poređenju sa metroom, lakše je konstrukcije, predviđena je za manji obim prijevoza i manje brzine. Napajanje je uglavnom iz vazdušnog kontaktnog voda, preko trole ili pantografa. Ponekad je teško napraviti jasnu razliku između lake željeznice i tramvaja. Tramvajske linije u općem slučaju nisu izdvojene od cestovnog saobraćaja, dok linija lake željeznice može biti izdvojena od ostalih sistema.

A.I. 10. Tramvajska pruga (Tramline)

Pruga uglavnom ugrađena u cestovne saobraćajnice i dobro integrisana u gradski sistem cestovnog saobraćaja. Tramvajska vozila su na električni ili dizel pogon.

A. I. 11. Željeznička pruga (Railway line)

Šinska saobraćajnica isključivo namijenjena saobraćaju željezničkih vozila.

Saobraćajnica predstavlja dio prostora opremljen za odvijanje željezničkog saobraćaja.

A. I. 12. Glavna željeznička pruga (Main railway line)

Glavne željezničke pruge obuhvataju pruge velikih brzina i većinu važnijih klasičnih pruga, kako je to utvrđeno relevantnom međunarodnom ili nacionalnom regulativom.

U okviru Evropske zajednice, na primjer, definisana je specifična mreža glavnih pruga (TEN), koje su od značaja na nivou Zajednice.

A. I. 13. Klasična željeznička pruga (Conventional railway line)

Sve željezničke pruge koje nisu klasifikovane u „pruge za saobraćaj velikim brzinama“, odnosno „pruge osposobljene za velike brzine“.

A. I. 14. Pruga za saobraćaj velikim brzinama (High speed railway line)

Pruga posebno izgrađena za saobraćaj brzinama od 250 km/h ili većim, na glavnim svojim dionicama.

Pruga za saobraćaj velikim brzinama može obuhvatati i dionice za vezu, posebno sa stanicama u centrima gradova kroz koje prolazi, na kojima brzine zavise od lokalnih uslova.

A. I. 15. Pruga osposobljena za saobraćaj velikim brzinama (Upgraded high speed railway line)

Klasična pruga posebno osposobljena za saobraćaj brzinama od 200 km/h na glavnim dionicama.

One obuhvataju posebno osposobljene pruge namijenjene za saobraćaj velikim brzinama sa specifičnim karakteristikama koje su posljedica topografskih, reljefnih ili ograničanja vezanih za plan grada i na kojima brzina mora biti prilagođena svakom od tih uslova.

A. I. 16. Eksploataciona dužina pruga (Length of lines operated)

Ukupna dužina pruga koje se koriste za prijevoz putnika, prijevoz robe ili oboje.

Pruga koju istovremeno eksploatiše nekoliko željezničkih preduzeća računa se samo jednom.

A. I. 17. Željeznička mreža (Railway network)

Skup svih željezničkih pruga na određenoj teritoriji.

Ovaj skup pruga ne uključuje dionice cestovnih ili vodnih saobraćajnica kada se njima prevoze šinska vozila, kao što je prijevoz vagona cestovnim vozilima ili trajektom. Isključene su pruge koje se koriste samo za turističke svrhe, kao i željezničke pruge namijenjene isključivo za opsluživanje rudnika, šuma ili drugih industrijskih ili poljoprivrednih preduzeća i koje nisu otvorene za javni saobraćaj.

A. I. 18. Dionica željezničke mreže (Railway network segment)

Pružna dionica koja povezuje dvije ili više referentnih tačaka. Svaka dionica ima početnu i krajnju tačku, koja može biti ukrštanje, državna granica ili željeznička stanica.

A. I. 19. Najveća dopuštena brzina (Maximum operating speed)

Najveća brzina koja je dozvoljena u komercijalnom saobraćaju, s obzirom na tehničke karakteristike infrastrukture.

A. I. 20. Željeznički tovarni profil (Rail loading gauge)

Profil iznad željezničkih kolosijeka kroz koji željezničko vozilo sa teretom može da prođe, uzimajući u obzir tunele i prepreke sa strane pruge.

Postoje tri tipa profila, koje je odobrila Međunarodna željeznička unija (UIC):

A PROFIL: Ukupna visina 3,85 m iznad gornje ivice šine i 1,28 m širine, sa obje strane, mjereno od uzdužne ose kolosijeka.

B PROFIL: Ukupna visina 4,08 m iznad gornje ivice šine i 1,28 m širine, sa obje strane, mjereno od uzdužne ose kolosijeka.

C PROFIL: Ukupna visina 4,65 m iznad gornje ivice šine i 1,45 m sa obje strane, mjereno od uzdužne ose kolosijeka.

Značajno je pomenuti i B+ PROFIL, čija je ukupna visina 4,18 m iznad gornje ivice šine i 1,36 m širine, sa obje strane, mjereno od uzdužne ose kolosijeka.

Pored navedenih, postoje i drugi tipovi tovarnog profila, koji se mogu susresti na raznim željezničkim mrežama.

A. I. 21. Željeznička stanica (Railway station)

Željezničko službeno mjesto, koje je otvoreno ili nije otvoreno za javnost, uglavnom posjednuto, u kojem se izvršavaju neke od sljedećih operacija:

- formiranje, otprema, prijem i privremeno zadržavanje vozova
- ostavljanje i ranžiranje kola
- ukrcavanje i iskrcavanje putnika, prodaja karata (ako je otvorena za otpremu putnika)
- utovar i istovar robe (ako je otvorena za prijem/otpremu robe).

A. I. 22. Spojna željeznička stanica (Joint railway station)

Stanica između dvije željezničke uprave, kojom se rukovodi na osnovu bilateralnog sporazuma država tih željezničkih uprava.

A. I. 23. Stajalište (Halt)

Mjesto zaustavljanja vozova, uglavnom otvoreno samo za putnički saobraćaj i obično nije posjednuto.

A. I. 24. Ranžirna stanica (Marchaling yard)

Stanica ili dio stanice, posebno opremljen kolosiječnim i ostalim potrebnim kapacitetima i opremom za vršenje ranžirnih operacija.

Sreće se i pod imenom classification yard.

A. I. 25. Željeznički terminal za intermodalni transport (Intermodal rail transport terminal)

Mjesto opremljeno za pretovar i skladištenje intermodalnih tovarnih jedinica (ITUs), između različitih vidova saobraćaja od kojih je jedan željeznica.

Koncept "Hub and Spoke" označava sistem robno-saobraćajnih centara ili čvorišta (Hubs) u kojima se vrši sakupljanje (distribucija) tereta sa (za) gravitaciono područje sistemom sabirno-distributivnih saobraćajnica (the Spokes). U datom centru (Hub) vrši se sakupljanje sortiranje, pretovar i distribucija tereta u određenom regionu.

A.II. PRIJEVOZNA SREDSTVA (TRANSPORT EQUIPMENT)

A. II. A. VOZILA (VEHICLES)

A. II. A. 01. Željezničko vozilo (Railway vehicle)

Pokretno sredstvo namijenjeno za šinski saobraćaj, koje ima sopstveni pogon (vučna vozila), ili a nema pa mora da bude vučeno ili potiskivano (prikolice u sastavu motornog voza, putnička, prtljažna i teretna kola).

Statistika prijevoznih sredstava željezničkog preduzeća obuhvata:

- *Sva željeznička vozila koja pripadaju željezničkom preduzeću, koja su iznajmljena od strane tog preduzeća i stoje mu efektivno na raspolaganju, uključujući vozila na opravci ili ona koja čekaju opravku, garirana vozila koja jesu i ona koja nisu u voznom stanju, strana vozila stavljena preduzeću na raspolaganje i vozila koja su privremeno u inostranstvu u okviru redovnog saobraćaja;*
- *Privatna kola, odnosno kola koja ne pripadaju željezničkom preduzeću i saobraćaju podb posebnim uslovima, kao i kola iznajmljena od strane željezničkog preduzeća trećim licima, koja saobraćaju u istom režimu kao privatna kola;*

Statistika prijevoznih sredstava željezničkog preduzeća ne obuhvata vozila koja nisu na njegovom raspolaganju, kao što su:

- *strana vozila ili vozila koja ne pripadaju željezničkom preduzeću, a nalaze se u saobraćaju na mreži tog preduzeća;*
- *vozila koja su iznajmljena ili na neki drugi način data na raspolaganje drugim željezničkim preduzećima;*
- *vozila rezervisana isključivo za službene potrebe, vozila određena za prodaju ili kasaciju.*

A. II. A. 02. Željezničko vozilo za velike brzine (High speed railway vehicle)

Željezničko vozilo konstruisano za saobraćaj brzinom od namanje 250 km/h po prugama velikih brzina.

A. II. A. 03. Željezničko vozilo za velike brzine sa naginjućim sandukom (High speed tilting railway vehicle)

Željezničko vozilo sa naginjućim sandukom, konstruisano za saobraćaj brzinom od 200 km/h ili većom, na prugama osposobljenim za velike brzine.

A. II. A. 04. Klasično željezničko vozilo sposobno za velike brzine (Conventional high speed railway vehicle)

Svako željezničko vozilo koje nije posebno projektovano za saobraćaj po prugama velikih brzina ili prugama osposobljenim za velike brzine, ali koje može da dostigne maksimalnu brzinu od oko 200 km/h.

A. II. A. 05. Vozna garnitura (Trainset)

Nedjeljivi sastav voza sastavljen od motornih kola i prikolica ili lokomotive (lokomotiva) i kola za prijevoz putnika.

Obuhvaćene su, dakle, i vozne garniture koje su tehnički djeljive ali koje se stalno drže u istom sastavu.

Vozne garniture mogu da budu zakačene jedna za drugu. Svaka garnitura može da ima više od jednog vučnog vozila.

A. II. A. 06. Vučno vozilo (Tractive vehicle)

Vozilo sa primarnim pogonom i motorom, ili samo sa motorom, namijenjeno vuči drugih vozila (lokomotiva), ili i vuči drugih vozila i prijevozu putnika i/ili robe (motorna kola).

A. II. A. 07. Lokomotiva (Locomotive)

Vučno željezničko vozilo sa snagom od 110 KW i više na kuki za tegljenje, opremljeno primarnim pogonom i motorom ili samo motorom, namijenjeno isključivo za vuču drugih željezničkih vozila.

Ne obuhvataju lokotraktore.

Vrste lokomotive:

- Električna lokomotiva (Electric locomotive)

- Lokomotiva sa jednim ili više električnih motora, koju prvenstveno pokreće električna energija iz električnog vazdušnog voda ili šina za napajanje strujom ili iz akumulatora smještenih na samoj lokomotivi.

Ovako opremljene lokomotive, koje takođe imaju generator (na dizel ili drugi pogon) za napajanje elektromotora kada se on ne može napajati preko kontaktne mreže, svrstavaju se među električne lokomotive.

- Dizel lokomotiva (Diesel locomotive)

- Lokomotiva koju prvenstveno pokreće dizel motor, bez obzira na vrstu transmisije.

Međutim, dizel-električne lokomotive konstruisane tako da se mogu snabdjevati energijom preko zračne kontaktne mreže ili šina za napajanje, svrstavaju se među električne lokomotive.

- Parna lokomotiva (Steam locomotive)

- Lokomotiva sa parnim cilindrom ili turbinom kao pogonskim uređajem, bez obzira na vrstu goriva koje se koristi za dobijanje pare.

A. II. A. 08. Lokotraktor (Light rail motor tractor)

Vučno željezničko vozilo sa pogonskom snagom manjom od 110 KW na kuki za tegljenje.

Obično se koristi za manevrisanje, radne vozove, kao i u terminalima za premještanje manjih tereta na kraćim rastojanjima.

A. II. A. 09. Motorna kola (Railcar)

Vučno željezničko vozilo sa motorom, konstruisano tako da se u njemu mogu prevoziti putnici i robe.

Definicije raznih vrsta lokomotiva (električnih, dizel) primjenjuju se, uz neke izmjene, i na motorna kola.

Vozna garnitura sastavljena od motornih kola i prikolica, može biti:

- modularnog sastava, ako je djeljiva
- fiksnog sastava, ako je nedjeljiva

U statistici vučnih vozila se svaka motorna kola u okviru nedjeljivog sastava broje posebno; u statistici vozila za prijevoz putnika i robe, svako vozilo u tom sastavu (motorna kola ili prikolica), predviđeno za prijevoz putnika ili robe, računa se kao jedna jedinica. Nezavisno od toga da li posjeduje upravljačnicu ili ne, svako vozilo sa vučnom snagom broji se kao vučno vozilo. Kada dvoja motornih kola imaju zajedničko obrtno postolje sa pogonom, oba vozila se broje kao vučne jedinice.

A. II. A. 10. Željezničko vozilo za prijevoz putnika (Passenger railway vehicle)

Željezničko vozilo namijenjeno prijevozu putnika, čak i kada se u njemu nalaze posebni odjelci namijenjeni za prijevoz prtljaga, paketa, pošte, itd.

Uključuju se specijalna vozila kao što su spavaća kola, salon-kola, kola za ručavanje, sanitetska kola, kao i kola za prijevoz praćenih putničkih automobila. Svako pojedinačno vozilo nedjeljive vozne garniture, namijenjeno prijevozu putnika, broji se kao vozilo za prijevoz putnika, uključujući motorna kola koja se koriste za prijevoz putnika.

A. II. A. 11. Vozilo metroa (Metro vehicle)

Električno željezničko vozilo konstruisano da saobraća prugama metroa.

Obično koristi napajanje preko treće šine.

A. II. A. 12. Tramvaj (streetcar)

Putničko ili teretno vozilo konstruisano da saobraća tramvajskom prugom.

A. II. A. 13. Vozilo lake željeznice (Light rail vehicle)

Željezničko vozilo konstruisano za saobraćaj prugom lake željeznice.

A. II. A. 14. Prikolica (Railcar trailer)

Željezničko vozilo za prijevoz putnika, bez sopstvenog pogona, prikopčano za jedna ili više motornih kola.

Vozila za prijevoz robe, i kada su vučena motornim kolima, tretiraju se kao teretna kola.

A. II. A. 15. Putnička kola (Coach)

Željezničko vozilo za prijevoz putnika, osim motornih kola i prikolica.

A. II. A. 16. Broj sjedišta i ležaja (Number of seats and berths)

Broj ponuđenih sjedišta i/ili ležaja u putničkim kolima pri vršenju prijevoza za koji su namijenjena.

Ne obuhvataju se sjedišta u kolima za ručavanje i bifei.

A. II. A. 17. Broj mjesta za stajanje (Number of standing places)

Broj ponuđenih mjesta za stajanje u putničkim kolima pri vršenju prijevoza za koji su namijenjena.

A. II. A. 18. Prtljažna kola (Van)

Željezničko vozilo bez motora koje ulazi u sastav putničkog ili teretnog voza, koje se koristi za potrebe vozopratnog osoblja, kao i prijevoz prtljaga, komadnih pošiljki, bicikala, praćenih automobila, itd.

Vozila koja imaju jedan ili više odjeljaka za prijevoz putnike ne ubrajaju se u prtljažna, već u putnička kola. Poštanska kola, ukoliko nemaju odjeljak za putnike, ubrajaju se takođe u prtljažna kola.

A. II. A. 19. Teretna kola (Wagon)

Željezničko vozilo namijenjeno prijevozu robe.

A. II. A. 20. Teretna kola željezničkog preduzeća (Railway enterprise owned wagon)

Svaka teretna kola koja pripadaju željezničkom preduzeću.

Ne obuhvataju se privatna teretna kola.

A. II. A. 21. Privatna teretna kola (Privately-owned wagon)

Teretna kola koja ne pripadaju datom željezničkom preduzeću, ali imaju dozvolu da saobraćaju pod određenim uslovima, ili kola koja to željezničko preduzeće daje u zakup trećim licima.

A. II. A. 22. Zatvorena kola (Covered wagon)

Kola zatvorene konstrukcije sa krovom i zatvorenim stranama, koja se mogu zaključati i/ili plombirati.

U zatvorena kola se ubrajaju kola sa pokretnim krovom, izotermička kola, kola sa grijanjem i hladnjače.

A. II. A. 23. Izotermička kola (Insulated wagon)

Zatvorena kola kod kojih su strane, vrata, krov i pod napravljeni tako da ograničavaju razmjenu toplote između unutrašnjosti kola i spoljašnje sredine, tako da se prema vrijednosti koeficijenta razmjene toplote (K) svrstavaju u jednu od dvije sljedeće kategorije:

IN = Normalno izolovana kola, gdje je K manje ili jednako 0,7 W/m² °C.

IR = Kola sa jakom izolacijom, gdje je K manje ili jednako 0,4 W/m² °C.

A. II. A. 24. Rashladna kola (Refrigerated wagon)

Izotermička teretna kola koja raspolažu izvorom hladnoće, kao što je:

- Vodeni led, sa ili bez dodatka soli,
- Eutektične pločice, suhi led sa ili bez regulisanja sublimacije,
- Tečni plinovi sa ili bez regulisanja isparavanja, osim mehaničke ili apsorpcione opreme.

Kod ove vrste kola se, uz pomoć sredstava za hlađenje i ostale potrebne opreme, temperatura u praznoj unutrašnjosti kola može smanjiti i zatim održati pri prosečnoj spoljašnjoj temperaturi od +30°C na:

- najviše +70 C za A klasu

- najviše -10° C za B klasu
- najviše -20° C za C klasu
- najviše 0° C za D klasu.

A. II. A. 25. Kola sa mehaničkim uređajem za hlađenje (Mechanically refrigerated wagon)

Izotermička kola sa sopstvenim uređajem za hlađenje, ili hlađena pomoću vanjskog uređaja zajedničkog za više kola, kao što je:

- mehanički kompresor,
- apsorpcioni uređaj.

Kod ove vrste kola se temperatura u praznoj unutrašnjosti kola može smanjiti i zatim stalno održavati na određenom nivou, u skladu sa definisanim standardima za sve tri klase:

- Klasa A - Unutrašnja temperatura kola se održava u intervalu od $+12^{\circ}$ C do 0° C.
- Klasa B - Unutrašnja temperatura kola se održava u intervalu od $+12^{\circ}$ C do -10° C.
- Klasa C - Unutrašnja temperatura kola se održava u intervalu od $+12^{\circ}$ C do -20° C.

A. II. A. 26. Kola sa uređajem za zagrijavanje (Heated wagon)

Izotermička kola sa uređajem za zagrijavanje.

- Klasa A - kola sa uređajem za grijanje koji se koristi pri prosječnoj spoljašnjoj temperaturi od -10° C; i
- Klasa B - kola sa uređajem za grijanje, koji se koristi pri prosečnoj spoljašnjoj temperaturi od -20° C.

A. II. A. 27. Otvorena kola (High sided wagon)

Kola bez krova sa krutim stranama višim od 60 cm.

A. II. A. 28. Plato kola (Flat wagon)

Kola bez krova i bočnih stranica, sa ili bez stubaca, ili kola bez krova ali sa stranama ne višim od 60 cm, kao i kola sa obrtnjima na podu, običnog ili specijalnog tipa.

A. II. A. 29. Cisterna (Tank wagon)

Specijalna kola sa čeličnim sudovima, konstruisana za prijevoz tečnosti ili plina pod pritiskom.

A. II. A. 30. Specijalna teretna kola sa rezervoarima za istovar pod pritiskom (Silo wagon)

Kola sa jednim ili više rezervoara (silosa) projektovana za prijevoz proizvoda u prahu kao što su cement, brašno, gips, itd., gdje se istovar vrši pod pritiskom sabijenog vazduha.

A. II. A. 31. Kola za kombinovani prijevoz (Wagon for combined transport)

Kola posebno konstruisana ili opremljena za prijevoz, intermodalnih transportnih jedinica (ITUs) i ostalih teretnih cestovnih vozila.

Tipovi ovih kola su:

- Kola sa džepom (Pocket wagon): kola sa udubljenjima u podu (džepovima) za smeštaj osovinskog sklopa polu-prikolice
- Kola sa demontažnim stranicama (basket wagon), konstruisana za vertikalni utovar- istovar poluprikolica i cestovnih vozila
- Specijalna kola za prijevoz cestovnih polu-prikolica (Spine wagon)

- *Kola sa spuštenim podom (Low flor wagon): kola sa nižom tovarnom površinom za prijevoz intermodalnih transportnih jedinica*
- *Rolling-Road - Kola sa spuštenim podom za utovar cestovnih vozila, koja spojena u vozni sastav formiraju Rolling-Road, tzv. „pokretnu auto stradu“*
- *Kola za utovar u dva nivoa (Double stack wagon)- kola konstruisana za prijevoz kontejnera natovarenih jedan na drugi*
- *Bimodalna polu-prikolica (Bimodal semi trailer) - cestovna polu-prikolica koja može da se pretvori u šinsko vozilo dodavanjem obrtnog postolja.*

A. II. A. 32. Nosivost teretnih kola (Carrying capacity of wagon)

Najveća dozvoljena masa tereta koju kola mogu da prevoze.

A. II. A. 33. Starost željezničkog vozila (Age of railway vehicle)

Vrijeme proteklo od prve registracije vozila, nezavisno od zemlje u kojoj je registrovano.

A. II. B. KONTEJNERI (CONTAINERS)

A. II. B. 01. Tovarna jedinica (Loading unit)

Kontejner ili izmjenljivi tovarni sud.

"Platforme" (vidjeti B.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju smatraju se specijalnim i kontejnerima, pa su prema tome obuhvaćene.

A. II. B. 02. Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU))

Kontejner, izmjenljivi tovarni sud ili poluprikolica/cestovno motorno vozilo za prijevoz robe prilagođen za intermodalni prijevoz.

A. II. B. 03. Kontejner (Container)

Specijalna kutija projektovana za prijevoz tereta, ojačana, koja se može slagati jedna na drugu i koja se može premještati horizontalno ili vertikalno.

Tehnička definicija kontejnera glasi:

"vrsta transportne opreme" koja je:

- a) trajnog karaktera i shodno tome dovoljno čvrsta da bi izdržala višestruku upotrebu;
- b) projektovana tako da se olakša prijevoz roba sa jednim ili više vrsta prijevoznih sredstava bez pretovara robe koja se u njoj nalazi;
- c) opremljena priborom koji omogućava lakše rukovanje, a naročito pretovar s jednog prijevoznog sredstva na drugo;
- d) projektovana tako da se može napuniti i istovariti;
- e) može se slagati jedna na drugu; i
- f) unutrašnje zapremine od 1 m³ ili više.

Ova definicija ne obuhvata izmjenljive tovarne sudove.

Iako nemaju unutrašnju zapreminu pa prema tome ne zadovoljavaju pomenuti kriterijum pod (f), platforme (vidjeti B.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju, smatraju se specijalnim kontejnerima, pa su obuhvaćene ovom definicijom.

A. II. B. 04. Veličine kontejnera (Sizes of containers)

Osnovne veličine kontejnera su:

- a) Kontejner ISO od 20 stopa (dužina od 20 stopa i širina od 8 stopa);
- b) Kontejner ISO od 40 stopa (dužina od 40 stopa i širina od 8 stopa);
- c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine;
- d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa;
- e) Kontejner veoma velikog kapaciteta (dimenzije van ISO standarda);
- f) Kontejner za vazdušni saobraćaj (kontejner prilagođen standardima za vazdušni saobraćaj).

Kontejneri su obično visine 8 stopa ali postoje i viši. „Kontejneri velikog kapaciteta“ su kontejneri visine 9,5 stopa. „Kontejneri veoma velikog kapaciteta“ su kontejneri van ISO standarda. Oni obuhvataju kontejnera dužine 45 stopa, 48 stopa i 53 stope.

Veličine kontejnera od a) do e) smatraju se „velikim kontejnerima“.

A. II. B. 05. Tara masa kontejnera (Tare weight of container)

Sopstvena masa praznog kontejnera uključena je u ukupnu masu robe koja se prevozi kontejnerom, i naziva se bruto-bruto masa robe. Bruto masa robe koja se prevozi kontejnerom može se dobiti kada se od bruto-bruto mase oduzme tara masa kontejnera i obrnuto. Ako podatak o tara masi nedostaje onda se tara masa može procijeniti na osnovu navedenih prosjeka.

Sopstvena masa praznog kontejnera se može proceniti kao:

<i>Kontejner ISO od 20 stopa -</i>	<i>2,3 tona;</i>
<i>Kontejner ISO od 40 stopa -</i>	<i>3,7 tona;</i>
<i>Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine -</i>	<i>3,0 tona;</i>
<i>Kontejner ISO dug preko 40 stopa -</i>	<i>4,7 tona;</i>

A. II. B. 06. Vrste kontejnera (Types of containers)

Osnovne vrste kontejnera, prema zbirci standarda ISO "Kontejneri za prijevoz tereta", su sljedeće:

1. Kontejneri za opću upotrebu (namjenu);
2. Kontejneri za posebnu upotrebu (namjenu);
 - zatvoreni kontejner sa ventilacijom;
 - kontejner sa otvorenim krovom;
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima);
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima) i kompletnom nadgradnjom;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i fiksnim krajevima;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i savitljivim krajevima;
 - kontejner platforma;
3. Kontejneri za posebnu robu;
 - termički kontejneri;
 - izotermički kontejneri;
 - rashladni kontejneri (sa obnovljivim rashladnim sredstvima);
 - kontejneri sa mehaničkim hlađenjem;
 - kontejneri za održavanje toplote;
 - rashladni kontejner i kontejner za održavanje toplote;
 - kontejner tanker;
 - kontejner za robu u čvrstom stanju koja se prevozi u rasutom stanju;
 - specijalni kontejner za robu (kao što su automobili, živa stoka i drugo) i;
 - kontejner za vazdušni saobraćaj.

A. II. B. 07. TEU (TEU) (Twenty-foot Equivalent Unit))

Statistička jedinica koja se zasniva na dužini ISO kontejnera od 20 stopa (6,10 m) koja obezbjeđuje standardnu mjeru pri brojanju kontejnera različitih veličina, i za opisivanje kapaciteta specijalnih brodova ili terminala.

Kontejner ISO od 20 stopa odgovara 1 TEU.

Kontejner ISO od 40 stopa odgovara 2 TEU.

Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa odgovara 1,50 TEU;

Kontejner ISO dug preko 40 stopa odgovara 2,25 TEU;

A. II. B. 08. Izmjenljivi tovarni sud (Swap body)

Jedinica za prijevoz tereta, optimizirana prema dimenzijama cestovnog vozila i opremljena uređajima za rukovanje prilikom prijenosa, obično se koristi u kombinovanom cestovno-željezničkom saobraćaju.

Ovakve jedinice nisu projektovane za premještanje hvatanjem odozgo. Mnoge jedinice to sada mogu, ali ne u istoj mjeri kao kontejneri. Osnovna karakteristika po kojoj se razlikuju od kontejnera je da su optimizirani za dimenzije cestovnog vozila. Ovim jedinicama je potrebna saglasnost UIC za korišćenje u željezničkom saobraćaju. Neki izmjenljivi transportni sudovi su opremljeni nogarama na preklop na kojima jedinica stoji kada nije na vozilu.

A. II. B. 09. Platforma (Flat)

Platforma bez nadgradnje na koju se može utovariti roba, ali koja ima istu dužinu i širinu kao i kontejner i koja je opremljena s gornje i donje strane ugaonim okovom.

Ovo je alternativni termin koji se koristi za definisanje nekih vrsta specijalnih kontejnera - kao što su kontejneri platforme i kontejneri sa platformom sa nepotpunim strukturama.

A. II. B. 10. Paleta (Pallet)

Uzdignuta platforma koja omogućava lakše podizanje i slaganje robe.

Palete su uglavnom od drveta i standardizovanih dimenzija:

1 000 mm x 1 200 mm (ISO) i 800 mm x 1 200 (CEN).

A. II. B. 11. Rol kavez, rol kontejner, rol paleta (Roll cage, roll container, roll pallet)

Mala, nesloživa jedinica, obično u obliku kutije na točkovima koja omogućava lakši utovar i istovar robe.

A. II. B. 12. Ro - Ro jedinica (Ro-Ro unit)

Saobraćajno sredstvo sa točkovima, namijenjeno za prijevoz tereta, kao što je kamion ili poluprikolica, koje može da se naveze ili navuče na plovilo ili voz.

A. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST
(ENTERPRISES, ECONOMIC PERFORMANCE AND EMPLOYMENT)

A. III. 01. Željezničko preduzeće (Railway enterprise)

Svako privatno ili javno preduzeće koje pretežno posluje kao: željeznički prijevoznik, upravljač infrastrukture ili kao integrisana kompanija.

Obuhvata se i preduzeće čija se osnovna djelatnost ne odnosi na željeznicu, ako ima udio na tržištu koji nije zanemarljiv. Statistički izvještaji će obuhvatiti samo aktivnosti koje se odnose na željeznicu.

A. III. 02. Željezničko saobraćajno preduzeće (Railway transport undertaking)

Svako privatno ili javno saobraćajno preduzeće koje pruža usluge prijevoza robe i/ili putnika željeznicom.

Obuhvataju su sva preduzeća koja obezbjeđuju usluge vuče. Ne obuhvataju se željeznička preduzeća koja potpuno ili djelimično posluju unutar industrijskih i sličnih kompleksa, uključujući luke, kao ni željeznička transportna preduzeća koja pretežno pružaju lokalne turističke usluge korišćenjem starih parnih lokomotiva i sl.

A. III. 03. Upravljač infrastrukture (Infrastructure manager)

Svako preduzeće ili saobraćajno preduzeće odgovorno posebno za izgradnju i održavanje željezničke infrastrukture, kao i za upravljanje signalno sigurnosnim sistemima i bezbjednošću saobraćaja.

Upravljač infrastrukture može prenijeti drugom željezničkom preduzeću sljedeće zadatke: održavanje željezničke infrastrukture, upravljanje signalno sigurnosnim sistemima i bezbjednošću saobraćaja.

A. III. 04. Integrisana kompanija (Integrated company)

Željezničko saobraćajno preduzeće koje je takođe i upravljač infrastrukture.

A. III. 05. Zaposleni (Employment)

Prosječan broj osoblja koje u toku datog perioda radi u jednom željezničkom preduzeću, uključujući i osoblje koje radi van tog preduzeća, ali mu pripada i direktno prima platu od preduzeća.

Statistikom je obuhvaćeno sve osoblje zaposleno radi obavljanja glavnih i pomoćnih djelatnosti preduzeća (prijevoz, rekonstrukcije, izgradnja, cestovni prijevoz i špeditorske usluge, elektrotehnički poslovi, hoteli i restorani, itd.).

A. III. 06. Vrste poslova (Types of employment)

Osnovne vrste poslova su:

- Opća administracija, uključujući i centralnu i regionalnu upravu preduzeća (finansijska, pravna, kadrovska služba i menadžment preduzeća).

Ne obuhvata se uprava specijalizovanih službi (prijevoz, saobraćaj, vuča i vozna sredstva, održavanje pruga) koje je obuhvaćeno statistikom svake pojedinačne službe.

- Prijevoz i saobraćaj

Obuhvata osoblje željezničkih stanica (isključuje se osoblje koje upravlja signalno sigurnosnim sistemima, vozno osoblje (izuzev posade vučnih vozila) i odgovarajuće administrativno osoblje centralnih i regionalnih službi. Obuhvata se osoblje turističkih agencija i propagandnih službi.

- Vuča i vozna sredstva

Obuhvata se posada vučnih vozila, osoblje koje radi u radionicama, osoblje koje vrši pregled vozila, kao i odgovarajuće administrativno osoblje centralnih i regionalnih službi.

- Služba za izgradnju i održavanje pruge
- Služba za održavanje pruge i nadzor (uključuje se osoblje koje upravlja signalno sigurnosnim sistemima i bezbjednošću saobraćaja).
- Ostali poslovi

Obuhvata osoblje koje radi u službama za cestovni prijevoz putnika i robe, špediterskim službama, elektrotehničkim postrojenjima, ugostiteljsko osoblje itd.

A. III. 07. Saobraćaj (Turnover)

Ukupan iznos koji je fakturisalo jedno željezničko preduzeće u toku posmatranog perioda. Ovaj ukupan iznos odgovara prodaji dobara i usluga na tržištu, trećim licima. Saobraćaj obuhvata sve carine i poreze na dobra i usluge koje je fakturisalo preduzeće osim PDV-a (poreza na dodatnu vrijednost) koji preduzeće fakturiše svojim kupcima, kao i sve druge dadžbine zaračunate kupcima. Odbijaju se popusti, refundacije i sniženja odobreni kupcima, kao i vrijednost povratne ambalaže, ali ne i popusti u gotovini.

Saobraćaj ne obuhvata prodaju osnovnih sredstava, kao ni subvencije koje dodjeljuje država.

A. III. 08. Investicije u infrastrukturu (Investment expenditure on infrastructure)

Ulaganja u novu gradnju ili proširenja postojeće infrastrukture, uključujući rekonstrukcije, obnovu i velike opravke infrastrukture.

Infrastruktura obuhvata zemljište, pruge i kolosijেকে, zgrade, mostove i tunele i ostala stabilna postrojenja i uređaje (signalizaciju, telekomunikacije, kontaktnu mrežu, električne podstanice i sl.

A. III. 09. Investicije u vozni park (Investment expenditure on rolling stock)

Investicije namijenjene nabavci novih željezničkih vozila.

A. III. 10. Troškovi za održavanje infrastrukture (Maintenance expenditure on infrastructure)

Obuhvata troškove potrebne za održavanje infrastrukture u upotrebnom stanju.

A. III. 11. Troškovi za održavanje voznog parka (Maintenance expenditure on rolling stock)

Troškovi za održavanje željezničkih vozila u upotrebnom stanju.

A. IV. SAOBRAĆAJ
(TRAFFIC)

A. IV. 01. Željeznički saobraćaj (Railway traffic)

Svako kretanje željezničkog vozila na datoj mreži.

Kada se jedno željezničko vozilo prevozi drugim vozilom, uzima se u obzir samo kretanje prijevoznog vozila (aktivnog sredstva).

A. IV. 02. Željeznički saobraćaj na nacionalnoj teritoriji (Railway traffic on national territory)

Svako kretanje željezničkog vozila unutar nacionalne teritorije, bez obzira na zemlju registracije vozila.

A. IV. 03. Ranžiranje (Shunting)

Operacija premještanja željezničkog vozila ili skupa željezničkih vozila u jednoj željezničkoj stanici ili drugom željezničkom objektu (depo, radionica, ranžirni park, itd.).

A. IV. 04. Relacija putovanja željezničkog vozila (Railway vehicle journey)

Svako kretanje nekog željezničkog vozila sa određene polazne tačke do određenog odredišta.

Relacija putovanja može biti podijeljena na nekoliko dionica ili etapa.

A. IV. 05. Voz (Train)

Jedno ili više željezničkih vozila koje vuče jedna ili više lokomotiva ili motornih kola ili jedna motorna kola koja saobraćaju samostalno, ako saobraćaju pod određenim dodijeljenim brojem ili posebnom oznakom od određene polazne tačke do određene odredišne tačke.

Prazna vožnja lokomotive, odnosno lokomotiva koja saobraća samostalno, ne smatra se vozom.

A. IV. 06. Vrste vozova (Types of train)

Osnovne vrste vozova su:

- Teretni voz: voz koji prevozi robu, sastavljen od jednih ili više teretnih i eventualno prtljažnih kola, tovarnih ili praznih.
- Putnički voz: voz koji prevozi putnike, sastavljen od jednih ili više putničkih kola i eventualno prtljažnih kola (tovarenih ili praznih).
- Mješoviti voz: voz koji se sastoji od putničkih i teretnih kola.
- Ostali vozovi: vozovi koji saobraćaju isključivo za potrebe željezničkog preduzeća, bez plaćanja nadoknada trećim licima.

A. IV. 07. Vozni kilometar (Train-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednog voza na rastojanju od jednog kilometra.

Računa se stvarno pređeno rastojanje.

A. IV. 08. Kilometri vučnih sredstava (Tractive vehicle-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednog aktivnog vučnog vozila na rastojanju od jednog kilometra.

Statistika obuhvata i prazne vožnje vučnih vozila (kad ne vuku teret), kao i njihovo kretanje u toku manevrisanja.

A. IV. 09. Kolski kilometri (Hauled vehicle-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednog vučenog željezničkog vozila (kola) na rastojanju od jednog kilometra.

Obuhvaćena su i kretanja motornih kola. Kretanja u toku manevrisanja se ne računaju.

A. IV. 10. Ponudeni tonski kilometar (Tonne-kilometre offered)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jedne tone raspoloživog tovarnog kapaciteta teretnih kola, kada to vozilo obavlja prijevoz za koji je namijenjeno na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje. Ne obuhvataju se kretanja u toku manevrisanja i slična kretanja.

A. IV. 11. Kolski kilometar teretnih kola (Wagon-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednih tovarnih ili praznih teretnih kola na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje. Ne obuhvataju se manevarska i slična kretanja. Obuhvata se rastojanje koje su prešla sva kola, bez obzira na vlasnika tih kola.

A. IV. 12. Ponudeno sjedište-kilometar (Seat-kilometre offered)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednog sjedišta raspoloživog kapaciteta u putničkim kolima, kada ta kola obavljaju prijevoz za koji su namijenjena, na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje. Ne obuhvataju se manevarske vožnje i slična kretanja.

A. IV. 13. Bruto brutotonski kilometar (Gross-gross tonne-kilometre hauled)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jedne tone željezničkog vozila, uključujući i masu vučnih vozila na rastojanju od jednog kilometra.

Uključene su sljedeće mase: vučnog vozila, vučenih vozila i njihovog tereta. Masa putnika i njihovog prtljaga se isključuju. Manevrisanje i slična kretanja se isključuju.

A. IV. 14. Brutotonski kilometar (Gross tonne-kilometre hauled)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jedne tone vučenih željezničkih vozila (uključujući i motorna kola), sa njihovim tovarom, na rastojanju od jednog kilometra.

Obuhvata se masa motornih kola, dok se masa lokomotiva isključuje. Masa putnika i njihovog prtljaga se isključuje, kao i manevrisanje i slična kretanja.

A. V. PRIJEVOZ
(TRANSPORT MEASUREMENT)

A. V. 01. Željeznički prijevoz (Rail transport)

Svako kretanje robe i/ili putnika u željezničkom vozilu na datoj željezničkoj mreži.

Kada se jedno željezničko vozilo prevozi drugim vozilom, uzima se u obzir samo kretanje prijevoznog vozila (aktivnog sredstva).

A. V. 02. Vrste željezničkog prijevoza (Types of rail transport)

Osnovne vrste željezničkog prijevoza su sljedeće:

- Komercijalni prijevoz: prijevoz obavljen za treću osobu, koji se plaća.
- Službeni prijevoz: prijevoz koji obavlja željezničko preduzeće za unutrašnje potrebe poslovanja bez obzira da li taj prijevoz donosi prihode ili ne.

A. V. 03. Unutrašnji željeznički prijevoz (National rail transport)

Željeznički prijevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara), koja se nalaze u istoj zemlji.

Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz neku drugu zemlju.

A. V. 04. Međunarodni željeznički prijevoz (International rail transport)

Željeznički prijevoz između dva mjesta (mjesta utovara/ukrcavanja i mjesta istovara/iskrcavanja) koja se nalaze u dvije različite zemlje.

Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz jednu ili više zemalja. Da bi se izbjeglo duplo brojanje, svaka zemlja obračunava samo pkm, odnosno tkm realizovane na svojoj teritoriji. Broj prevezenih putnika, odnosno tona robe, broji se u svakoj zemlji.

A. V. 05. Željeznički tranzit (Rail transit)

Prijevoz koji se obavi u istom željezničkom vozilu kroz jednu zemlju između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze van te zemlje.

Prijevozi koji uključuju i «promenu širine kolosijeka» u zemlji, računaju se kao tranzit, a ne kao utovar/istovar.

Prijevozi koji obuhvataju utovar/ukrcaj, odnosno istovar/iskrcaj željezničkog vozila na granici te zemlje sa/na vozilo drugog vida prijevoza, kao što je, na primjer, pretovar između željezničkog i pomorskog saobraćaja u lukama, ne smatra se tranzitom.

A. V. 06. Željeznički putnik (Rail passenger)

Svaka osoba, izuzev osoblja voza, koja putuje željeznicom.

Ne obuhvataju se putnici koji se prevoze isključivo trajektom ili autobusima koje eksploatiše jedno željezničko preduzeće.

A. V. 07. Željeznički putnik koji donosi prihod (Revenue rail passenger)

Željeznički putnik za čiji prijevoz željeznica ubira komercijalnu nadoknadu.

A. V. 08. Putnički kilometar u željezničkom prijevozu-pkm (Rail passenger-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jednog putnika željeznicom na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno rastojanje koje je putnik prešao na datoj mreži. Ako ovo nije moguće, uzima se u obzir obračunsko rastojanje ili procijenjeno rastojanje.

A. V. 09. Ukrncani putnik u željezničkom prijevozu (Rail passenger embarked)

Putnik koji je ušao u željezničko vozilo da bi se njime prevezao.

Presjedanje iz jednog željezničkog vozila direktno u drugo u toku jednog putovanja, čak i kada vozila pripadaju različitim željezničkim preduzećima, ne smatra se ukrcajem/iskrcajem. Ukoliko se presjedanje odvija između drugog vida prijevoza i željeznice, tada se to smatra ukrcajem u željezničko vozilo i istovremenim iskrcajem sa drugog vida prijevoza.

A. V. 10. Iskrncani putnik u željezničkom prijevozu (Rail passenger disembarked)

Putnik koji napušta željezničko vozilo pošto se njime prevezao.

Presjedanje iz jednog željezničkog vozila direktno u drugo u toku jednog putovanja, čak i kada vozila pripadaju različitim željezničkim preduzećima, ne smatra se ukrcajem/iskrcajem. Ukoliko se presjedanje odvija između drugog vida prijevoza i željeznice, tada se to smatra ukrcajem u željezničko vozilo i istovremenim iskrcajem sa drugog vida prijevoza.

A. V. 11. Relacija prijevoza putnika željeznicom (Rail passenger journey)

Određena je mjestom ukrcaja i mjestom iskrcaja putnika prevezenih željeznicom, sa kompletnim itinererom na željezničkoj mreži.

A. V. 12. Mjesto ukrcaja (Place of embarkment)

Mjesto u kojem se putnik ukrcao u željezničko vozilo da bi se njime prevezao.

Direktno presjedanje iz jednog željezničkog vozila u drugo u toku jednog putovanja, čak i kada vozila pripadaju različitim željezničkim preduzećima, ne smatra se ukrcajem/iskrcajem. Ukoliko se presjedanje odvija između drugog vida prijevoza i željeznice, tada se to smatra ukrcajem u željezničko vozilo i istovremenim iskrcajem sa drugog vida prijevoza.

A. V. 13. Mjesto iskrcaja (Place of disembarkment)

Mjesto gdje se putnik iskrcao sa željezničkog vozila, pošto se njime prevezao, smatra se mjestom iskrcaja.

Presjedanje iz jednog željezničkog vozila direktno u drugo u toku jednog putovanja, čak i kada vozila pripadaju različitim željezničkim preduzećima, ne smatra se ukrcajem/iskrcajem. Ukoliko se presjedanje odvija između drugog vida prijevoza i željeznice, tada se to smatra ukrcajem u željezničko vozilo i istovremenim iskrcajem sa drugog vida prijevoza.

A. V. 14. Pošiljka (Consignment)

Skup roba koje su prevezene pod istim prijevoznim dokumentom, u skladu sa važećim propisima i tarifama, ukoliko postoje.

A. V. 15. Vrste pošiljaka (Types of consignment)

Osnovne vrste pošiljaka prevezenih željeznicom su sljedeće:

- Maršrutni voz: svaka pošiljka koja obuhvata čitav vozni sastav, koji se sastoji od jedne ili više kolskih pošiljaka koje otprema jedan pošiljalac, pri čemu se sastav tog voza ne mijenja od mjesta utovara do mjesta istovara.
- Kolska pošiljka: pošiljka robe koja se tovari u posebna kola, bez obzira na to da li je nosivost kola iskorišćena u potpunosti ili ne; ne uračunavaju se kola iz sastava maršrutnih vozova.
- Komadne pošiljke: sve pošiljke robe koje nisu obuhvaćene maršrutnim vozovima niti kolskim pošiljkama.

A. V. 16. Roba prevezena željeznicom (Goods carried by rail)

Sva roba prevezena željezničkim vozilima.

Obuhvataju se sva pakovanja i sredstva kao što su kontejneri, izmenljivi transportni sudovi i palete, kao i teretna cestovna vozila natovarena robom, koja su prevezena željeznicom.

A. V. 17. Bruto bruto masa (Gross-gross weight of goods)

Obuhvata masu: robe koja se prevozi, ambalaže, taru sredstava kombinovanog prijevoza, kao što su kontejneri, izmenljivi tovarni sudovi i palete, ili cestovna teretna vozila natovarena robom koja su prevezena željeznicom.

Ova masa se uzima u obzir kod obračuna prijevoza željeznicom u saobraćajnoj statistici.

A. V. 18. Bruto masa robe (Gross weight of goods)

Obuhvata masu robe koja se prevozi i ambalaže, ali isključuje taru tovarnih jedinica kombinovanog prijevoza, kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete, ili cestovna teretna vozila natovarena robom koja su prevezena željeznicom.

A. V. 19. Tara (Tare weight)

Masa tovarnih jedinica kombinovanog prijevoza (kao što su kontejneri, izmenljivi tovarni sudovi i palete, ili cestovna teretna vozila natovarena robom koja su prevezena željeznicom), pre utovara bilo kakvog tereta.

A. V. 20. Tonski kilometar u željezničkom prijevozu-tkm (Tonne-kilometre by rail)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jedne tone robe željeznicom na obračunskom rastojanju od jednog kilometra.

Obuhvata se stvarno pređeno rastojanje na datoj mreži. Da ne bi došlo do dupliranja evidencija, svaka zemlja obračunava samo tkm ostvarene na sopstvenoj teritoriji. Ako se ne raspolaže podacima o stvarnom rastojanju, tada se uzima procijenjeno ili tarifsko rastojanje.

A. V. 21. Vrste robe prevezene željeznicom (Categories of goods carried by rail)

Roba u transportu može biti klasifikovana po vrsti.

Primjeri klasifikacionih modela su NST 2007 (Standardna nomenklatura roba za statistiku saobraćaja) koja zamenjuje nomenklaturu CSTE (Klasifikacija robe za transportnu statistiku u Evropi - UNECE) i nomenklatura NST/R (Standardna nomenklatura roba za statistiku saobraćaja/revidirana- EUROSTAT)

A. V. 22. Tip tovara (Types of cargo sling)

Roba se može klasifikovati u skladu sa UNECE kodovima za tip tovara, pakovanja i materijala za pakovanje (Recommendation 21, Geneva March 1986). Klase tovara su:

- Tečnosti
- Čvrsti tereti u rasutom stanju
- Veliki kontejneri
- Ostali kontejneri
- Paletizovana roba
- Zavežljaji
- Pokretne jedinice sa sopstvenim pogonom
- Ostale pokretne jedinice
- Ostali tipovi tovara

A. V. 23. Opasna roba (Hazardous goods)

Osnovne klase opasne robe koja se prevozi željeznicom definisane su petnaestim revidiranim izdanjem preporuke UN o prijevozu opasne robe (Recommendations on the Transport of Dangerous Goods, United Nations, Geneva 2007).

- Klasa 1: Eksplozivi
- Klasa 2: Plinovi
- Klasa 3: Zapaljive tečnosti
- Klasa 4: Zapaljive čvrste materije, samozapaljive supstance; supstance koje u dodiru sa vodom dovode do pojave zapaljivih plinova
- Klasa 5: Oksidirajuće supstance i organski peroksidi
- Klasa 6: Otrovnne i zarazne supstance
- Klasa 7: Radioaktivne materije
- Klasa 8: Korozivne materije
- Klasa 9: Ostale opasne supstance i artikli.

A. V. 24. Utovarena roba (Goods loaded)

Roba smještena u željezničko vozilo i otpremljena željeznicom.

Za razliku od cestovnog i prijevoza unutrašnjim plovnim putevima, direktan pretovar sa jednog željezničkog vozila na drugo ili promjena vučnog vozila ne smatra se kao utovar/istovar. Međutim, ako je roba sa željezničkog vozila direktno utovarena u vozilo drugog vida saobraćaja, a potom ponovo utovarena na željezničko vozilo, to se smatra istovarom sa prvog željezničkog vozila i utovarom u drugo željezničko vozilo.

A. V. 25. Istovarena roba (Goods unloaded)

Roba istovarena iz željezničkog vozila pošto je prevezena željeznicom.

Za razliku od cestovnog i prijevoza unutrašnjim plovnim putevima, direktan pretovar sa jednog željezničkog vozila na drugo ili promjena vučnog vozila ne smatra se kao utovar/istovar. Međutim, ako je roba sa željezničkog vozila utovarena u vozilo drugog vida saobraćaja, a potom ponovo utovarena na željezničko vozilo, to se smatra istovarom sa prvog željezničkog vozila i utovarom u drugo željezničko vozilo.

A. V. 26. Međunarodni prijevoz željeznicom - utovareno za inostranstvo (International goods transport by rail - loaded (outgoing))

Roba prevezena željeznicom između mjesta utovara u zemlji koja daje izvještaj i mjesta istovara u drugoj zemlji.

Roba u tranzitu se ne uračunava. Uključuju se kola utovarena na željezničkoj mreži i prevezena trajektom do strane željezničke mreže.

A. V. 27. Međunarodni prijevoz željeznicom- istovareno iz inostranstva (International goods transport by rail -unloaded (incoming))

Roba prevezena željeznicom između mjesta utovara u stranoj zemlji i mjesta istovara u zemlji koja daje izvještaj.

Roba u tranzitu se ne uračunava. Uključuju se kola utovarena na stranoj željezničkoj mreži i prevezena trajektom do željezničke mreže zemlje koja daje izvještaj.

A. V. 28. Roba u tranzitu željeznicom- prolaz (Goods in transit by rail throughout)

Roba koja se prevozi kroz zemlju koja daje izvještaj, između dva mjesta (mjesta utovara/istovara) koja su izvan te zemlje.

Uračunavaju se teretna kola koja su ušla i/ili izašla sa posmatrane mreže trajektom.

A. V. 29. Relacija u željezničkom prijevozu robe (Goods rail transport link)

Određena je mjestom utovara i mjestom istovara robe prevezene željeznicom, bez obzira na itinerer.

Mjesta su definisana po sistemima međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS (Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica EUROSTAT-a)

A. V. 30. Mjesto utovara (Place of loading)

Mjesto gdje je roba utovarena u željezničko vozilo, radi prijevoza.

Za razliku od od cestovnog i prijevoza unutrašnjim plovnim putevima, direktan pretovar sa jednog željezničkog vozila na drugo ili promjena vučnog vozila ne smatra se kao utovar/istovar. Međutim, ako je roba sa željezničkog vozila utovarena u vozilo drugog vida saobraćaja, a potom ponovo utovarena na željezničko vozilo, to se smatra istovarom sa prvog željezničkog vozila i utovarom u drugo željezničko vozilo.

A. V. 31. Mjesto istovara (Place of unloading)

Smatra se prvo mjesto gdje je roba istovarena iz željezničkog vozila, kojim je prethodno izvršen prijevoz.

Za razliku od cestovnog i prijevoza unutrašnjim plovnim putevima, direktan pretovar sa jednog željezničkog vozila na drugo ili promjena vučnog vozila se ne smatraju kao utovar/istovar. Međutim, ako je roba sa željezničkog vozila utovarena u vozilo drugog vida saobraćaja, a potom ponovo utovarena na željezničko vozilo, to se smatra istovarom sa prvog željezničkog vozila i utovarom u drugo željezničko vozilo.

A. VI. POTROŠNJA ENERGIJE
(ENERGY CONSUMPTION)

A. VI. 01. Potrošnja energije u željezničkom prijevozu (Energy consumption by rail transport)

Ukupna konačna potrošnja energije vučnih željezničkih vozila za vuču, kao i za ostale usluge i uređaje u vozu (grijanje, klima, osvjetljenje i slično).

A. VI. 02. Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE))

Jedinica mjere za potrošnju energije (1 TEP = 0,041868 TJ).

Faktori za pretvaranje (TEP/t), koje je prihvatila Međunarodna agencija za energiju za 1991. godinu, sljedeći su:

- motorni benzin	1,070
- dizel gorivo	1,035
- teško lož ulje	0,960
- naftni tečni plin	1,130
- prirodni plin	0,917

Međunarodna agencija za energiju (AIE) koristi za električnu energiju sljedeći koeficijent:

1 TWh = 0,086 Mtep.

A. VI. 03. Džul (Joule)

Jedinica mjere za potrošnju energije

(1 teradžul = 10^{12} J = $2,78 \times 10^5$ kWh, = 23,88459 TEP)

A. VI. 04. Motorni benzin (Motor gasoline (petrol))

Lako ugljovodonično ulje koje koriste motori sa kontrolisanim paljenjem izuzev motora letilica.

Motorni benzin se destiliše između 35°C i 215°C i koristi se kao osnovno gorivo za podsticanje paljenja motora. Motorni benzin može sadržati aditive, koji povećavaju upaljivost i oktanski broj, kao i jedinjenja olova kao što su $Pb(C_2H_5)_4$ (Tetra-etil olova) i $Pb(CH_3)_4$ (Tetra-metil olova).

Kalorična vrijednost: 44,8 TJ/1 000 t.

A. VI. 05. Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil))

Ulja dobijena iz poslednje frakcije od atmosferske destilacije sirove nafte.

Dizel goriva obuhvataju teška dizel goriva koja su dobijena ponovnom destilacijom pod vakuumom taloga iz atmosferske destilacije.

Dizel goriva se destilišu između 200°C i 380°C, pri čemu manje od 65% zapremine (uključujući i otpatke) destiliše na 250°C, a 80% ili više na 350°C. Njihova temperatura paljenja je uvek iznad 50°C a njihova gustina prelazi 0,81.

Teška ulja dobijena miješanjem svrstavaju se u dizel goriva pod uslovom da njihova kinematička viskoznost ne prelazi 25 cST na 40°C.

Kalorična vrijednost: 43,3 TJ/1 000 t.

A. VI. 06. Teško ulje (taložno) (Heavy fuel oil (residual))

Teško ulje koje stvara talog destilacije.

Ova definicija obuhvata sva taložna lož ulja (uključujući i ona koja se dobijaju miješanjem). Viskoznost teških lož ulja je veća od 25 cST na 40°C. Njihova temperatura paljenja je uvek viša od 50°C, a njihova gustina prelazi 0,90.

A. VI. 07. Naftni tečni plin (NTG) (Liquified petroleum gases (LPG) -

Laki ugljovodonici iz porodice parafina, koji se dobijaju jedino destilacijom sirove nafte.

NTG obuhvata propan i butan ili mješavinu ova dva ugljovodonika. Mogu se pretvoriti u tečnost pod malim pritiskom (5-10 atmosfera)¹⁾. U tečnom stanju i na temperaturi od 38°C, njihov pritisak pare je jednak ili niži od 24,5 bara. Njihova gustina varira između 0,50 i 0,58²⁾.

A. VI. 08. Kameni ugalj (Hard coal - Charbon (houille))

Prirodni fosilni organski sediment, crne boje, čija najveća kalorična vrijdnost prelazi 23 860 KJ/kg (5700 kcal/kg) na uzorku bez pepela, čija sadržina vode odgovara temperaturi od 30 °C i stepenu vlažnosti od 96% i čiji prosječni indeks refleksije vitrinita iznosi najmanje 0,6.

A. VI. 09. Lignit (Mrki) (Brown coal)

Neaglomerisani ugalj čija gornja kalorična vrijdnost ne dostiže 23860 KJ/kg (5700 kcal/kg) na uzorku bez vlažnog pepela i koji sadrži više od 31% isparljivih materija na suhom proizvodu bez mineralnih materija.

A. VI. 10. Električna energija (Electric power)

Energija koja se proizvodi u hidro, geotermičkim, nuklearnim i klasičnim termo centralama izuzev energije koja se proizvodi u pumpnim stanicama, i koja se mjeri prema kaloričnoj vrijednosti od 3,6 TJ/GWh. Pumpne stanice posjeduju rezorvoar koji se puni pomoću pumpi.

¹⁾ Tekst je u cijelosti preveden sa originala. Umjesto atmosfere važeća SI-jedinica je paskal (pascal), a može se koristiti i bar (bar); 1 bar = 10⁵ pascala.

²⁾ Nedostaje jedinica mjere za gustinu. Prema SI-jedinicama mjere gustina se izražava kg/m³

A. VII. NEZGODE
(ACCIDENTS)

A. VII. 01. Vanredni događaji (Accidents)

Neželjen ili neplaniran iznenadan događaj ili specifičan lanac događaja koji imaju štetne posljedice. Vanredni događaji na željeznici obuhvataju sve vanredne događaje u kojima učestvuje bar jedno željezničko vozilo u pokretu.

Dijele se na sljedeće vrste:

- sudari
- iskliznuća
- vanredni događaji na ukrštajima u nivou
- vanredni događaji u kojima učestvuju osobe i vozila u pokretu
- požar na vozilima
- ostalo

Po definiciji, samoubistva se isključuju, pošto su čin sa predumišljajem.

Iz tog razloga ih ne uključuju ni željeznička statistika UIC-a, ni međunarodna statistika cestovnog saobraćaja. Zbog značaja za bezbjednost i odvijanje željezničkog saobraćaja, statistika samoubistava treba da se vodi odvojeno. Teroristički akti se takođe isključuju.

A. VII. 02. Samoubistvo (Suicide)

Čin sopstvenog, namjernog povrijeđivanja sa smrtnim ishodom, potvrđen i registrovan kao takav od strane nadležnog tijela.

A. VII. 03. Pokušaj samoubistva (Attempted suicide)

Čin sopstvenog, namjernog povrijeđivanja sa težim posljedicama, ali bez smrtnog ishoda, potvrđen i registrovan kao takav od strane nadležnog tijela.

A. VII. 04. Udes (Significant accident)

Vanredni događaj u kojem učestvuje najmanje jedno željezničko vozilo u pokretu, čije su posljedice najmanje jedno usmrćeno, odnosno teško povrijeđena osoba, ili veće oštećenje vozila, kolosijeka, ostalih instalacija, okoline, ili duži prekid saobraćaja.

A. VII. 05. Veće oštećenje vozila, kolosijeka, ostalih instalacija ili okoline (Significant damage to stock, track, other installations or environment)

Šteta koja prelazi prag utvrđen na međunarodnom nivou.

Prag za veću štetu, usvojen od strane UIC-a (Union Internationale des Chemins de Fer), za 2007. godinu bio je 150.000 eura.

A. VII. 06. Duži prekid saobraćaja (Extensive disruptions to traffic)

Pod dužim prekidom saobraćaja se podrazumijeva prestanak saobraćaja vozova na najmanje jednoj glavnoj pruzi, koji traje više od šest sati.

A. VII. 07. Vanredni događaj sa povrijeđenim licima (Injury accident)

Vanredni događaj u kojem učestvuje bar jedno željezničko vozilo u pokretu, čije su posljedice bar jedno usmrćeno ili povrijeđena osoba. Vanredni događaji u radionicama, depoima i skladištima se ne uključuju.

Ova definicija uključuje i vanredne događaje sa lakše povrijeđenim osobama i slična je definiciji koju koristi statistika cestovnog saobraćaja.

A. VII. 08. Vanredni događaj sa teško povrijeđenim licima (Serious injury accident)

Vanredni događaj u kojem učestvuje bar jedno željezničko vozilo u pokretu, čije su posljedice bar jedno usmrćeno ili teško povrijeđena osoba. Vanredni događaji u radionicama, depoima i skladištima se ne uključuju.

Ova definicija se koristi u statistici UIC-a i isključuje vanredne događaje sa lakše povrijeđenim osobama. Podaci prikupljeni po ovoj definiciji ne mogu se direktno porediti sa podacima u cestovnom saobraćaju koji obuhvataju i vanredne događaje sa lakše povrijeđenim osobama.

A. VII. 09. Usmrćene osobe (Person killed, fatality)

Osobe kod kojih je smrt nastupila trenutno ili u roku od 30 dana poslije vanrednog događaja.

Uključuju se putnici, zaposleni i ostale osobe koje su učestvovala u datom vanrednom događaju na željeznici.

A. VII. 10. Povrijeđene osobe (Person injured)**Teže povrijeđene osobe (Person seriously injured)**

Povrijeđene osobe, koje su hospitalizovane duže od 24 sata, uslijed posljedica vanrednog događaja.

Lakše povrijeđene osobe (Person slightly injured)

Sve povrijeđene osobe, isključujući usmrćene i teško povrijeđene osobe.

Osobe sa manjim povredama, kao što su sasvim male posjekotine ili kontuzije, ne ubrajaju se u povrijeđene osobe.

A. VII. 11. Sudari (sudari vozova), uključujući sudare sa preprekama u svijetlom profilu pruge - Collisions (Collisions of trains), including collisions with obstacles in rail clearance gauge

Čeoni kontakt dva voza, kontakt kraja jednog i čela drugog voza ili bočni kontakt jednog voza i dijela drugog voza ili kontakt voza sa:

- a) manevarskim sastavom
- b) fiksnim objektom, kao što su grudobrani
- c) objektom koji je privremeno prisutan na kolosijeku ili pored njega (isključujući putne prelaze), kao što su kamen, odron zemlje, drveće i otpali dijelovi željezničkih vozila, cestovna vozila i mašine i oprema za održavanje kolosijeka.

A. VII. 12. Iskliznuće (Derailment)

Svaki vanredni događaj kada bar jedan točak ili cio voz isklizne iz šina.

Iskliznuća koja su posljedica sudara se isključuju. To se klasifikuje u sudare.

A. VII. 13. Vanredni događaji na putnim prelazima (Level crossing accidents)

Svi vanredni događaji na putnim prelazima u kojima učestvuje bar jedno željezničko vozilo i jedno ili više vozila koja prelaze prugu, ostali korisnici puta, kao što su pješaci ili neki drugi objekat privremeno prisutan na kolosijeku ili pored njega,

- **Putni prelaz:** svaki ukrštaj pruge i puta u nivou, verifikovan od strane upravljača infrastrukture i otvoren za javne i privatne korisnike. Prolazi između perona u stanicama se ne uključuju.
- **Put:** za potrebe statistike vanrednih događaja na željeznici, svaki javni ili privatni put, ulica ili autoput, uključujući i pješačke i biciklističke staze.

A. VII. 14. Vanredni događaji sa osobama nastradalim od vozila u pokretu (Accidents to persons by rolling stock in motion)

Vanredni događaji u kojima je jedno ili više osoba udarilo željezničko vozilo, dio željezničkog vozila, objekat pričvršćen za vozilo ili objekat koji se otkatio sa vozila. Uključuju se i osobe koje su pale sa željezničkog vozila ili su udarene letećim objektom tokom vožnje na željezničkom vozilu.

A. VII. 15. Požar na željezničkom vozilu (Fires in rolling stock)

Požari i eksplozije koji su se dogodili na željezničkim vozilima (uključujući i njihov tovar) tokom puta između polazne i odredišne stanice, tokom stajanja u polaznoj stanici, odredišnoj stanici, ili stanici između njih, kao i za vrijeme ranžirnih operacija.

A. VII. 16. Klasifikacija osoba koja učestvuju u vanrednim događajima na željeznici (Category of person in railway accident statistics)

- **Željeznički putnik:** svaka osoba, osim posade voza, koje putuje željeznicom. Statistika vanrednih događaja ovdje uključuje i osobe koje se ukrcajavu, odnosno iskrcavaju iz željezničkog vozila.
- **Zaposleni (uključuje se i osoblje pravne osobe sa kojim je sklopljen ugovor, kao i osobe sa kojima je neposredno sklopljen ugovor).** Svaka osoba čije je zaposlenje vezano za željeznicu i nalazi se na radnoj dužnosti u vrijeme vanrednog događaja. Uključuje se posada voza, kao i osobe koje rukuju voznim sredstvima ili infrastrukturnim postrojenjima.
- **Korisnici putnog prijelaza:** svaka osoba koje koristi putni prijelaz radi prelaska kolosijeka, koristeći prijevozno sredstvo ili ide pješice.
- **Osobe** koje se neovlašteno nalaze na željezničkom području: Svaka osoba koja se nalazi na željezničkom području, kada je to prisustvo zabranjeno, izuzimajući korisnike putnog prijelaza.

A. VII. 17. Vanredni događaji sa opasnim materijama (Accident involving transport of dangerous goods)

Svaki vanredni događaj koji je predmet izvještavanja u skladu sa RID / ADR odredbama (dio 1.8.5)

B



Cestovni saobraćaj

B. I. INFRASTRUKTURA (INFRASTRUCTURE)

B. I. 01. Put (Cesta) (Road)

Saobraćajnica otvorena za javni saobraćaj i namijenjena prije svega cestovnim motornim vozilima, koja koriste čvrstu podlogu osim šina ili površina za kretanje aviona.

U saobraćajnice se ubrajaju asfaltirani putevi i ostali putevi sa čvrstom podlogom na primjer šljunkovit putevi. Putevi takođe obuhvataju ulice, mostove, tunele, potporne konstrukcije, priključke, raskrsnice i petlje. Putevi sa naplatom putarine se takođe obuhvataju. Ne obuhvataju se biciklističke staze (trake).

B. I. 02. Asfaltirani put (Paved road)

Put sa kolovoznim zastorom od lomljenog kamena (makadam) sa ugljovodoničnim vezivom ili bitumi- noznim dodacima, kamenom ili kockama kaldrme.

B. I. 03. Neasfaltirani put (Unpaved road)

Put sa stabilnom podlogom bez kolovoznog zastora od lomljenog kamena, ugljovodoničnog veziva ili bitumenskih dodataka, betona ili kocki kaldrme.

B. I. 04. Putna mreža (Road network)

Svi putevi u određenoj zoni.

Putna mreža može biti razvrstana prema kolovoznom zastoru, na primjer:

- a) asfaltiran put;
- b) neasfaltiran put;

B. I. 05. Kategorije puteva (Category of road)

Klasifikacija (razvrstavanje) puteva se vrši u skladu sa međunarodno uporedive tri vrste na:

- a) autoput;
- b) put unutar naselja;
- c) ostali putevi (van naselja).

B. I. 06. Autoput (Motorway)

Put, posebno projektovan i sagrađen za saobraćaj cestovnih motornih vozila, koji ne opslužuje imanja duž autoputa i:

- a) ima, osim na pojedinim mjestima ili privremeno, za oba smjera kretanja, posebne kolovoze odvojene jedan od drugog uskim i dugim parčedom zemlje koje nije namijenjeno saobraćaju ili, izuzetno, drugim sredstvima;
- b) ne ukršta se na istom nivou ni sa putem, ni sa željeznicom ili tramvajskom prugom, ni sa stazom za kretanje pješaka;
- c) posebno je obilježen kao autoput, i rezervisan za pojedine kategorije cestovnih motornih vozila.

Obuhvataju se ulazi i izlazi na/sa autoputa, bez obzira na mjesto signalizacije.

Obuhvataju se gradski autoputevi.

B. I. 07. Brzi put (Express road)

Put posebno sagrađen za motorni saobraćaj, koji ne služi u ostale svrhe, i:

- a) obično nema, za oba smjera kretanja, posebno odvojene kolovoze;
- b) dostupan samo za petlje ili kontrolisane priključke;
- c) posebno je obilježen kao brzi put, i rezervisan za pojedine kategorije cestovnih motornih vozila.
- d) na kojem je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje na kolovozu.

Obuhvataju se ulazi i izlazi bez obzira na mjesto signalizacije. Obuhvataju se gradski brzi putevi.

B. I. 08. Put unutar naselja: gradski put (Road inside a built-up area: urban road)

Put unutar granica jednog naselja, kao i ulazi i izlazi koji se posebno obilježavaju.

Putevi unutar naselja često imaju maksimalnu dozvoljenu brzinu od oko 50 km/h.

Ne obuhvataju se autoputevi, brzi putevi i ostali putevi sa većim dozvoljenim brzinama u naselju, ukoliko nisu obilježeni kao putevi unutar naselja. Obuhvataju ulice.

B. I. 09. Put izvan naselja (Road inside a built-up area)

Put izvan granica jednog naselja, kao i ulazi i izlazi koji se posebno obilježavaju.

B. I. 10. "E" put (E Road)

Međunarodna mreža "E" puteva uspostavljena je u Ženevi 15. novembra 1975. Evropskim sporazumom o glavnim putevima za međunarodni saobraćaj i njegovim amandmanima.

Glavni putevi i prelazni putevi (putevi klase A) nose oznake sa dvocifrenim brojevima; ogranci, povezujući i priključni putevi (putevi klase B) nose oznake sa trocifrenim brojevima.

B. I. 11. Kolovoz (Carriageway)

Dio puta namijenjen kretanju cestovnih motornih vozila; dijlovi puta koji služe za podupiranje osnovnih ili površinskih slojeva ne čine dio kolovoza; isto važi i za dijlove puta koji su namijenjeni kretanju cestovnih vozila bez motora ili parkiranju vozila, iako mogu u slučaju opasnosti povremeno da posluže za prolaz automobila. Širina kolovoza se mjeri upravo na osu puta.

B. I. 12. Saobraćajna traka (Lane)

Saobraćajna traka je obilježeni ili neobilježeni uzdužni dio kolovoza čija je širina dovoljna za nesmetan saobraćaj jednog reda cestovnih motornih vozila osim motocikala.

B. I. 13. Saobraćajna traka za autobuse (Bus lane)

Dio kolovoza namijenjen za kretanje autobusa, kako bi se razlikovala od ostatka kolovoza obilježava se uzdužnom i horizontalnom signalizacijom.

Taksi vozilima i, u nekim slučajevima, automobilima u kojima se prevozi nekoliko putnika, može biti dozvoljeno da koriste traku za autobuse.

B. I. 14. Saobraćajna traka za tramvaje (Tramline)

Saobraćajnica, sačinjena od para šina, namijenjena za saobraćaj tramvaja.

Obuhvata se tramvajska pruga izgrađena na putu koji koriste i ostala cestovna motorna vozila, kao i tramvajska pruga izdvojena od puta.

B. I. 15. Biciklistička traka ((Bi)cycle lane)

Dio kolovoza namijenjen za kretanje bicikala, kako bi se razlikovala od ostatka kolovoza obilježava se uzdužnom horizontalnom signalizacijom.

Mopedima može biti dozvoljeno da koriste biciklističku traku.

B. I. 16. Biciklistička staza ((Bi)cycle track)

Put ili dio puta namijenjen i posebno obilježen za kretanje bicikala. Biciklistička staza je odvojena od ostalih puteva ili ostalih dijelova puta fizičkim prepijekama.

Mopedima može biti dozvoljeno da koriste biciklističku stazu.

B. I. 17. Dužina puta (Length of road)

Dužina puta je razdaljina između početne i krajnje tačke.

Ukoliko je jedan smjer kolovoza duži od drugog onda se dužina izračunava kao suma polovina razdaljina oba smjera kolovoza od prve tačke ulaska do posljednje tačke izlaska.

B. I. 18. Gradsko područje (Urban area)

Oblast u okviru administrativne granice ili skup administrativnih granica jezgra grada (naselja).

Urbana područja mogu da se klasifikuju (razvrstaju) po veličini prema broju stanovnika:

- a) 10 000 do 49 999 - mala;
- b) 50 000 do 249 999 - srednja;
- c) 250 000 ili više - velika.

Urbana područja se sastoje od teritorijalnih jedinica sa veći brojem stanovnika, a većina tih, ali ne nužno svi, žive u naseljima. Naselja koja se pominju u definiciji B. I. 05. mogu da obuhvate sela i gradove u ruralnim okruzima.

**B. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA
(TRANSPORT EQUIPMENT)**

**B. II. A. VOZILA
(VEHICLES)**

B. II. A. 01. Cestovno vozilo (Road vehicle)

Vozilo na točkovima namijenjeno upotrebi na cestama.

B. II. A. 02. Park cestovnih vozila (Stock of road vehicles)

Broj vozila registrovanih određenog datuma u jednoj zemlji i kojima je dozvoljeno da koriste ceste otvorene za javni saobraćaj.

Obuhvataju se vozila koja su oslobođena godišnje saobraćajne takse, kao i uvezena polovna vozila i ostala cestovna vozila prema nacionalnim propisima. Ne obuhvataju se vojna vozila.

B. II. A. 03. Domaće cestovno vozilo (National road vehicle)

Cestovno vozilo registrovano u dotičnoj zemlji i koje nosi registarske tablice te zemlje, ili koje se evidentira na poseban način (tramvaji, trolejbusi, itd.).

Kada data zemlja ne registruje cestovna vozila, nacionalnim cestovnim vozilom se smatra vozilo koje pripada preduzeću ili je uzeto u zakup od strane preduzeća koje uživa status poreskog rezidenta u toj zemlji.

B. II. A. 04. Strano cestovno vozilo (Foreign road vehicle)

Cestovno vozilo registrovano u drugoj, a ne u posmatranoj zemlji, i koje nosi registarske tablice te strane zemlje.

B. II. A. 05. Bicikl ((Bi)Cycle)

Cestovno vozilo sa najmanje dva točka koje pokreće isključivo mišićna snaga osoba koje se na njemu nalaze, naročito pomoću pedala, ručice ili poluga (na primer bicikli, tricikli, bicikl sa četiri točka i invalidska kolica)

Obuhvataju se bicikli sa pomoćnim motorom.

B. II. A. 06. Cestovno motorno vozilo (Road motor vehicle)

Cestovno vozilo sa motorom koji čini njegovo jedino pogonsko sredstvo, koje obično služi za prijevoz putnika ili robe, odnosno za vuču cestom vozila koja se koriste za prijevoz putnika ili robe.

Ne obuhvataju se šinska vozila.

B. II. A. 07. Cestovno vozilo za prijevoz putnika (Passenger road vehicle)

Cestovno vozilo koje je isključivo ili uglavnom projektovano za prijevoz jedne ili više osoba.

Vozila projektovana za prijevoz putnika i robe mogu se svrstati u cestovna vozila za prijevoz putnika ili u cestovna vozila za prijevoz robe u zavisnosti od njihove pretežne namjene, koja se određuje na osnovu njihovih tehničkih karakteristika ili njihove poreske kategorije.

B. II. A. 08. Cestovno motorno vozilo za prijevoz putnika (Passenger road motor vehicle)

Cestovno motorno vozilo isključivo ili uglavnom projektovano za prijevoz jedne ili više osoba.

Ova kategorija obuhvata:

- a) motocikle;
- b) mopede;
- c) putničke automobile;
- d) kombi vozila koja su projektovana i koriste se prevashodno za prijevoz putnika;
- e) taksi vozila;
- f) vozila za iznajmljivanje;
- g) ambulantska vozila;
- h) autobuse i minibusove;
- i) tramvaje;
- j) kamp kućice (prikolice).

Ne obuhvataju se laka teretna vozila, pogledati (razmotriti) definiciju B. II. A – 22.

B. II. A. 09. Moped (Moped)

Cestovno vozilo na dva, tri ili četiri točka sa motorom zapremine od najviše 50 cm³ i čija je brzina fabrički ograničena u skladu sa važećim nacionalnim propisima.

Obuhvataju se registrovani i neregistrovani mopedi u upotrebi, ukoliko imaju ili nemaju registarsku tablicu. Neke zemlje ne registruju sve mopede.

B. II. A. 10. Motocikl (Motorcycle)

Cestovno motorno vozilo na dva, tri ili četiri točka čija masa bez tereta ne prelazi 400 kg. Obuhvataju se sva ostala vozila zapremine motora od 50 cm³ ili više, kao i vozila zapremine motora ispod 50 cm³, ali koja ne pripadaju kategoriji mopeda.

B. II. A. 11. Putnički automobil (Passenger car)

Cestovno motorno vozilo osim mopeda ili motocikla, namijenjeno prijevozu putnika, sa najviše devet sjedišta za odrasle osobe (uključujući i mjesto vozača).

Ova kategorija obuhvata:

- a) putničke automobile;
- b) kombi vozila koja su projektovana i koriste se prevashodno za prijevoz putnika;
- c) taksi vozila;
- d) vozila za iznajmljivanje;
- e) ambulantska vozila;
- f) kamp kućice.

Ne obuhvataju se laka teretna vozila, pogledati (razmotriti) definiciju B. II. A – 22, kao ni autobusi, pogledati (razmotriti) definiciju B. II. A – 15, i minibusovi, pogledati (razmotriti) definiciju B. II. A – 17.

"Putnički automobil" obuhvata dakle, mala kola (za čije upravljanje nije potrebna dodatna dozvola), taksi vozila i vozila za iznajmljivanje pod uslovom da imaju manje od deset sjedišta.

B. II. A. 12. Taksu vozila (Taxi)

Licencirani putnički automobil za iznajmljivanje sa vozačem, bez unaprijed utvrđenih maršuta.

Uobičajene metode iznajmljivanja:

- a) *na označenim taksu stajalištima (vertikalnom signalizacijom);*
- b) *zaustavljanje od strane klijenta određenim činom (podizanjem ruke);*
- c) *po telefonskom pozivu.*

B. II. A. 13. Kamp prikolica (Caravan)

Cestovno vozilo zamišljeno kao dnevni smještaj, a koje je vučeno putničkim automobilom.

Kamp prikolice su prvenstveno namijenjene za rekreativne svrhe. Ne koriste se za prijevoz robe ili putnika. Ne obuhvataju šator prikolice sa ugrađenim šatorom: one se smatraju prikolicama za prijevoz robe.

B. II. A. 14. Autobus ili mini-bus (Motor-coach, mini-coach, bus or mini-bus)

Putničko cestovno motorno vozilo projektovano da primi više od devet osoba (uključujući i vozača).

Obuhvataju i mini-autobuse projektovane da prime više od 9 osoba (uključujući i vozača).

B. II. A. 15. Autobus, gradski (Bus)

Putničko cestovno motorno vozilo projektovano da primi više od dvadesetčetiri osobe (uključujući i vozača), namijenjeno kako za prijevoz putnika koji sjede tako i za putnike koji stoje.

Vozila mogu biti projektovana sa prostorom za putnike koji stoje, kako bi se olakšalo često kretanje putnika, ili projektovano tako da prevozi putnike koji stoje u prolazu (hodniku za tu namjenu konstruisanom prostoru).

B. II. A. 16. Autobus, međugradski (Motor coach)

Putničko cestovno motorno vozilo projektovano sa dvadesetčetiri sjedišta i više (uključujući i vozača) i konstruisano isključivo za prijevoz putnika koji sjede.

B. II. A. 17. Mini-bus (Mini-bus / mini-coach)

Putničko cestovno motorno vozilo projektovano za prijevoz 10-23 osoba koje sjede ili stoje (uključujući i vozača).

Vozilo može biti konstruisano isključivo za prijevoz putnika koji sjede ili za prijevoz putnika koji i stoje i sjede.

B. II. A. 18. Trolejbus (Trolleybus)

Cestovno vozilo za prijevoz putnika sa više od devet sjedišta za odrasle (uključujući i mjesto vozača) povezano sa električnim provodnikom i koje se ne kreće po šinama.

Pod ovim pojmom obuhvataju se vozila koja se mogu koristiti kao trolejbusi ili kao autobusi, ako imaju nezavistan motor od glavnog voda za snabdijevanje električnom energijom.

B. II. A. 19. Tramvaj (Tram (street-car))

Putničko ili teretno cestovno vozilo projektovano sa više od devet sjedišta za odrasle (uključujući i mjesto vozača), ili za prijevoz tereta, povezano sa električnim provodnikom ili pokretano elektrodizel motorom, i koje se kreće po šinama. Tramvaj je uglavnom integrisan u sistem gradskih puteva.

B. II. A. 20. Kapacitet prijevoza putnika u autobusima i trolejbusima (Passenger carrying capacity of motor coaches, buses and trolleybuses)

Raspoloživ broj mjesta za sjedenje i stajanje, uključujući i mjesto vozača, u vozilu kada ono vrši prijevoz za koji je uglavnom namijenjeno.

U slučaju nedoumice uzeće se u obzir najveći broj raspoloživih mjesta za sjedenje/ležanje.

B. II. A. 21. Cestovno vozilo za prijevoz robe (Goods road vehicle)

Cestovno vozilo koje je isključivo ili uglavnom projektovano za prijevoz robe.

Ova kategorija obuhvata:

- a) *laka teretna cestovna vozila sa maksimalnom masom (težinom) ne većom od 3500 kg; projektovana prevashodno ili uglavnom, za prijevoz robe, na primjer kombi i pick-up vozila;*
- b) *teška teretna cestovna vozila čija je maksimalna masa iznad 3500 kg; projektovana prevashodno ili uglavnom, za prijevoz robe;*
- c) *cestovne tegljače;*
- d) *poljoprivredne traktore kojima je dozvoljeno kretanje po cestama za javni saobraćaj.*

B. II. A. 22. Lako teretno cestovno vozilo (Light goods road vehicle)

Cestovno vozilo za prijevoz robe se maksimalnom masom ne većom od 3500 kg; projektovano prevashodno ili uglavnom, za prijevoz robe.

Obuhvata kombije projektovane i namijenjene prevashodno za prijevoz robe, pick-up vozila i male kamione sa maksimalnom masom (težinom) ne većom od 3500 kg.

B. II. A. 23. Teško teretno cestovno vozilo (Heavy goods road vehicle)

Cestovno vozilo za prijevoz robe se maksimalnom masom iznad 3500 kg, projektovano prevashodno ili uglavnom, za prijevoz robe.

B. II. A. 24. Vrste karoserija cestovnih vozila za prijevoz robe (Types of body of goods road vehicle)

Klasifikacija cestovnih vozila za prijevoz robe prema konstrukciji karoserije.

Osnovne vrste su:

- a) otvoreno teretno vozilo;
 - sa ceradom
 - platforma
- b) kiper;
- c) cisterna;
 - za čvrste proizvode u rasutom stanju

- za tečne proizvode
- d) furgon sa podešavajućom temperaturom;
- e) furgon;
- f) za prijevoz kontejnera i izmenljivih tovarnih sudova;
- g) za prijevoz žive stoke;
- h) ostalo.

B. II. A. 25. Cestovno motorno vozilo za prijevoz robe (Goods road motor vehicle)

Cestovno motorno vozilo, samostalno (kamion) ili kombinacija više cestovnih vozila (kamion sa prikolicom ili prikolicama, ili cestovni tegljač sa poluprikolicom i sa/bez prikolice) projektovana za prijevoz robe.

B. II. A. 26. Kamion (Lorry/Truck)

Robustno cestovno motorno vozilo projektovano isključivo ili uglavnom za prijevoz robe.

B. II. A. 27. Cestovni tegljač (Road tractor)

Cestovno motorno vozilo koje je isključivo ili uglavnom namijenjeno za vuču drugih cestovnih vozila bez motora (uglavnom poluprikolice).

Ne obuhvataju se poljoprivredni traktori.

B. II. A. 28. Poljoprivredni traktor (Agricultural tractors)

Motorno vozilo isključivo ili uglavnom projektovano u poljoprivredne svrhe, bez obzira da li mu je dozvoljeno ili nije kretanje po cestama otvorenim za javni saobraćaj.

B. II. A. 29. Prikolica (Trailer)

Cestovno vozilo za prijevoz robe koje je projektovano da bude vučeno drugim cestovnim motornim vozilom.

Ne obuhvataju se poljoprivredne i karavanske prikolice.

B. II. A. 30. Poljoprivredna prikolica (Agricultural Trailer)

Prikolica isključivo (ili uglavnom) projektovana u poljoprivredne svrhe i da bude vučena poljoprivrednim traktorom, bez obzira da li joj je dozvoljeno kretanje po cestama otvorenim za javni saobraćaj.

B. II. A. 31. Poluprikolica (Semi-trailer)

Cestovno vozilo za prijevoz robe bez prednje osovine projektovano tako da se jedan dio vozila i znatan dio njegovog tovara oslanja na cestovni tegljač.

B. II. A. 32. Transportni sastav/zglobno vozilo (Articulated vehicle)

Cestovni tegljač spojen sa poluprikolicom.

B. II. A. 33. Cestovni voz (Road train)

Teretno cestovno motorno vozilo spojeno sa prikolicom.

Obuhvata se zglobno vozilo sa dodatnom prikolicom.

B. II. A. 34. Specijalno cestovno motorno vozilo (Special purpose road motor vehicle)

Cestovno motorno vozilo projektovano u druge svrhe osim za prijevoz putnika ili robe.

Ova kategorija obuhvata:

- a) vatrogasna vozila;
- b) pokretne dizalice;
- c) motorne valjke;
- d) buldožere sa točkovima ili gusenicama;
- e) vozila za snimanje filmova, radio i TV emitovanje;
- f) pokretne biblioteke;
- g) vučna vozila za vozila kojima je potrebna popravka;
- h) ostala specijalna cestovna motorna vozila.

B. II. A. 35. Nosivost (Load capacity)

Maksimalna masa (težina) robe dozvoljena od nadležnog tijela zemlje registracije vozila.

B. II. A. 36. Zapremina (tovarnog prostora) vozila (Load volume)

Maksimalna dozvoljena zapremina u vozilu (npr. izraženo u m³) za prijevoz robe.

B. II. A. 37. Površina unutar vozila (Floor area within vehicle body)

Maksimalna površina unutar vozila (npr. izraženo u m²) na raspolaganju za prijevoz robe.

B. II. A. 38. Najveća dozvoljena masa vozila (Gross vehicle weight (Legally permissible maximum weight))

Ukupna masa vozila (ili kombinacije vozila), dok stoji spremno za pokret, i masa tovara dozvoljena od nadležnog tijela zemlje registracije.

U maksimalnu dozvoljenu masu uključena je i masa vozača i maksimalan broj osoba koje se prevoze.

B. II. A. 39. Starost cestovnog vozila (Age of road vehicle)

Broj godina proteklih od prve registracije cestovnog vozila, bez obzira na zemlju registrovanja.

B. II. A. 40. Radna zapremina cilindra (Cylinder capacity)

Zapremina cilindra motora odobrena od nadležnog tijela zemlje registracije vozila.

B. II. A. 41. Masa praznog vozila (Unladen vehicle weight)

Masa vozila (ili kombinacije vozila) bez tovara dok stoji spremno za pokret, kao što je određeno od strane nadležnog tijela zemlje registracije.

Masa praznog vozila može da obuhvati vozača i gorivo, zavisno od prakse zemlje.

B. II. A. 42. Pogonska energija (Motor energy)

Osnovna vrsta pogonske energije koju koriste motorna vozila odobrena od nadležnog tijela zemlje registracije vozila.

Hibridna ili vozila za dvije vrste pogonske energije, prilagođena da mogu da koriste više od jedne vrste pogonske energije (na primjer tečni naftni plin-TNG i benzin, ili električna energija i dizel, itd.), osnovna vrsta pogonske energije treba da bude, gdje je moguće, alternativno gorivo.

B. II. A. 43. Alternativno gorivo (Alternative fuel)

Vrsta pogonske energije motora koja nije konvencionalno gorivo, benzin i dizel.

Alternativno gorivo obuhvata električnu energiju, tečni naftni plin-TNG, prirodni plin, alkohol, mješavine alkohola sa drugim gorivima, vodonik, biogoriva (kao što je biodizel), itd. (Ova lista nije iscrpljena.) U alternativna gorivane spadaju bezolovni benzin, prerađeni benzin ili gradski (nisko-sumporni) dizel.

B. II. A. 44. Datum prve registracije (Date of first registration of motor vehicle)

Datum prve registracije motornog vozila je datum prve registracije novog vozila kada je upisan u jedinstvenu bazu registrovanih vozila, bez obzira na zemlju registrovanja.

Datum prve registracije je datum kada je registracija upisana u nadležnim instiucijama za registraciju vozila. U prvi put registrovana vozila ne obuhvataju se registracije uvezenih polovnih vozila, već ih treba obuhvatiti u ukupno registrovanim vozilima.

**B. II. B. KONTEJNERI
(CONTAINERS)**

B. II. B. 01. Tovarna jedinica (Loading unit)

Kontejner ili izmjenljivi tovarni sud.

"Platforme" (vidjeti B.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju smatraju se specijalni i kontejnerima pa su, prema tome, obuhvaćene.

B. II. B. 02. Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU))

Kontejner, izmjenljivi tovarni sud ili poluprikolica-cestovno motorno vozilo za prijevoz robe prilagođeno za intermodalni prijevoz.

B. II. B. 03. Kontejner (Container)

Specijalna kutija projektovana za prijevoz tereta, ojačana, koja se može slagati jedna na drugu i koja se može premještati horizontalno ili vertikalno.

Tehnička definicija kontejnera glasi:

"vrsta transportne opreme" koja je:

- a) trajnog karaktera i shodno tome dovoljno čvrsta da bi izdržala višestruku upotrebu;
- b) projektovana tako da se olakša prijevoz roba sa jednim ili više vrsta prijevoznih sredstava bez pretovara robe koja se u njoj nalazi;
- c) opremljena priborom koji omogućava lakše rukovanje, a naročito pretovar s jednog prijevoznog sredstva na drugo;
- d) projektovana tako da se može napuniti i istovariti;
- e) može se slagati jedna na drugu; i
- f) unutrašnje zapremine od 1 m³ ili više.

Ova definicija ne obuhvata izmenljive tovarne sudove.

Iako nemaju unutrašnju zapreminu pa prema tome ne zadovoljavaju pomenuti kriterijum pod (f), platforme (vidjeti B.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju, smatraju se specijalnim kontejnerima, pa su, obuhvaćene ovom definicijom.

B. II. B. 04. Veličine kontejnera (Sizes of containers)

Osnovne veličine kontejnera su:

- a) Kontejner ISO od 20 stopa (dužina od 20 stopa i širina od 8 stopa);
- b) Kontejner ISO od 40 stopa (dužina od 40 stopa i širina od 8 stopa);
- c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine;
- d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa;
- e) Kontejner veoma velikog kapaciteta (dimenzije van ISO standarda);
- f) Kontejner za vazdušni saobraćaj (kontejner prilagođen standardima za vazdušni saobraćaj).

Kontejneri su obično visine 8 stopa ali postoje i viši. „Kontejneri velikog kapaciteta“ su kontejneri visine 9,5 stapa. „Kontejneri veoma velikog kapaciteta“ su kontejneri van ISO standarda. Oni obuhvataju kontejnera dužine 45 stopa, 48 stopa i 53 stope.

Kontejner veličine od a) do d) smatraju se „velikim kontejnerima“.

B.II. B. 05. Tara masa kontejnera (Tare weight of container)

Sopstvena masa praznog kontejnera uključena je u ukupnu masu robe koja se prevozi kontejnerom, i naziva se bruto-bruto masa robe. Bruto masa robe koja se prevozi kontejnerom može se dobiti kada se od bruto-bruto mase oduzme tara masa kontejnera i obrnuto. Ako podatak o tara masi nedostaje onda se tara masa može procijeniti na osnovu navedenih prosjeka.

Sopstvena masa praznog kontejnera može se procijeniti kao:

a) Kontejner ISO od 20 stopa	2,3 tona;
b) Kontejner ISO od 40 stopa	3,7 tona;
c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine	3,0 tona;
d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa	4,7 tona;

B. II. B. 06. Vrste kontejnera (Types of containers)

Osnovne vrste kontejnera, prema zbirci standarda ISO "Kontejneri za prijevoz tereta", sljedeće su:

1. Kontejneri za opću upotrebu (namjenu);
2. Kontejneri za posebnu upotrebu (namjenu);
 - zatvoreni kontejner sa ventilacijom;
 - kontejner sa otvorenim krovom;
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima);
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima) i kompletnom nadgradnjom;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i fiksnim krajevima;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i savitljivim krajevima;
 - kontejner platforma;
3. Kontejneri za posebnu robu;
 - termički kontejneri;
 - izotermički kontejneri;
 - rashladni kontejneri (sa obnovljivim rashladnim sredstvima);
 - kontejneri sa mehaničkim hlađenjem;
 - kontejneri za održavanje toplote;
 - rashladni kontejner i kontejner za održavanje toplote;
 - kontejner tanker;
 - kontejner za robu u čvrstom stanju koja se prevozi u rasutom stanju;
 - specijalni kontejner za robu (kao što su automobili, živa stoka i drugo) i;
 - kontejner za vazdušni saobraćaj.

B. II. B. 07. TEU (TEU) (Twenty-foot Equivalent Unit)

Statistička jedinica koja se zasniva na dužini ISO kontejnera od 20 stopa (6,10 m) koja obezbjeđuje standardnu mjeru pri brojanju kontejnera različitih veličina, i za opisivanje kapaciteta specijalnih brodova ili terminala. Kontejner ISO od 20 stopa odgovara 1 TEU.

Kontejner ISO od 40 stopa odgovara 2 TEU.

Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa odgovara 1,50 TEU;

Kontejner ISO dug preko 40 stopa odgovara 2,25 TEU;

B. II. B. 08. Izmjenljivi tovarni sud (Swap body)

Jedinica za prijevoz tereta optimizirana prema dimenzijama cestovnog vozila i opremljena uređajima za rukovanje prilikom prijenosa, obično se koristi u kombinovanom cestovno / željezničkom saobraćaju.

Ovakve jedinice nisu projektovane za premještanje hvatanjem odozgo. Mnoge jedinice to sada mogu, ali ne u istoj mjeri kao kontejneri. Osnovna karakteristika po kojoj se razlikuju od kontejner je da su optimizirani za dimenzije cestovnog vozila. Ovim jedinicama je potrebna saglasnost UIC za korišćenje u željezničkom saobraćaju. Neki izmjenljivi transportni sudovi opremljeni su nogarama na preklop na kojima jedinica stoji kada nije na vozilu.

B. II. B. 09. Platforma (Flat)

Platforma bez nadgradnje na koju se može utovariti roba, ali koja ima istu dužinu i širinu kao i kontejner i koja je opremljena s gornje i donje strane ugaonim okovom.

Ovo je alternativni termin koji se koristi za definisanje nekih vrsta specijalnih kontejnera - kao što su kontejneri platforme i kontejneri sa platformom sa nepotpunim strukturama.

B. II. B. 10. Paleta (Pallet)

Uzdignuta platforma koja omogućava lakše podizanje i slaganje robe.

Palete su uglavnom od drveta i standardizovanih dimenzija:

1 000 mm x 1 200 mm (ISO) i 800 mm x 1 200 (CEN).

B. II. B. 10. Rol kavez, rol kontejner, rol paleta (Roll cage, roll container, roll pallet)

Mala, nesloživa jedinica, obično u obliku kutije na točkovima koja omogućava lakši utovar i istovar robe.

B. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST
(ENTERPRISES, ECONOMIC PERFORMANCE AND EMPLOYMENT)

B. III. 01. Javni prijevoz

Prijevoz putnika i robe uz naknadu za račun trećih osoba.

B. III. 02. Prijevoz za sopstvene potrebe (Transport on own account)

Prijevoz koji nije javni prijevoz.

B. III. 03. Preduzeće (Enterprise)

Institucionalna jedinica, ili manja grupa institucionalnih jedinica, koja posredno ili neposredno kontroliše sve funkcije, neophodne za vođenje njenih proizvodnih djelatnosti.

Da bi se neko preduzeće smatralo preduzećem, mora biti u jedinstvenom vlasništvu ili pod jedinstvenom kontrolom. Međutim, ono može biti heterogeno kada je riječ o njegovoj ekonomskoj djelatnosti i geografskom položaju, odnosno lokaciji.

B. III. 04. Preduzeće za cestovni prijevoz (Road transport enterprise)

Preduzeće osnovano u cilju obavljanja na jednom ili više mjesta jedne ili više djelatnosti pružanja usluga cestovnog prijevoza i čija osnovna djelatnost, u smislu dodatne vrijednosti, čini cestovni prijevoz i pomoćne usluge cestovnog prijevoza.

U nomenklaturama djelatnosti, preduzeća cestovnog prijevoza pripadaju sljedećim klasama:

- a) ISIC/Rev. 4³⁾. : odjeljak 49, grupa 492 - ostali kopneni saobraćaj
 klasa 4921 – gradski i prigradski putnički kopneni saobraćaj
 klasa 4922 - ostali putnički kopneni saobraćaj
 klasa 4923 - cestovni teretni saobraćaj
- b) NACE/Rev. 2⁴⁾. : odjeljak 49, grupa 49.3 – Ostali putnički kopneni saobraćaj
 klasa 49.31 – gradski, progradski putnički kopneni saobraćaj ili saobraćaj
 podzemnom željeznicom
 klasa 49.32 - prijevoz putnika taksijem
 klasa 49.39 - ostali cestovni prijevoz putnika
- c) NACE/Rev. 2. : odjeljak 49, grupa 49.4 – Cestovni teretni saobraćaj
 klasa 49.41 – Cestovni teretni saobraćaj
 klasa 49.42 – usluge preseljenja.

Statistika obuhvata i preduzeća bez najamnog osoblja. Uzimaju se u obzir samo jedinice koje stvarno obavljaju djelatnost u toku posmatranog perioda. Ne obuhvataju se jedinice koje su "zamrznute" ili koje još nisu aktivne.

³⁾ ISIC/Rev. 4 – Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih ekonomskih djelatnosti, Statistički ured Ujedinjenih naroda
International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, United Nations Statistics Division

⁴⁾ NACE/Rev. 2 – Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj zajednici, Službeni list, br. L 393/1, 30. decembar 2006.
Statistical Classification of Economic Activities in the European Communities, Official Journal N° L 393/1, 30 December 2006

B. III. 05. Preduzeće za cestovni prijevoz putnika (Road passenger transport enterprise)

Preduzeće za cestovni prijevoz koje nudi i vrši usluge prijevoza za jednu ili više osoba (putnika) ne računajući vozača i čija osnovna djelatnost, u smislu dodatne vrijednosti, čini prijevoz putnika cestom.

B. III. 06. Preduzeće za cestovni prijevoz robe (Road goods transport enterprise)

Preduzeće za cestovni prijevoz koje nudi i vrši usluge prijevoza robe i čija pretežna djelatnost, u smislu dodatne vrijednosti, čini prijevoz robe cestom.

B. III. 07. Preduzeće za gradski prijevoz putnika (Urban road passenger enterprise)

Preduzeće za cestovni prijevoz putnika koje obavlja gradske usluge, usluge podzemne željeznice ili druge slične redovne ili povremene usluge unutar jedne ili više gradskih zona (jednog ili više naselja) i čiju osnovnu djelatnost, u smislu dodatne vrijednosti, čini gradski cestovni prijevoz putnika.

B. III. 08. Javno preduzeće za cestovni prijevoz (Public road transport enterprise)

Preduzeće za cestovni prijevoz čijim kapitalom, najvećim dijelom (preko 50% kapitala), raspolaže država ili državne vlasti ili preduzeća koja im pripadaju.

B. III. 09. Zaposlenost (Employment)

Prosječan broj osoba koje u toku datog perioda rade u jednom preduzeću za cestovni prijevoz (uključujući i vlasnike koji u njemu rade, partnere koji obavljaju stalnu djelatnost u preduzeću, porodične pomoćnike bez naknade), kao i osobe koje rade van preduzeća, ali koje su radnim ugovorom vezane za njega i koje direktno primaju naknadu od preduzeća.

Zaposeni se mogu kategorisati na sljedeći način:

- a) vozači
- b) mehaničari
- c) magacioneri
- d) pravna služba (uprava)
- e) ostalo administrativno osoblje.

B. III. 10. Saobraćaj (Turnover)

Ukupan iznos koji je fakturisalo preduzeće za cestovni prijevoz u toku posmatranog perioda. Ovaj ukupan iznos odgovara prodaji dobara i usluga na tržištu, trećim licima. Saobraćaj obuhvata „ostale operativne prihode“, na primjer: prihode od koncesija, ugovorenih franšiza, patenata, zaštitnih znakova i sličnih (koristi) vrijednosti. Saobraćaj obuhvata sve poreze i takse na dobra i usluge koje je fakturisalo preduzeće osim PDV (Porez na dodatnu vrijednost) koju preduzeće fakturiše svojim kupcima, kao i sve druge dažbine zaračunate kupcima. Ne obuhvataju se popusti, regresi i sniženja odobrena kupcima, kao i vrijednost povratne ambalaže, ali ne i popusti u gotovini.

Saobraćaj ne obuhvata prodaju osnovnih sredstava, a, takođe, ne obuhvata subvencije koje dodjeljuje država.

B. III. 11. Troškovi za investicije u puteve (Investment expenditure on roads)

Troškovi za novu izgradnju i proširenje postojeće infrastrukture, uključujući rekonstrukcije, renoviranje i redovno održavanje.

B. III. 12. Troškovi za investiranje u cestovna prijevozna sredstva (Investment expenditure on road vehicles)

Troškovi za kupovinu cestovnih prijevoznih sredstava.

B. III. 13. Izdaci za održavanje puteva (Maintenance expenditure on roads)

Izdaci za održavanje infrastrukture u upotrebnom stanju.

Obuhvata održavanje gornjeg sloja i tekuće popravke (radovi vezani za održavanje gornjeg sloja kolovoza, prilaza, itd.).

B. III. 14. Izdaci za održavanje cestovnih prijevoznih sredstava (Maintenance expenditure on road vehicles)

Izdaci za održavanje cestovnih prijevoznih sredstava u upotrebnom stanju.

B. IV. SAOBRAĆAJ
(TRAFFIC)

B. IV. 01. Cestovni saobraćaj (Road traffic)

Svako kretanje cestovnog vozila na datoj mreži.

Kada se jedno cestovno vozilo prevozi drugim vozilom, uzima se u obzir samo kretanje prijevoznog vozila (aktivno sredstvo).

B. IV. 02. Cestovni saobraćaj na nacionalnoj teritoriji (Road traffic on national territory)

Svako kretanje cestovnog vozila unutar nacionalne teritorije bez obzira na zemlju registracije vozila.

B. IV. 03. Cestovni saobraćaj praznih vozila (Traffic by empty road vehicles)

Svako kretanje cestovnog vozila kod koga je bruto-bruto masa (težina) prevezene robe, uključujući i masu (težinu) opreme kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete, jednaka nuli. Svako kretanje autobusa, trolejbusa i tramvaja bez ijednog putnika.

Kretanje cestovnog vozila koje prevozi praznu opremu, kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete, ne smatra se vožnjom praznog vozila.

B. IV. 04. Gradski cestovni saobraćaj (Urban road)

Saobraćaj koji se obavlja cestovnim vozilima na gradskom području.

Dijelovi direktne vožnje, od kojih se jedan manji dio obavlja na gradskim cestama, ne smatraju se gradskim prijevozom.

B. IV. 05. Cestovni saobraćaj unutar naselja (Road traffic inside built-up areas)

Saobraćaj na putevima unutar naselja.

B. IV. 06. Pređeni put cestovnog vozila (Road vehicle journey)

Kretanje cestovnog vozila sa određene polazne tačke do određenog odredišta.

Put se može sastojati od nekoliko dionica ili etapa (odseka).

B. IV. 07. Vozilo-kilometar (Vehicle-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednog cestovnog vozila na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređena dužina puta. Obuhvata se i kretanje cestovnih motornih vozila bez tereta. Sastavi koje čine cestovni tegljač i polu-prikolica ili kamion i prikolica, računaju se kao jedno vozilo.

B. IV. 08. Ulaz cestovnog vozila u zemlju (Entry of a road vehicle into a country)

Svako cestovno motorno vozilo, puno ili prazno, koje je ušlo u zemlju cestom.

Ako cestovno motorno vozilo ulazi u zemlju pomoću prijevoznog sredstva drugog vida saobraćaja, jedino se sredstvo aktivnog vida smatra da je ušlo u zemlju.

B. IV. 09. Izlaz cestovnog vozila iz zemlje (Exit of a road vehicle from a country)

Svako cestovno motorno vozilo, puno ili prazno, koje je napustilo zemlju cestom.

Ako cestovno motorno vozilo izlazi iz zemlje pomoću prijevoznog sredstva drugog vida saobraćaja, jedino se sredstvo aktivnog vida smatra da je izašlo iz zemlje.

B. IV. 10. Cestovno vozilo u tranzitu (Transit of road vehicle)

Svako cestovno motorno vozilo, puno ili prazno, koje je ušlo u zemlju i izašlo (na mjestu različitom od mjesta ulaza) bilo kojim prijevoznim sredstvom, pod uslovom da je ukupan pređeni put unutar zemlje u potpunosti pređen cestom i da nije došlo niti do utovara niti do istovara u zemlji.

Obuhvataju se cestovna motorna vozila koja su na granici date zemlje utovarena ili istovarena na/sa drugog prijevoznog sredstva.

B. IV. 11. Prosječan godišnji dnevni saobraćaj (Annual average daily traffic flow)

Prosječan protok vozila koji prođu određenu popisnu tačku na putnoj mreži.

Brojanje se može vršiti ručno ili automatski, stalno ili samo u određenim periodima.

B. V. PRIJEVOZ
(TRANSPORT MEASUREMENT)

B. V. 01. Cestovni prijevoz (Road transport)

Svako kretanje robe i/ili putnika u jednom cestovnom vozilu na datoj cestovnoj mreži.

Kada se neko cestovno vozilo prevozi drugim vozilom, uzima se u obzir samo kretanje prijevoznog vozila (aktivno sredstvo).

B. V. 02. Unutrašnji cestovni prijevoz (National road transport)

Cestovni prijevoz između dva mjesta (mjesta utovara/ukrcaja i mjesta istovara/iskrcaja) koja se nalaze u istoj zemlji, bez obzira na zemlju u kojoj je cestovno motorno vozilo registrovano. Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz neku drugu zemlju.

Razdvajanje prikolice/ poluprikolice od nekog cestovnog motornog vozila i spajanje prikolice/poluprikolice sa drugim cestovnim motornim vozilima, smatra se istovarom i utovarom robe u prikolicu/poluprikolicu.

B. V. 03. Cestovna kabotaža (Road cabotage transport)

Cestovni prijevoz unutar države koja se razlikuje od zemlje registracije, a obavlja ga motorno vozilo registrovano u zemlji koja podnosi izvještaj.

B. V. 04. Međunarodni cestovni prijevoz (International road transport)

Cestovni prijevoz između mjesta utovara/ukrcaja ili mjesta istovara/iskrcaja, koje se nalazi u zemlji koja podnosi izvještaj, i mjesta utovara/ukrcaja ili mjesta istovara/iskrcaja koje se nalaze u (nekoj) drugoj zemlji.

Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz jednu ili više drugih zemalja.

B. V. 05. Međunarodni cestovni prijevoz prijevoznog sredstva iz treće zemlje (Cross-trade road transport)

Međunarodni cestovni prijevoz koji obavlja cestovno motorno vozilo registrovano u jednoj zemlji, a vrši prijevoz između mjesta utovara/ukrcaja druge zemlje i mjesta istovara/iskrcaja treće zemlje.

Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz jednu ili više drugih zemalja.

B. V. 06. Cestovni prijevoz u tranzitu (Road transit transport)

Cestovni prijevoz kroz zemlju između dva mjesta (mjesto utovara i mjesto istovara), koja se nalaze u drugoj zemlji ili drugim zemljama, pod uslovom da je put unutar zemlje u potpunosti pređen cestom i da nije došlo niti do utovara niti do istovara u zemlji.

Obuhvataju se cestovna motorna vozila koja su na granici date zemlje utovarena ili istovarena na/sa drugog prijevoznog sredstva.

B. V. 07. Gradski cestovni prijevoz (Urban road transport)

Prijevoz koji se obavlja na gradskim cestama ili na tramvajskim gradskim prugama.

Jedino se prijevoz koji se uglavnom ili jedino obavlja na gradskim cestama smatra gradskim prijevozom.

B. V. 08. Putnik u cestovnom prijevozu (Road passenger)

Svaka osoba koja obavi putovanje cestovnim vozilom. Vozači putničkih automobila, izuzev taksi vozača, smatraju se putnicima. Osoblje autobusa, trolejbusa, tramvaja i cestovnih vozila za prijevoz robe ne ubraja se u putnike.

B. V. 09. Putnik - kilometar u cestovnom prijevozu (Road passenger-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jednog putnika cestom na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje koje je putnik prešao.

B. V. 10. Putovanje putnika u cestovnom prijevozu (Road passenger trip)

Kombinacija između mjesta ukrcaja i mjesta iskrcaja putnika koji su se prevozili cestovnim vozilom.

Presjedanje putnika direktno sa jednog vozila na drugo vozilo iste vrste, bez obzira na poduhvat (način), ne smatra se iskrcavanjem/ukrcavanjem. Ukoliko se u toku presjedanja koristi drugo prijevozno sredstvo, treba ga smatrati iskrcavanjem iz vozila i dalje putovanje, tj. presjedanje će biti praćeno kasnijim ukrcavanjem na drugo vozilo.

B. V. 11. Javni cestovni prijevoz (Public road transport)

Javni cestovni prijevoz obuhvata prijevoz putnika autobusom ili tramvajem prema utvrđenom redu vožnje, koje obavlja javno ili privatno preduzeće.

B. V. 12. Putovanje putnika javnim cestovnim prijevozom (Road passenger trip on public road transport)

Kombinacija između mjesta ukrcaja i mjesta iskrcaja putnika koji su se prevozili autobusom ili tramvajem.

Presjedanje putnika direktno sa jednog vozila na drugo vozilo iste vrste, bez obzira na poduhvat (način), ne smatra se iskrcavanjem/ukrcavanjem. Ukoliko se u toku presjedanja koristi drugo prijevozno sredstvo, treba ga smatrati iskrcavanjem iz vozila i dalje putovanje, tj. presjedanje će biti praćeno kasnijim ukrcavanjem na drugo vozilo.

B. V. 13. Ukrcavanje putnika u vozilo javnog cestovnog prijevoza (Road passenger embarked on a public transport road vehicle)

Putnik koji ulazi u cestovno vozilo da bi se njime prevezao.

Presjedanje putnika direktno sa jednog vozila na drugo vozilo iste vrste, bez obzira na poduhvat (način), ne smatra se iskrcavanjem/ukrcavanjem. Ukoliko se u toku presjedanja koristi drugo prijevozno sredstvo, treba ga smatrati iskrcavanjem iz vozila i dalje putovanje, tj. presjedanje će biti praćeno kasnijim ukrcavanjem na drugo vozilo.

B. V. 14. Iskrcavanje putnika iz vozila javnog cestovnog prijevoza (Road passenger embarked on a public transport road vehicle)

Putnik koji napušta cestovno vozilo pošto se njime prevezao.

Presjedanje putnika direktno sa jednog vozila na drugo vozilo iste vrste, bez obzira na poduhvat (način), ne smatra se iskrcavanjem/ukrcavanjem. Ukoliko se u toku presjedanja koristi drugo prijevozno sredstvo, treba ga smatrati iskrcavanjem iz vozila i dalje putovanje, tj. presjedanje će biti praćeno kasnijim ukrcavanjem na drugo vozilo.

B. V. 15. Relacije u cestovnom prijevozu putnika (Road passenger transport link)

Kombinacija mjesta ukrcaja i iskrcaja putnika, prevezenih cestom, bez obzira na itenerer.

Ta mjesta se definišu prema sistemima međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS (Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica EUROSTAT-a).

B. V. 16. Mjesto ukrcaja (Place of embarkment)

Smatra se mjesto gdje se putnik ukrcao u (jedno) cestovno vozilo da bi se njime prevezao.

Presjedanje putnika direktno sa jednog vozila na drugo vozilo iste vrste, bez obzira na poduhvat (način), ne smatra se iskrcavanjem/ukrcavanjem. Ukoliko se u toku presjedanja koristi drugo prijevozno sredstvo, treba ga smatrati iskrcavanjem iz vozila, a presjedanje će biti praćeno kasnijim ukrcavanjem na drugo vozilo.

B. V. 17. Mjesto iskrcaja (Place of disembarkment)

Smatra se prvo mjesto gdje se putnik iskrcao iz cestovnog vozila, pošto se njime prevezao.

Presjedanje putnika direktno sa jednog vozila na drugo vozilo iste vrste, bez obzira na poduhvat (način), ne smatra se iskrcavanjem/ukrcavanjem. Ukoliko se u toku presjedanja koristi drugo prijevozno sredstvo, treba ga smatrati iskrcavanjem iz vozila, a presjedanje će biti praćeno kasnijim ukrcavanjem na drugo vozilo.

B. V. 18. Roba prevezena cestom (Goods carried by road)

Sva roba prevezena cestovnim vozilom za prijevoz robe.

Masa koja se uzima u obzir uključuje i masu ambalaže i pakovanja, kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete.

B. V. 19. Bruto-bruto masa robe (Gross-gross weight of goods)

Obuhvata ukupnu masu robe, sva pakovanja (ambalaže), i tara masu transportne jedinice (na primjer kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete na kojima se prenosi roba).

B. V. 20. Bruto masa robe (Gross Weight of goods)

Obuhvata masu prevezene robe, uključujući pakovanje ali isključujući tara masu transportne jedinice (na primjer kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete na kojima se prenosi roba).

B. V. 21. Tara masa (Tare Weight)

Masa prazne transportne jedinice (npr. kontejnera, izmjenljivih tovarnih jedinica i palete na kojima se prenosi roba).

B. V. 22. Tona - kilometar u cestovnom prijevozu (Tonne-kilometre by road)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jedne tone tereta cestom na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje.

B. V. 23. TEU-kilometar u cestovnom prijevozu (TEU-kilometre by road)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu kontejnera ekvivalentnom jednom TEU cestom na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje.

B. V. 24. Vrste prevezene robe (Types of goods carried)

Vrsta prevezene robe može se podijeliti prema tipu.

Primjer klasifikacije je NST 2007 (Standardnoj nomenklatura roba za statistiku saobraćaja), koja zamjenjuje CSTE (Klasifikacija roba za saobraćajnu statistiku u Evropi - UN/ECE) i NST/R (Standardna nomenklatura roba za statistiku saobraćaja/revidirana-EUROSTAT).

B. V. 25. Vrste tereta (Types of cargo carried)

Teret može biti klasifikovan na osnovu UNECE - Kodova za vrste tereta, pakovanja i ambalaže, Preporuka 21, Ženeva Mart 1986. Kategorije tereta su:

- tečni teret
- rasuti teret
- veliki kontejnerski teret
- ostali kontejnerski teret
- paletizirana roba
- zavežljaji
- pokretne, samohodne jedinice
- ostale pokretne jedinice
- ostale vrste teret

B. V. 26. Opasne robe (Dangerous goods)

Klasifikacije vrsta opasnih roba koje se prevoze cestom definisane su petnaestim revidiranim izdanjem UN Pravilnikom o prijevozu opasne robe, Ujedinjene nacije, Ženeva 2007.

- Klasa 1: Eksplozivi
- Klasa 2: Plinovi
- Klasa 3: Zapaljive tečnosti
- Klasa 4: Zapaljive čvrste materije, samozapaljive supstance; supstance koje u dodiru sa vodom dovode do pojave zapaljivih plinova
- Klasa 5: Oksidirajuće supstance i organski peroksidi
- Klasa 6: Otrovnost i zarazne supstance
- Klasa 7: Radioaktivne materije
- Klasa 8: Korozivne materije
- Klasa 9: Ostale opasne supstance i artikli.

B. V. 27. Utovarena roba (Goods loaded)

Roba utovarena u cestovno vozilo i prevezena cestom.

Pretovari između dva cestovna vozila za prijevoz robe, kao i zamjene cestovnih tegljača, smatra se utovarom posle istovara.

B. V. 28. Istovarena roba (Goods unloaded)

Roba istovarena iz jednog cestovnog vozila pošto je prevezena cestom.

Pretovari između dva cestovna vozila za prijevoz robe, kao i zamjene cestovnih tegljača, smatra se istovarom prije ponovnog utovara.

B. V. 29. Roba izašla iz zemlje cestom (osim robe u tranzitu cestom preko cijele zemlje) (Goods having left the country by road (other than goods in transit by road throughout))

Roba utovarena u cestovno vozilo u zemlji i koja je napustila zemlju cestom za istovar u drugoj zemlji.

B. V. 30. Roba ušla u zemlju cestom (osim robe u tranzitu cestom preko cijele zemlje) (Goods having entered the country by road throughout)

Roba utovarena u cestovno vozilo u nekoj drugoj zemlji i koja je ušla u zemlju cestom, a zatim istovarena u njoj.

B. V. 31. Roba u tranzitu cestom preko cijele zemlje (Goods in transit by road throughout)

Roba koja ulazi cestom u zemlju i koja napušta cestom zemlju na različitom mjestu od mjesta ulaska, pošto je jedino cestom prevezena kroz zemlju u istom cestovnom motornom vozilu za prijevoz robe.

Pretovari između dva cestovna vozila za prijevoz robe, kao i zamjene cestovnih tegljača, smatraju se utovarom/istovarom.

B. V. 32. Relacije u cestovnom prijevozu robe (Goods road transport link)

Kombinacija mjesta utovara i mjesta istovara robe, prevezene cestom, bez obzira na itenerer.

Mjesta su definisana po sistemima međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS (Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica EUROSTAT-a).

B. V. 33. Mjesto utovara (Place of loading)

Smatra se mjesto gdje je roba utovarena u cestovno motorno vozilo za prijevoz robe ili mjesto gdje je cestovni tegljač promjenjen.

B. V. 34. Mjesto istovara (Place of unloading)

Smatra se mjesto gdje je roba istovarena iz cestovnog motornog vozila za prijevoz robe, ili mjesto u kome je cestovni tegljač promjenjen.

B. V. 35. Iskorišćenost prijevoznog kapaciteta (Use of transport capacity)

Indikator iskorišćenja prijevoznog kapaciteta.

Indikatori se mogu izračunati kao procenat stvarno prevezene količine robe ili putnika u odnosu na kapacitet vozila koji se mjeri težinom vozila, zapreminom, površinom tijela ili dozvoljenim brojem mjesta za sjedenje ili stajanje putnika (kao što je definisano u B. II. A -20., B. II. A - 35. i B. II. A - 36.).

Uzimajući u obzir rastojanja prijevoza i postepen istovar u toku putovanja, alternativni pokazatelj se može izračunati kao procenat stvarnog transportnog rada u odnosu od najveći mogući transportni rad stvarnih putovanja.

B. VI. POTROŠNJA ENERGIJE
(ENERGY CONSUMPTION)

B. VI. 01. Potrošnja energije u cestovnom prijevozu (Energy consumption by road)

Finalna potrošnja energije cestovnih motornih vozila.

Obuhvata se energija za pokretanje saobraćajnih sredstava, kao i za podizanje ugrađenim dizalicama, osvjjetljavanje, grijanje i ostale vrste komfora (udobnosti) transportnih sredstava. Obuhvaćena je i finalna potrošnja energije cestovnih motornih vozila koja saobraćaju prazna.

B. VI. 02. Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE))

Jedinica mjere za potrošnju energije (1 TEP = 0,041868 TJ)

Faktori za pretvaranje (TEP/t), koje je prihvatio Međunarodni zavod za energiju (IEA), za 1991. godinu su sljedeći:

- motorni benzin	1,070
- dizel gorivo	1,035
- teško lož ulje	0,960
- tečni naftni plin	1,130
- prirodni plin	0,917

Međunarodni zavod za energiju (IEA) koristi za električnu energiju sljedeći koeficijent: 1 TWh = 0,086 Mtep.

B. VI. 03. Džul (Joule)

Jedinica mjere za potrošnju energije

1 teradžul = 10^{12} J = $2,78 \times 10^5$ kWh = 23,88459 TEP

B. VI. 04. Motorni benzin (Motor gasoline (petrol))

Lako ugljovodonično ulje koje se koristi za motore sa kontrolisanim paljenjem, izuzev za motore letelica.

Motorni benzin se destiliše između 35°C i 215°C i koristi se kao osnovno gorivo za podsticanje paljenja motora.

Motorni benzin može sadržati aditive, koji povećavaju upaljivost i oktanski broj, kao i jedinjenja olova kao što su $\text{Pb}(\text{C}_2\text{H}_5)_4$ (Tetra-etil olova) i $\text{Pb}(\text{CH}_3)_4$ (Tetra-metil olova).

Kalorična vrijednost: 44,8 TJ/1 000 t.

B. VI. 05. Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil))

Ulja dobijena iz posljednje frakcije od atmosferske destilacije sirove nafte.

Dizel goriva obuhvataju teška dizel goriva koja su dobijena ponovnom destilacijom pod vakuumom taloga iz atmosferske destilacije.

Dizel goriva se destilišu između 200°C i 380°C, pri čemu se manje od 65% zapremine (uključujući i otpatke) destiliše na 250°C, a 80% ili više na 350°C. Njihova temperatura paljenja je uvek iznad 50°C a njihova gustina prelazi 0,81⁵⁾.

Teška ulja dobijena mješanjem svrstavaju se u dizel goriva pod uslovom da njihova kinematička viskoznost ne prelazi 25 cST na 40°C.

Kalorična vrijednost: 43,3 TJ/1 000 t.

B. VI. 06. Tečni naftni plin (TNG) (Liquified petroleum gases (LPG))

Laki ugljovodonici iz porodice parafina koji se dobijaju jedino destilacijom sirove nafte.

TNG obuhvata propan i butan ili mješavinu ova dva ugljovodonika. Mogu se pretvoriti u tečnost pod malim pritiskom (5-10 atmosfera)⁶⁾. U tečnom stanju i na temperaturi od 38°C, njihov pritisak pare je jednak ili niži od 24,5 bara. Njihova gustina varira između 0,50 i 0,58⁵⁾.

B. VI. 07. Tečnosti prirodnog plina (Natural gas liquids (NGL))

Tečni ugljovodonici ili ugljovodonici dovedeni u tečno stanje dobijeni obradom, pročišćavanjem i stabilizacijom prirodnog plina. Različite vrste tečnosti prirodnog plina obuhvataju etan, propan, butan, pentan i pentan plus (nekad ga nazivaju prirodni plin ili biljni kondenzat).

B. VI. 08. Električna energija (Electric power)

Energija koja se proizvodi u hidro, geotermičkim, nuklearnim i klasičnim termo centralama izuzev energije koja se proizvodi u vršnim centralama, i koja se mjeri prema kaloričnoj vrijednosti od 3,6 TJ/GWh.

Vršne centrale posjeduju rezervoar koji se puni pomoću pumpi.

⁵⁾ Nedostaje jedinica mjere za gustinu. Prema SI-jedinicama mjere gustina se izražava kg/m³.

⁶⁾ Tekst je u cijelosti preveden sa originala. Umjesto atmosfere važeća SI-jedinica je paskal (pascal), a može se koristiti i bar (bar); 1 bar = 10⁵ pascala.

**B. VII. NEZGODE
(ACCIDENTS)**

B. VII. 01. Saobraćajna nezgoda (sa nastradalim licima) (Injury accident)

Bilo koja saobraćajna nezgoda na putu u kojoj učestvuje najmanje jedno vozilo u pokretu po javnom ili privatnom putu na kojem je dozvoljen javni pristup, i u kojoj je najmanje jedna osoba povrijeđeno ili poginulo.

Samoubistvo ili pokušaj samoubistva nije nezgoda ali je incident izazvan sa namjerom sopstvenog smrtnog povrijeđivanja. Međutim, ako je samoubistvo ili pokušaj samoubistva uzrok povrede drugog učesnika u saobraćaju, onda se incident smatra povredom nastalom u saobraćajnoj nezgodi sa povrijeđenom osobom.

Obuhvataju se; sudari između cestovnih vozila; između cestovnih vozila i pješaka; između cestovnih vozila i životinja ili nepokretnih prepreka i sudara u kojima učestvuje jedno cestovno vozilo. Obuhvataju se sudari između cestovnih i željezničkih vozila. Sudari više cestovnih vozila računaju se kao jedna saobraćajna nezgoda ako se svaki uzastopni sudar dogodio u veoma kratkom vremenskom periodu.

Saobraćajne nezgode sa povrijeđenom osobom ne obuhvataju saobraćajnu nezgodu u kojoj je izazvana samo materijalna šteta.

Ne obuhvataju se teroristička i ostala kriminalna dela.

B. VII. 02. Saobraćajna nezgoda sa poginulom osobom (Fatal accident)

Svaka saobraćajna nezgoda sa povrijeđenom osobom koja ima za posljedicu gubitak života.

B. VII. 03. Saobraćajna nezgoda bez poginule osobe (Non-fatal accident)

Svaka saobraćajna nezgoda sa povrijeđenom osobom osim saobraćajne nezgode sa poginulom osobom.

B. VII. 04. Nastradala osoba (Casualty)

Svaka osoba koja je poginula ili je povrijeđena kao posljedica saobraćajne nezgode sa povrijeđenom osobom.

B. VII. 05. Poginula osoba (Person killed)

Svako osoba koja je izgubila život odmah ili je umrla u periodu od 30 dana od posljedica saobraćajne nezgode sa povrijeđenom osobom. Samoubistva se ne obuhvataju u ovoj kategoriji.

Poginula osoba se ne obuhvata ako nadležno tijelo smatra (procjeni) da je uzrok smrti rezultat samoubistva, odnosno (da je prilikom izvršenja čina samopovređivanja došlo do smrti) namjernog čina samopovređivanja koji je doveo do smrti. Za zemlje koje ne primjenjuju ovu definiciju utvđeni su koeficijenti korekcije za procene da bi se mogla vršiti poređenja na osnovu definicije zasnovane na roku od 30 dana.

B. VII. 06. Povrijeđena osoba (Person injured)

Svaka osoba koja nije izgubila život odmah ili umrla u periodu od 30 dana od posljedica saobraćajne nezgode sa povrijeđenom osobom, ali je zadobila povrede koje obično zahtjevaju medicinsku njegu, ne obuhvata se namjera samoubistva.

Osoba sa površnim povredama (manjim ranama), kao što su male posjekotine i hematomi (modrice), obično se ne zavode (ne knjiže) kao povrede.

Povrijeđena osoba se ne obuhvata ako nadležno tijelo smatra (procjeni) da je uzrok smrti rezultat samoubistva, odnosno (da je prilikom izvršenja čina samopovređivanja nastala povreda, ali ne i smrt) namjernog čina samopovređivanja koji je doveo do povrede.

B. VII. 07. Osoba sa teškim povredama (Person seriously injured)

Svaka osoba koja je povrijeđena i smještena u bolnicu, gdje je provela duže od 24 sata.

B. VII. 08. Osoba sa lakšim povredama (Person slightly injured)

Svaka povrijeđena osoba osim osobe sa teškim povredama.

Osoba sa površnim povredama (manjim ranama), kao što su male posjekotine i hematomi (modrice), obično se ne zavode (ne knjiže) kao povrede.

B. VII. 09. Vozač (učesnik u saobraćaju nezgodi) (Driver (involved in an injury accident))

Svaka osoba učesnik u saobraćajnoj nezgodi sa povrijeđenom osobom i koje je upravljalo cestovnim vozilom u trenutku nezgode.

B. VII. 10. Putnik (učesnik u saobraćajnoj nezgodi) (Passenger (involved in an injury accident))

Svaka osoba, osim vozača, koji je učesnik u saobraćajnoj nezgodi sa povrijeđenom osobom, koje se nalazi u/ili na cestovnom vozilu, ili koji se ukrcava ili iskrcava iz cestovnog vozila.

B. VII. 11. Pješak (učesnik u saobraćajnoj nezgodi) (Pedestrian (involved in an injury accident))

Svaka osoba, osim definisanih putnika ili vozača, učesnik u saobraćajnoj nezgodi sa povrijeđenom osobom.

Obuhvataju se osobe koje guraju ili vuku dječija kolica, invalidska kolica, ili bilo koja druga manja vozila bez sopstvenog pogona ili osobe koje se u njima nalaze. Takođe, obuhvataju se osobe koje guraju bicikl, moped ili voze rolšue, skejtbord (daska sa točkovima), ili koriste slične naprave.

B. VII. 12. Nezgoda između cestovnog vozila i pješaka (Accident between road vehicle and pedestrian)

Svaka nezgoda sa povrijeđenom osobom u kojoj učestvuje jedno ili više cestovnih vozila i jedan ili više pješaka.

Obuhvataju se nezgode nezavisno od toga da li je pješak učestvovao u početnoj ili kasnijoj fazi nezgode, ili je pješak povrijeđen ili poginuo na putu ili van puta.

B. VII. 13. Nezgoda jednog cestovnog vozila (Single road vehicle accident)

Svaka saobraćajna nezgoda sa povrijeđenom osobom u kojoj učestvuje samo jedno cestovno vozilo.

Obuhvaćene su nezgode cestovnih vozila koja pokušavajući da izbjegnu sudar skrenu van puta, ili nezgode prouzrokovane/izazvane sudarom sa preprekom ili životinjom na putu. Ne obuhvataju se sudari sa pješacima i parkiranim cestovnim vozilima.

B. VII. 14. Nezgoda više cestovnih vozila (Multi-vehicle road accident)

Svaka saobraćajna nezgoda sa povrijeđenom osobom u kojoj učestvuju dva ili više cestovnih vozila. Vrste saobraćajnih nezgoda sa povrijeđenom osobom u kojoj učestvuju dva ili više cestovnih vozila, su sljedeće:

- a) Sudar zadnjim krajem: sudar sa drugim vozilom koje se nalazi u istoj kolovoznoj traci puta i kreće se u istom smjeru, koje usporava ili se privremeno zaustavilo.

Ne obuhvataju se sudari sa parkiranim vozilima.

- b) Čeoni sudar: sudar sa drugim vozilom koje koristi istu kolovoznu traku puta i kreće se suprotnim smjerom, usporava ili se privremeno zaustavilo.

Ne obuhvataju se sudari sa parkiranim vozilima.

- c) Sudar zbog prelaženja ili skretanja: bočni sudar sa drugim vozilom koje se kreće da bi prešlo, napustilo ili se uključuje na put.

Ne obuhvataju se sudari sa vozilima koja su zaustavljena i čekaju da skrenu, što treba da se svrsta pod (a) ili (b).

- d) Ostali sudari, uključujući sudare sa parkiranim vozilima: sudar koji se javlja prilikom uporedne vožnje, preticanja ili promjene trake; ili sudar sa vozilom koje je parkirano ili se zaustavilo na ivici kolovoza, bankinama, obilježenoj prostoru za parkiranje, pješačkoj stazi ili na parking mjestima, itd.

Obuhvataju se svi sudari koji nisu obuhvaćeni definicijama pod (a), (b) ili (c). Sastavni element za klasifikaciju nezgoda između vozila je prvi sudar na kolovozu puta, ili prvi mehanički udar na vozilu.

B. VII. 15. Saobraćajna nezgoda sa vozačima koji su pod dejstvom alkohola, droga ili lijekova (Accident with drivers reported under the influence of alcohol, drugs or medication)

Svaka saobraćajna nezgoda sa povrijeđenom osobom kod koje je prijavljeno da je najmanje jedan vozač pod dejstvom alkohola, droge ili lijeka koji umanjuje vozačku sposobnost, u skladu sa nacionalnim propisima.

B. VII. 16. Dnevna svjetlost (Daylight)

Prema propisima policije ili drugog nadležnog tijela.

B. VII. 17. Mrak (Darkness)

Prema propisima policije ili drugog nadležnog tijela.

B. VII. 18. Sumrak (ili nepoznato) (Twilight (or unknown))

Prema propisima policije ili drugog nadležnog tijela.

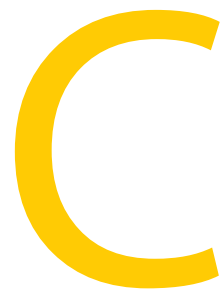
Preostala kategorija obuhvata slučajeve veoma slabih uslova dnevne svjetlosti ili gdje nisu bile raspoložive informacije o svjetlosnim uslovima.

B. VII. 19. Suh put (Dry road surface)

Kolovozni zastor koji nije pokriven vodom, snijegom, ledom i slično.

B. VII. 20. Ostala stanja puta (Other road surface)

Bilo koja stanja puta osim suhog puta.



Saobraćaj unutrašnjim
plovnim putevima

C. I. INFRASTRUKTURA (INFRASTRUCTURE)

C. I. 01. Plovni put (Navigable)

Rijeka, kanal, jezero ili druga vodena površina koja je, po svojim prirodnim karakteristikama ili uslijed ljudske intervencije, postala pogodna za plovidbu.

Obuhvataju se plovni putevi pomorskog karaktera, s tim što zemlja koja ih prijavljuje označava te puteve kao prvenstveno pogodne za morsku plovidbu. Obuhvataju se i ušća rijeka, pri čemu je granična tačka sa morem tamo gdje je širina rijeke ispod 3 km za vrijeme oseke i ispod 5 km za vrijeme plime.

C. I. 02. Unutrašnji plovni put (Navigable inland)

Vodena površina koja nije dio mora i po kojoj brodovi, čija nosivost iznosi najmanje 50 tona, mogu ploviti pod normalnim opterećenjem. Termin se istovremeno primjenjuje na plovne rijeke, jezera i plovne kanale.

Dužina rijeka i kanala mjeri se po sredini korita. Dužina jezera, kao i dužina laguna, odgovara rastojanju dvije najudaljenije tačke između kojih se vrši prijevoz. Plovni put koji čini granicu između dvije zemlje obuhvaćen je statistikom svake od tih zemalja.

C. I. 03. Plovna rijeka (Navigable river)

Prirodni plovni vodni tok otvoren za plovidbu, bilo da je opremljen ili ne u tu svrhu.

C. I. 04. Plovno jezero (Navigable)

Prirodna vodena površina otvorena za plovidbu.

Računaju se lagune (slano vodeno prostranstvo odvojeno od mora obalnom trakom).

C. I. 05. Plovni kanal (Navigable canal)

Vodeni tok koji je posebno sagrađen za plovidbu.

C. I. 06. Mreža unutrašnjih plovnih puteva (Navigable inland waterways network)

Skup unutrašnjih plovnih puteva otvorenih za javnu plovidbu u određenoj zoni.

C. I. 07. Kategorije unutrašnjih plovnih puteva (Categories of navigable inland waterways)

Uzimajući u obzir UNECE/CEMT Klasifikaciju evropskih unutrašnjih plovnih puteva, kanala, plovnih rijeka i jezera iz 1992 godine, definisane su sljedeće kategorije:

Prema horizontalnim dimenzijama plovila i potiskivanih sastava

Klasa (dužina/širina)

I do III do 80/9 m

IV 80-85/9.50 m

Va95-110/11.40 m

Vb 172-175/11.40 m

VIa 95-110/22.80 m

Vib 85-195/22.80 m

Viv 270-280/22.80 ili 19.35-200/33-34.20 m

VII 285/33-34.20 m i više

U nekim slučajevima "nosivost plovila" se može koristiti za klasifikaciju unutrašnjih plovnih puteva

C. I. 08. Luka (Port)

Mjesto predviđeno za pristajanje i utovar ili istovar tereta ili ukrcavanje ili iskrcavanje putnika na i sa plovila, obično direktno na pristajalište.

C. I. 09. Statistička luka (Statistical port)

Statistička luka se sastoji od jedne ili više luka, obično kontrolisanih od strane jednih lučkih vlasti, koje imaju mogućnost bilježenja kretanja plovila i robe.

C. I. 10. UN/Kod (UN/Locode)

Oznaka koja se sastoji od pet karaktera, gdje su prva dva ISO 3166 oznaka države, dok ostala tri proističu iz Preporuke 16 UNECE u Ženevi, zajedno sa oznakama dobijenim od EUROSTAT- a za luke koje još nisu uključene u UN sistem.

C. I. 11. Operativna dužina lučkog keja (Port quay lengths by use)

Ukupna dužina lučkog keja izražena u metrima.

C. I. 12. RO-RO vezište (RO-Ro berth)

Pozicija na kojoj Ro-Ro brod može da pristane i utovari i istovari motorna vozila i ostale pokretne Ro-Ro jedinice, preko rampi sa broda na obalu i obrnuto.

C. I. 13. Lučke dizalice prema nosivosti (Port cranes by lifting capacity)

Broj dizalica na raspolaganju u luci, prema nosivosti

Moguće klase nosivosti su sljedeće:

- a) 10 tona ili manje
- b) od 10 do 20 tona
- c) od 20 do 40 tona
- d) više od 40 tona

C. I. 14. Lučke dizalice prema vrsti (Port cranes by type)

Broj dizalica na raspolaganju u luci, prema vrsti

- a) mobilne kontejnerske dizalice
- b) ostale kontejnerske dizalice
- c) ostale dizalice

C. I. 15. Veze sa ostalim vidovima transporta (Connections to other modes of transport)

Pristupačnost i rastojanje od luke do dodirne tačke sa drugim vidovima transporta (izražena u km)

- a) pomorski transport
- b) putnička veza na željeznici
- c) teretna veza na željeznici
- d) pristup autoputu
- e) aerodrom

C. I. 16. Pristaništa za putnike (Landing stages)

Mjesto prevashodno određeno za ukrcavanje i iskrcavanje putnika iz plovila, a koje nije dio luke na unutrašnjem plovnom putu.

C. I. 17. Prevodnica (Lock)

Objekat na unutrašnjem plovnom putu, sa kapijama sa obje strane, koji omogućava podizanje i spuštanje nivoa vode, da bi plovila kroz njih prošla. Lift prevodnica je takođe uključena.

Lift prevodnica je mašina za transport plovila između dva vodostaja na različitim nivoima.

**C. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA
(TRANSPORT EQUIPMENT)**

**C. II. A. PRIJEVOZNA SREDSTVA
(VESSELS)**

C. II. A. 01. Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (IWT vessel)

Plovno sredstvo projektovano za prijevoz robe, javni prijevoz putnika ili posebno opremljeno za obavljanje službenih poslova, uglavnom na unutrašnjim plovnim putevima, u vodama unutar plovnih puteva, pogranično zaštićenim vodama ili u oblastima na koje se odnose lučki propisi.

Obuhvataju se brodovi na popravci, kao i brodovi sposobni za plovidbu na unutrašnjim plovnim putevima, ali koji imaju dozvolu da plovo morem (teretno-putnički brodovi obalske plovidbe). Ova kategorija ne obuhvata: lučka plovila, plovila za pretovar, tegljače u morskim lukama, skele, brodove koji se koriste za pecanje i za bagerovanje, kao i za izvođenje hidrotehničkih radova. Takođe se ne obuhvataju brodovi koji se isključivo koriste za skladištenje, plivajuće radionice, brodovi za stanovanje i jahte.

C. II. A. 02. Domaći brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (National IWT vessel)

Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima koji je registrovan određenog datuma u posmatranoj zemlji.

Kada data zemlja ne registruje brodove koji se koriste za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, pod domaćim brodom se podrazumijeva brod koji pripada nekom preduzeću koje ima status poreskog rezidenta te zemlje.

C. II. A. 03. Strani brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Foreign IWT vessel)

Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima koji je registrovan određenog datuma u drugoj zemlji od zemlje posmatranja.

C. II. A. 04. Riječno - morski brod (Fluvio - maritime vessel)

Svaki brod koji plovi unutrašnjim plovnim putevima, konstruisan i registrovan da plovi i kao morski brod.

C. II. A. 05. Brod za prijevoz robe unutrašnjim plovnim putevima (IWT freight vessel)

Brod minimalne nosivosti od 20 tona projektovan za prijevoz robe na unutrašnjim plovnim putevima.

C. II. A. 06. Brod za prijevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima (IWT passenger vessel)

Brod koji je isključivo ili uglavnom projektovan za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, više od 12 putnika sa plaćenim kartama.

C. II. A. 07. Brod za prijevoz kontejnera na unutrašnjim plovnim putevima (IWT container vessel)

Brod kompletno opremljen fiksnim ili pokretnim vodicama pretežno za transport kontejnera.

C. II. A. 08. Flota na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways fleet)

Broj brodova za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, koji su registrovani određenog datuma u jednoj zemlji i kojima je dozvoljeno da koriste unutrašnje plovne puteve.

Promjene u floti se odnose na izmjene koje su se desile za sve brodove ili jedan tip brodova zemlje koja daje podatke, a koje su rezultat novogradnje, promjene tipa, odnosno kapaciteta, kupovine ili prodaje u inostranstvo, otpisivanja u staro gvožđe, nezgoda, odnosno upisa ili ispisa iz broskog registra.

C. II. A. 09. Motorni teretnjak (Self-propelled barge)

Brod za prijevoz robe na unutrašnjim plovnim putevima sa sopstvenim pogonom za mehaničko pokretanje.

Tegljenice, potisnice ili tegljenice-potisnice koje imaju samo pomoćni motor treba smatrati teretnjacima-potisnicama, u zavisnosti od slučaja. Činjenica da se samohodni brod može koristiti za tegljenje ne mijenja njegovu prirodu.

C. II. A. 10. Motorni teretnjak-potiskivač (Self-propelled pusher barge)

Motorni brod projektovan ili opremljen za potiskivanje potisnica ili tegljenica-potisnica.

C. II. A. 11. Tegljenica (Dumb)

Brod za prijevoz robe na unutrašnjim plovnim putevima predviđen za tegljenje bez sopstvenog pogona za mehaničko pokretanje.

Činjenica da je teretnjak opremljen pomoćnim motorom, ne mijenja njegovu suštinu.

C. II. A. 12. Potisnica (Pushed)

Brod za prijevoz robe na unutrašnjim plovnim putevima predviđen za potiskivanje, bez sopstvenog pogona za mehaničko pokretanje.

Činjenica da je potisnica opremljena pomoćnim motorom, ne mijenja njenu prirodu.

C. II. A. 13. Tegljenica-potisnica (Pushed-towed barge)

Brod za prijevoz robe na unutrašnjim plovnim putevima predviđen bilo za tegljenje ili potiskivanje, bez sopstvenog pogona za mehaničko pokretanje.

Činjenica da je tegljenica-potisnica opremljena pomoćnim motorom ne mijenja njegovu prirodu.

C. II. A. 14. Motorni tanker (Self-propelled tanker barge)

Motorni brod namijenjen prijevozu tečnosti, odnosno plinova u rasutom stanju.

Ne obuhvataju se tankeri za prijevoz u rasutom stanju proizvoda u prahu, kao što su cement, brašno, gips, itd. koji se ubrajaju u samohodne brodove.

C. II. A. 15. Motorni tanker-potiskivač (Self-propelled pusher tanker barge)

Motorni potiskivač namijenjen za prijevoz tečnosti, odnosno plinova u rasutom stanju.

Ne obuhvataju se tankeri za prijevoz u rasutom stanju proizvoda u prahu, kao što su cement, brašno, gips, itd. koji se ubrajaju u motorne brodove.

C. II. A. 16. Tegljenica-tanker (Dumb tanker barge)

Teretnjak namijenjen prijevozu tečnosti, odnosno plinova u rasutom stanju.

Ne obuhvataju se tankeri za prijevoz u rasutom stanju proizvoda u prahu, kao što su cement, brašno, gips, itd. koji se ubrajaju u teretnjake.

C. II. A. 17. Potisnica-tanker (Pushed tanker barge)

Potisnica namijenjena prijevozu tečnosti, odnosno plinova u rasutom stanju.

Ne obuhvataju se tankeri za prijevoz u rasutom stanju proizvoda u prahu, kao što su cement, brašno, gips, itd. koji se ubrajaju u barže.

C. II. A. 18. Tegljenica-potisnica tanker (Pushed-towed tanker barge)

Tegljenica-potisnica namijenjena prijevozu tečnosti, odnosno plinova u rasutom stanju.

Ne obuhvataju se tankeri za prijevoz u rasutom stanju proizvoda u prahu, kao što su cement, brašno, gips, itd. koji se ubrajaju u tegljenice-potisnice.

C. II. A. 19. Ostali brodovi za transport tereta (Other goods carrying vessel)

Ostali teretni brodovi na unutrašnjim plovnim putevima koji nisu u prethodnim kategorijama

C. II. A. 20. Tegljač (Tug)

Brod sa pogonskom snagom od najmanje 37 kW, koji je projektovan i opremljen za vuču tegljenica, tegljenica-potisnica, odnosno splavova, ali ne i za prijevoz robe.

Ne obuhvataju se lučki i morski tegljači.

C. II. A. 21. Potiskivač (Pusher vessel)

Brod sa pogonskom snagom od najmanje 37 kW, koji je projektovan i opremljen za potiskivanje potisnica ili tegljenica-potisnica, ali ne i za prijevoz robe.

Ne obuhvataju se lučki potiskivači.

C. II. A. 22. Tegljač-potiskivač (Pusher-tug)

Brod sa pogonskom snagom od najmanje 37 kW, koji je projektovan i opremljen za vuču tegljenica, tegljenica-potisnica, odnosno splavova, kao i za potiskivanje potisnica ili tegljenica-potisnica, ali ne i za prijevoz robe.

C. II. A. 23. Nosivost (Carrying capacity of an IWT freight vessel)

Najveća dozvoljena težina robe, izražena u tonama, koju jedan brod može da preveze na osnovu brodskih dokumenata.

C. II. A. 24. Kapacitet jednog putničkog broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Capacity of an IWT passenger vessel)

Najveći dozvoljeni broj osoba koji jedan brod može da preveze na osnovu brodskih dokumenata.

C. II. A. 25. Snaga (kW) (Power (kW))

Mehanička snaga koju razvija pogon za pokretanje broda

Snaga bi trebalo da se mjeri u efektivnim kilovatima (snaga prenijeta na elisu):

1kW = 1,36KS; 1KS = 0,735 kW

C. II. A. 26. Godina izgradnje broda (Year of construction of vessel)

Godina prvobitne izgradnje trupa broda.

C. II. B. KONTEJNERI
(CONTAINERS)

C. II. B. 01. Jedinica tovara (Loading unit)

Kontejner ili izmjenljivi tovarni sud.

"Platforme" (vidjeti C.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju smatraju se kao specijalnim kontejnerima pa su prema tome obuhvaćene.

C. II. B. 02. Jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU))

Kontejner, izmjenljivi tovarni sud ili poluprikolica/cestovno motorno vozilo za prijevoz robe prilagođen za intermodalni prijevoz.

C. II. B. 03. Kontejner (Container)

Specijalna kutija projektovana za prijevoz tereta, ojačana, koja se može slagati jedna na drugu i koja se može premještati horizontalno ili vertikalno.

Tehnička definicija kontejnera glasi:

"vrsta transportne opreme" koja je:

- a) trajnog karaktera i shodno tome dovoljno čvrst da bi izdražao višestruku upotrebu;
- b) projektovana tako da se olakša prijevoz roba sa jednim ili više vrsta prijevoznih sredstava bez pretovara robe koja se u njemu nalazi;
- c) opremljena priborom koji omogućava lakše rukovanje, a naročito pretovar (premještanje) s jednog prijevoznog sredstva na drugo;
- d) projektovana tako da se može napuniti i istovariti;
- e) može se slagati jedna na drugu; i
- f) unutrašnje zapremine od 1 m³ ili više."

Ova definicija ne obuhvata izmjenljive tovarne sudove.

Iako nemaju unutrašnju zapreminu pa prema tome ne zadovoljavaju pomenuti kriterijum pod (f), platforme (vidjeti C.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju, smatraju se specijalnim kontejnerima, pa su obuhvaćene ovom definicijom.

C. II. B. 04. Veličine kontejnera (Sizes of containers)

Osnovne veličine kontejnera su:

Kontejner ISO od 20 stopa (dužina od 20 stopa i širina od 8 stopa);
Kontejner ISO od 40 stopa (dužina od 40 stopa i širina od 8 stopa);
Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine;
Kontejner ISO dug preko 40 stopa;
Kontejner veoma velikog kapaciteta (dimenzija van ISO standarda);
Kontejner za vazdušni saobraćaj (kontejner prilagođen standardima za vazdušni saobraćaj).

Kontejneri su obično visine 8 stopa ali postoje i viši. „Kontejneri velikog kapaciteta“ su kontejneri visine 9,5 stopa. „Kontejner veoma velikog kapaciteta“ su kontejneri van ISO standarda. Oni obuhvataju kontejnere dužine 45 stopa, 48 stopa i 53 stope.

Kontejneri veličine od a) do e) smatraju se „velikim kontejnerima“.

C. II. B. 05. Tara masa - težina kontejnera (Tare weight of container)

Ukoliko je masa (težina) praznog kontejnera obuhvaćena u ukupnoj masi (težini) u kontejner spakovane robe za prijevoz, naziva se bruto-bruto masa (težina) robe. Bruto masa (težina) u kontejner spakovane robe može se dobiti kada se od bruto-bruto mase (težine) oduzme tara masa (težina) kontejnera i obrnuto. Ako podatak o tara masi (težini) nedostaje onda se tara masa (težina) može procijeniti na osnovu navedenih prosjeka.

Masa (težina) praznog kontejnera se može procijeniti kao:

a) Kontejner ISO od 20 stopa	2,3 tona;
b) Kontejner ISO od 40 stopa	3,7 tona;
c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine	3,0 tona;
d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa	4,7 tona;

C. II. B. 06. Vrste kontejnera (Types of containers)

Osnovne vrste kontejnera, prema zbirci standarda ISO "Kontejneri za prijevoz tereta", su sljedeće:

1. Kontejneri za opću upotrebu (namjenu);
2. Kontejneri za posebnu upotrebu (namjenu);
 - zatvoreni kontejner sa ventilacijom;
 - kontejner sa otvorenim krovom;
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima);
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima) i kompletnom nadgradnjom;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i fiksnim krajevima;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i savitljivim krajevima;
 - kontejner platforma;
3. Kontejneri za posebnu robu;
 - termički kontejneri;
 - izotermički kontejneri;
 - rashladni kontejneri (sa obnovljivim rashladnim sredstvima);
 - kontejneri sa mehaničkim hlađenjem;
 - kontejneri za održavanje toplote;
 - rashladni kontejner i kontejner za održavanje toplote;
 - kontejner tanker;
 - kontejner za robu u čvrstom stanju koja se prevozi u rasutom stanju;
 - specijalni kontejner (kao što su automobili, živa stoka i drugo) i,
 - kontejner sa ventilacijom.

C. II. B. 07. TEU (ekvivalent 20 stopa) (TEU =Twenty-foot Equivalent Unit)

Statistička jedinica koja se zasniva na dužini ISO kontejnera od 20 stopa (6,10 m) kao standardu za mjerenje broja kontejnera različitih veličina, i za opisivanje kapaciteta specijalnih brodova ili terminala. Kontejner ISO od 20 stopa odgovara 1 TEU.

Kontejner ISO od 40 stopa odgovara 2 TEU.

Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa odgovara 1,50 TEU;

Kontejner ISO dug preko 40 stopa odgovara 2,25 TEU;

C. II. B. 08. Izmjenljivi tovarni sud (Swap body)

Jedinica za prijevoz tereta optimizirana prema dimenzijama cestovnog vozila i opremljena uređajima za rukovanje prilikom prijenosa, obično se koristi u kombinovanom cestovno / željezničkom saobraćaju.

Ovakve jedinice nisu projektovane za premještanje hvatanjem odozgo. Mnoge jedinice to sada mogu, ali ne u istoj meri kao kontejneri. Osnovna karakteristika po kojoj se razlikuju od kontejnera je da su optimizirani za dimenzije cestovnog vozila. Ovim jedinicama je potrebna saglasnost UIC za korišćenje u željezničkom saobraćaju. Neki izmjenljivi transportni sudovi su opremljeni nogarama na preklop na kojima jedinica stoji kada nije na vozilu.

C. II. B. 09. Platforma (Flat)

Platforma bez nadgradnje na koju se može utovariti roba, ali koja ima istu dužinu i širinu kao i kontejner i koja je opremljena s gornje i donje strane ugaonim okovom.

Ovo je alternativni termin koji se koristi za definisanje nekih vrsta specijalnih kontejnera - kao što su kontejneri platforme i kontejneri sa platformom sa nepotpunim strukturama.

C. II. B. 10. Paleta (Pallet)

Uzdignuta platforma koja omogućava lakše podizanje i slaganje robe.

Palete su uglavnom od drveta i standardizovanih dimenzija:

1 000 mm x 1 200 mm (ISO) i 800 mm x 1 200 (CEN).

C. II. B. 11. Ro-Ro jedinica (Ro-Ro unit)

Prijevozno sredstvo na točkovima, za prijevoz robe, kao što su kamion, prikolica ili poluprikolica, koje se može voziti ili utovarivati na plovilo ili voz.

Lučke ili brodske prikolice su obuhvaćene.

C. II. B. 12. Postona dizalica (Gantry crane)

Dizalica iznad tla, sa horizontalnim postoljem na fiksiranim stubovima, ili stubovima koji se mogu kretati fiksiranim šinama, ili na gumenim točkovima, ograničene mogućnosti manevrisanja, u horizontalnom, vertikalnom ili bočnom pravcu.

Ove dizalice obično opkoračuju cestovno / željezničku i/ili brodsko / obalsku razmjenu.

C. II. B. 13. Jahač (Straddle carrier)

Vozilo na gumenim točkovima, za podizanje tereta iznad tla, za pomjeranje ili slaganje kontejnera na ravnu ojačanu površinu.

C. II. B. 14. Dohvatni slagač (Reach stacker)

Vučno vozilo opremljeno sprijeda, za podizanje, slaganje ili pomjeranje UTI jedinica.

C. II. B. 15. Viljuškar za dizanje (Fork lift truck)

Viljuškar sa motorizovanim, horizontalnim viljuškama, za podizanje, pomjeranje ili slaganje paleta ili obično praznih kontejnera i izmjenljivih tovarnih sudova.

C. II. B. 16. Prenosilac (Spreader)

Podešavajuća oprema na sredstvima za podizanje, dizajnirana za povezivanje okova na gornjim uglovima UTI jedinica.

Ova oprema većinom ima i dodatne kuke za prihvatanje bočnih šina na dnu UTI – ja.

C. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST
(ENTERPRISES, ECONOMIC PERFORMANCE AND EMPLOYMENT)

C. III. 01. Preduzeće (Enterprise)

Institucionalna jedinica, ili manja grupa institucionalnih jedinica, koje posredno ili neposredno kontrolišu sve funkcije neophodne za vođenje njihovih proizvodnih djelatnosti.

Da bi se neko preduzeće smatralo preduzećem, mora biti u jedinstvenom vlasništvu ili pod jedinstvenom kontrolom. Međutim, ono može biti heterogeno kada je riječ o njegovoj ekonomskoj djelatnosti i geografskom položaju, odnosno lokaciji.

C. III. 02. Preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovim putevima (IWT enterprise)

Preduzeće osnovano u cilju obavljanja na jednom ili više mjesta jedne ili više djelatnosti pružanja usluga prijevoza na unutrašnjim plovim putevima i čiju osnovnu djelatnost, u smislu dodatne vrijednosti, čini prijevoz na unutrašnjim plovim putevima.

U nomenklaturama djelatnosti, preduzeća prijevoza na unutrašnjim plovim putevima pripadaju sljedećim klasama:

- ISIC/REV.4⁷⁾: klasa 5022 - saobraćaj na unutrašnjim plovim putevima

- NACE/Rev.2⁸⁾: klasa 5040 - riječni saobraćaj

C. III. 03. Javno preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovim putevima (Public IWT enterprise)

Preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovim putevima čijim kapitalom, najvećim dijelom, (preko 50%) raspolaže država ili državne vlasti ili preduzeća koja im pripadaju.

C. III. 04. Lučko preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovim putevima (IWT port enterprise)

Preduzeće osnovano u cilju pružanja lučkih usluga, na jednoj ili više pozicija, u saobraćaju unutrašnjim plovim putevima, čija je osnovna djelatnost u smislu dodate vrijednosti, naplata provizije, a ne uključuje ostale posebne usluge.

U nomenklaturama djelatnosti, preduzeća prijevoza na unutrašnjim plovim putevima pripadaju sljedećim klasama:

- ISIC/REV. 4 klasa 5022 – servisne usluge koje odgovaraju saobraćaju na unutrašnjim plovim putevima
 klasa 5224 – usluge pretovara

⁷⁾ ISIC Rev. 4 – Međunarodna standardna klasifikacija svih ekonomskih djelatnosti, Statistička jedinica Ujedinjenih naroda (nacrt).
International standard Industrial Classification of All Economic Activities, United Nations Statistical Division (Draft).

⁸⁾ NACE Rev. 2 – Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u evropskoj zajednici, službeni list br. L 393/1, 30. decembar 2006.
Statistical Classification of Economic Activities in the European Union. Official Journal of the European Union No L 393/1, 30 December 2006

- NACE/Rev. 1

klasa 50.22 – servisne usluge koje odgovaraju saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima

klasa 52.24 – usluge pretovara

Napomena – ISIC 9329 i NACE 93.29 uključuju ostale posebne usluge.

C. III. 05. Javno lučko preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (Public IWT port enterprise)

Lučko preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima čijim kapitalom, najvećim dijelom, (preko 50%) raspolaže država ili državne vlasti ili preduzeća koja im pripadaju.

C. III. 06. Zaposlenost (Employment)

Prosječan broj osoba koje u toku datog perioda rade u jednom preduzeću za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (uključujući i vlasnike koji u njemu rade, partnere koji obavljaju stalnu djelatnost u preduzeću, porodične pomoćnike bez naknade) i osobe koje rade van preduzeća ali koje su radnim ugovorom vezane za njega i koje direktno primaju naknadu od preduzeća.

C. III. 07. Saobraćaj (Turnover)

Ukupan iznos koji je fakturisalo preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima u toku posmatranog perioda. Ovaj ukupan iznos odgovara prodaji dobara i usluga na tržištu, trećim licima. Saobraćaj obuhvata sve poreze i takse na dobra i usluge koje je fakturisalo preduzeće osim PDV (porez na dodatnu vrijednost) koju preduzeće fakturiše svojim kupcima, kao i sve druge dažbine zaračunate kupcima. Odbijaju se popusti, regresi i sniženja odobrena kupcima, kao i vrijednost povratne ambalaže, ali ne i popusti u gotovini.

Saobraćaj ne obuhvata prodaju osnovnih sredstava. Takođe isključuje eksploatacione subvencije dobijene od države.

C. III. 08. Troškovi za investicije u infrastrukturu (Investment expenditure on infrastructure)

Izdaci za novu gradnju ili proširenja postojeće infrastrukture, uključujući rekonstrukcije, renoviranje i redovno održavanje.

Ne obuhvataju se izdaci za brodske prevodnice.

C. III. 09. Troškovi za investicije u prijevozna sredstva (Investment expenditure on vessels)

Izdaci namijenjeni kupovini prijevoznih sredstava.

C. III. 10. Troškovi za održavanje infrastrukture (Maintenance expenditure on infrastructure)

Izdaci za održavanje infrastrukture u upotrebnom stanju.

Ne obuhvataju se izdaci za brodske prevodnice.

C. III. 11. Troškovi za održavanja prijevoznih sredstava (Maintenance expenditure on vessels)

Izdaci za održavanje prijevoznih sredstava u upotrebnom stanju.

C. IV. SAOBRAĆAJ
(TRAFFIC)

C. IV. 01. Saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways traffic)

Svako kretanje broda za prijevoz na unutrašnjoj plovnim putevima na datoj mreži.

Kada se brod preveze drugim vozilom, računa se kretanje vozila kojim se preveo brod (aktivno sredstvo).

C. IV. 02. Saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima na nacionalnoj teritoriji (Inland waterways traffic on national territory)

Svako kretanje broda unutar nacionalne teritorije bez obzira na zemlju registracije broda.

C. IV. 03. Saobraćaj praznih brodova na unutrašnjim plovnim putevima (Unladen inland waterways traffic)

Svako kretanje broda kod koga je bruto-bruto masa prevezene robe, uključujući i masu opreme (kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete), jednaka nuli, kao i svako kretanje putničkog broda bez putnika.

Kretanje broda koji prevozi praznu opremu, kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete, ne smatra se vožnjom praznog broda.

C. IV. 04. Pređeni put na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterway journey)

Svako kretanje broda sa određene polazne tačke do određenog odredišta.

Pređeni put može se sastojati od nekoliko dionica ili etapa.

C. IV. 05. Brod-kilometar (Vessel-kilometre)

Jedinica mjere za učinak broda koja odgovara kretanju broda na unutrašnjim plovnim putevima na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir je stvarno pređena dužina na unutrašnjim plovnim putevima. Obuhvata se kretanja brodova bez tereta. Kod konvoja se svaka jedinica računa kao brod.

C. IV. 06. Konvoj na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways convoy)

Sastav od jednog ili više brodova bez motora na unutrašnjim plovnim putevima, koje vuku ili potiskuju jedan ili više motornih brodova.

C. IV. 07. Konvoj-kilometar (convoy-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju konvoja na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje konvoja, bez praznih pojedinačnih brodova ili konvoja.

C. IV. 08. Ponudeni tona-kilometar (Tonne-kilometre offered)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jedne tone raspoloživog kapaciteta na rastojanju od jednog kilometra, kada brod obezbjeđuje uslugu za koju je prvenstveno namijenjen.

Rastojanje koje se uzima u obzir je stvarno pređeno rastojanje.

C. IV. 09. Ponuđeno mjesto-kilometar (Seat-kilometre offered)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednog mjesta raspoloživog kapaciteta u brodu za prijevoz putnika na unutrašnjim plovnim putevima na rastojanju od jednog kilometra, kada brod obezbjeđuje uslugu za koju je prvenstveno namijenjeno.

Rastojanje koje se uzima u obzir je stvarno pređeno rastojanje.

C. IV. 10. Ulaz broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Entry of an IWT vessel)

Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, pun ili prazan, koji je ušao u zemlju unutrašnjim plovnim putevima.

Ako brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima ulazi u zemlju pomoću prijevoznog sredstva drugog vida saobraćaja, jedino se sredstvo aktivnog vida smatra da je ušlo u zemlju.

C. IV. 11. Izlaz broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Exit of an IWT vessel)

Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, pun ili prazan, koji je izašao iz zemlje unutrašnjim plovnim putevima.

Ako brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima izlazi iz zemlje pomoću prijevoznog sredstva drugog vida saobraćaja, jedino se sredstvo aktivnog vida smatra da je izašlo iz zemlje.

C. IV. 12. Brod u tranzitu na unutrašnjim plovnim putevima (Transit of an IWT vessel)

Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, pun ili prazan, koji je ušao u zemlju i koji je izašao iz zemlje na mjestu različitom od ulazka, bilo kojim prijevoznim sredstvom, pod uslovom da je put unutar zemlje u potpunosti pređen unutrašnjim plovnim putevima i da nije došlo ni do utovara ni do istovara u zemlji.

Obuhvataju se brodovi za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima koji su na granici date zemlje utovareni ili istovareni na/sa drugom prijevoznom sredstvom.

- C. V. PRIJEVOZ**
(TRANSPORT MEASUREMENT)
- C. V. 01. Prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways transport (IWT))**
Svako kretanje robe i/ili putnika brodom u prijevozu na unutrašnjim plovnim putevima realizovan na mreži unutrašnjih plovnih puteva.
Kada je jedan brod u prijevozu na unutrašnjim plovnim putevima prevezen drugim vozilom, uzima se u obzir samo kretanja prijevoznog vozila (aktivno sredstvo).
- C. V. 02. Unutrašnji prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (National inland waterways transport)**
Svaki prijevoz robe i/ili putnika na unutrašnjim plovnim putevima između dva mjesta (mjesto utovara/ukrcaja i mjesto istovara/iskrcaja) koja se nalaze u istoj zemlji, bez obzira na zemlju u kojoj je brod registrovan. Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz neku drugu zemlju, koja će ga kao takav i registrovati.
- C. V. 03. Kretanje na unutrašnjim plovnim putevima (Inland movement)**
Skup svih kretanja robe i/ili putnika, prema ili iz domaćih luka, na unutrašnjim plovnim putevima.
- C. V. 04. Kabotaža (rečna kabotaža) (Inland waterways cabotage transport)**
Domaći prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima koji obavlja brod registrovan u drugoj zemlji.
- C. V. 05. Međunarodni prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (International inland waterways transport)**
Prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima između dva mjesta (mjesto utovara/ukrcaja i mjesto istovara/iskrcaja) koja se nalaze u dvije različite zemlje. Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz jednu ili više zemalja.
- C. V. 06. Međunarodni prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima prijevoznog sredstva iz treće zemlje (Cross-trade inland waterways transport)**
Prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima koji obavlja brod jedne zemlje, između mjesta utovara/ukrcaja u drugoj zemlji i mjesta istovara/iskrcaja u trećoj zemlji.
Ovakav prijevoz bi mogao da uključi i tranzit, kroz jednu ili više dodatnih zemalja.
- C. V. 07. Fluvio pomorski transport (Fluvio maritime transport)**
Transportna operacija koja se izvodi dijelom na unutrašnjim plovnim putevima, a dijelom morem, bez pretovara. Može se obavljati brodovima za unutrašnje plovne puteve ili morskim brodovima.
Svaki brod koji se bavi prijevozom unutrašnjim plovnim putevima, a treba da obavi pomorske operacije, mora da ima odgovarajuću registraciju za tu vrstu poslova.
- C. V. 08. Prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u tranzitu (Inland waterways transit transport)**
Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, pun ili prazan, koji je bilo kojim prijevoznim sredstvom ušao u zemlju i izašao iz zemlje na mjestu različitom od ulaska, pod uslovom da je put unutar zemlje u potpunosti pređen unutrašnjim plovnim putevima i da nije došlo ni do utovara ni do istovara u zemlji.
Obuhvataju se brodovi za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima koji su na granici date zemlje utovareni ili istovareni na/sa drugog prijevoznog sredstva.

C. V. 09. Gradski prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Urban inland waterways transport)

Prijevoz koji se obavlja na unutrašnjim plovnim putevima unutar granica jednog naselja.

Jedino se prijevoz koji se uglavnom ili jedino obavlja na unutrašnjim plovnim putevima koji se nalaze unutar granica jednog naselja, smatra gradskim prijevozom.

C. V. 10. Putnik na unutrašnjim plovnim putevima (Passenger by inland waterways)

Svaka osoba koja pređe put na brodu za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima. Osoblje broda se ne smatra putnikom.

C. V. 11. Putnik - kilometar na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterway passengerkilometre)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu putnika na unutrašnjim plovnim putevima na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir jeste stvarno pređeno rastojanje koje je putnik prešao.

C. V. 12. Ukrčani putnik za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways passenger embarked)

Putnik koji se ukrca na brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima da bi se njime prevezao.

Presjedanje između dva broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u toku jednog putovanja smatra se ukrcajem posle iskrcaja.

C. V. 13. Iskrčani putnik za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways passenger disembarked)

Putnik koji se iskrca sa broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima pošto se njime prevezao.

Presjedanje između dva broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u toku jednog putovanja smatra se iskrcajem poslije ponovnog ukrcaja.

C. V. 14. Relacija prijevoza putnika na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways passenger transport link)

Kombinacija mjesta ukrcaja i mjesta iskrcaja putnika, prevezenih na unutrašnjim plovnim putevima, bez obzira na itinerer.

Mjesta su definisana po sistemima međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS (Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica EUROSTAT-a).

C. V. 15. Mjesto ukrcaja (Place of embarkment)

Smatra se mjesto gdje se putnik ukrcao na brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima da bi se njime prevezao.

Presjedanje između dva broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u toku jednog putovanja smatra se ukrcajem, poslije iskrcaja.

C. V. 16. Mjesto iskrcaja (Place of disembarkment)

Smatra se mjesto gdje se putnik iskrcao sa broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima pošto se njime prevezao.

Presjedanje između dva broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u toku jednog putovanja ne smatra se iskrcajem, poslije ponovnog ukrcaja.

C. V. 17. Roba prevezena na unutrašnjim plovnim putevima (Goods carried by inland waterways)

Sva roba prevezena brodom za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima.

Uzima se u obzir sva ambalaža i oprema, kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi i palete.

C. V. 18. Bruto - bruto težina robe (Gross-Gross Weight of goods)

Ukupna težina prevezene robe, koja se sastoji od težine robe, ambalaže i tara težine transportne jedinice (kontejnera, izmjenljive tovarne jedinice i paleta, kao i cestovnih teretnih vozila utovarenih na brod).

C. V. 19. Bruto težina robe (Gross Weight of goods)

Ukupna težina prevezene robe, uključujući i ambalažu, ali bez tara težine transportne jedinice (kontejnera, izmjenljive tovarne jedinice i paleta, kao i cestovnih teretnih vozila utovarenih na brod).

C. V. 20. Težina ambalaže (Tare Weight)

Težina transportne jedinice (npr. kontejner, swap body i paleta za cestovni, vagon za željeznički i barža za pomorski saobraćaj) prije istovara tereta.

C. V. 21. Tona - kilometar u prijevozu na unutrašnjim plovnim putevima (Tonne-kilometre by inland waterways)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jedne tone robe na unutrašnjim plovnim putevima na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir je stvarno pređeno rastojanje.

C. V. 22. TEU- kilometar u prijevozu na unutrašnjim plovnim putevima (TEU- km by inland waterways)

Jedinica za mjerenje transporta tereta kontejnerima ekvivalentna jednom TEU transportovanom na rastojanju od jednog kilometra.

U svrhu prijavljivanja ostvarenih TEU-km mora se u obzir uzeti samo rastojanje pređeno na unutrašnjim plovnim putevima zemlje koja daje izvještaj.

C. V. 23. Vrste robe prevezene na unutrašnjim plovnim putevima (Types of goods carried by inland waterways)

Osnovne vrste robe koje se prevoze na unutrašnjim plovnim putevima definisane su prema nomenklaturama NST/R (Standardna nomenklatura roba za statistiku saobraćaja/revidirana - EUROSTAT) ili CSTE (Klasifikacija roba za transportnu statistiku u Evropi - UN/ECE).

C. V. 24. Opasna roba (Hazardous goods)

Osnovne vrste opasnih roba prevezenih na unutrašnjim plovnim putevima jesu one koje su definisane evropskim sporazumom o međunarodnom prijevozu opasne robe cestom (ADR).

Klasa 1. Eksplozivi

Klasa 2. Plinovi

Klasa 3. Zapaljive tečnosti

Klasa 4.1 Zapaljivi čvrsti materijali

Klasa 4.2 Samozapaljivi materijali

Klasa 4.3 Materije koje u dodiru sa vodom proizvode otrovne plinove

Klasa 5.1 Oksidirajući materijali

Klasa 5.2 Organski peroksidi

Klasa 6.1 Otrovnih materijali

Klasa 6.2 Infektivne stvari

Klasa 7. Radioaktivni materijali

Klasa 8. Korozivne stvari

Klasa 9. Razne opasne stvari

C. V. 25. Utovarena roba (Goods loaded)

Roba utovarena u brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima i otpremljena za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima.

Pretovar iz jednog broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u drugi smatra se utovarom, poslije istovara. Isto važi i za promjenu potiskivača ili tegljača.

C. V. 26. Istovarena roba (Goods unloaded)

Roba istovarena iz broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, pošto je prevezena na unutrašnjim plovnim putevima.

Pretovar iz jednog broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u drugi ne smatra se istovarom prije ponovnog utovara. Isto važi i za promjenu potiskivača ili tegljača.

C. V. 27. Relacije prijevoza robe na unutrašnjim plovnim putevima (Goods IWT link)

Kombinacija mjesta utovara i mjesta istovara robe, prevezene unutrašnjim plovnim putevima, bez obzira na itinerer.

Mjesta su definisana po sistemima međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS (Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica EUROSTAT-a).

C. V. 28. Mjesto utovara (Place of loading)

Smatra se mjesto gdje je roba utovarena na brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, ili mjesto gdje je potiskivač/tegljač promijenjen.

C. V. 29. Mjesto istovara (Place of unloading)

Smatra se prvo mjesto gdje je roba istovarena sa broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, ili mjesto gdje je potiskivač/tegljač promijenjen.

C. V. 30. Zemlja/region utovara/ukrcanja (Country/region of loading/embarkation)

Zemlja ili region u čijoj se luci roba utovaruje ili putnici ukrcavaju na brod.

C. V. 31. Zemlja/region istovara/iskrcanja (Country/region of unloading/disembarkation)

Zemlja ili region u čijoj se luci roba istovaruje ili putnici iskrcavaju sa broda.

C. VI. POTROŠNJA ENERGIJE
(ENERGY CONSUMPTION)

C. VI. 01. Potrošnja energije u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima (Energy consumption by IWT)

Finalna potrošnja energije od strane brodova za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima.

Obuhvaćena je i finalna potrošnja energije brodova za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, koji saobraćaju prazni.

C. VI. 02. Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE))

Jedinica mjere za potrošnju energije (1 TEP = 0,04868 TJ)

Faktori za pretvaranje (TEP/t), koje je prihvatio Međunarodni zavod za energiju, za 1991. Godinu su sljedeći:

- Motorni benzin	1,070
- Dizel gorivo	1,035
- Teško lož ulje	0,960
- Naftni tečni plin	1,130
- Prirodni plin	0,917

Međunarodni zavod za energiju (AIE) koristi za električnu energiju, sljedeći koeficijent:
1 TWh = 0,086 Mtep.

C. VI. 03. Džul (Joule)

Jedinica mjere za potrošnju energije

1 teradžul = 10^{12} J = $2,78 \times 10^5$ kWh = 23,88459 TEP

C. VI. 04. Motorni benzin (Motor gasoline (petrol))

Lako ugljovodonično ulje koje se koristi za motore sa kontrolisanim paljenjem, izuzev za motore letilica.

Pošto se destiliše između 35°C i 215°C, ovo ulje se prerađuje tako da postigne visoki oktanski broj (> 80 IOR). Ova prerada se može izvesti reformazom, katalitičkim krekingom i mješanjem sa aromatičnom frakcijom.

Kalorična vrijednost: 44,8 TJ/1 000 t.

C. VI. 05. Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil))

Ulja dobijena iz posljednje frakcije od atmosferske destilacije sirove nafte.

Dizel goriva obuhvataju teška dizel goriva koja su dobijena ponovnom destilacijom pod vakuumom taloga iz atmosferske destilacije.

Dizel goriva se destilišu između 200°C i 380°C, pri čemu se manje od 65% zapremine (uključujući i otpatke) destiliše na 250°C, a 80% ili više na 350°C. Njihova temperatura paljenja je uvijek iznad 50°C, a njihova gustina prelazi 0,81⁹⁾. Teška ulja dobijena miješanjem svrstavaju se u dizel goriva pod uslovom da njihova kinematička viskoznost ne prelazi 25 cST na 40°C.

Kalorična vrijednost: 43,3 TJ/ 1000 t.

⁹⁾ Prema SI-jedinicama mjere gustina se izražava kg/m³

C. VII. NEZGODE
(ACCIDENTS)

C. VII. 01. Nezgoda (Accident)

Neželjen ili slučajan neočekivan rezultat, ili specifična situacija, koja ima štetne posljedice.

C. VII. 02. Nezgoda na unutrašnjim plovnom putevima (Inland waterways accident)

Nezgoda na unutrašnjim plovnom putevima se može okarakterisati kao specifičan, neočekivan, neuobičajen i slučajan vanjski rezultat, prouzrokovan ili u vezi sa operacijom plovila, odnosno incident koji se dogodio u određeno vrijeme i na određenom mjestu, bez vidnog uzroka ali sa uočljivim efektom.

Po definiciji samoubistva su kao namjeran akt isključena. Iz tog razloga ih ni međunarodna statistika željeznice i cestovnog saobraćaja ne uzima u obzir.

Zbog svog značaja statistika samoubistava se prati posebno. Teroristički i kriminalni akti se isto tako ne uzimaju u obzir.

C. VII. 03. Nezgoda sa povredom (Injury accident)

Bilo koja saobraćajna nezgoda na unutrašnjem plovnom putu, na kojem je dozvoljen javni pristup, a u kojoj učestvuje najmanje jedno plovilo, i u kojoj je najmanje jedna povrijeđena ili poginula osoba.

Samoubistvo ili pokušaj samoubistva nije nezgoda, već incident prouzrokovan sa namjerom svjesnog nanošenja fatalne samopovrede. Ukoliko samoubistvo ili pokušaj samoubistva, prouzrokuju nezgodu nekoj drugoj osobi ili plovilu, tada se to može okarakterisati kao nezgoda sa povredom.

C. VII. 04. Saobraćajna nezgoda sa poginulom osobom (Fatal accident)

Svaka saobraćajna nezgoda sa povrijeđenom osobom koja ima za posljedicu gubitak života.

C. VII. 05. Saobraćajna nezgoda bez poginule osobe (Non-fatal accident)

Svaka saobraćajna nezgoda sa povrijeđenom osobom osim saobraćajne nezgode sa poginulom osobom.

C. VII. 06. Poginula osoba (Person killed)

Svaka osoba koja je izgubila život odmah ili je umrla u periodu od 30 dana od posljedica saobraćajne nezgode sa povredom, isključujući samoubistvo.

Preminula osoba se isključuje ukoliko nadležno tijelo zaključi da je uzrok smrti samoubistvo, tj. namjerni čin povrijeđivanja koji rezultira smrću.

Za zemlje koje ne primenjuju ovu definiciju utvđeni su koeficijenti korekcije da bi mogla da se vrše poređenja na osnovu definiciji zasnovane na roku od 30 dana.

C. VII. 07. Povrijeđena osoba (Person injured)

Svaka osoba koja nije poginula, ali koja je zadobila povredu u saobraćajnoj nezgodi sa povrijeđenom osobom i koje obično zahtijeva medicinsku njegu, isključujući pokušaje samoubistva.

Osobe sa manjim povredama, kao što su manje posjekotine i modrice, obično se ne bilježe kao povrijeđene.

Povrijeđena osoba se isključuje ako nadležno tijelo utvrdi da je uzrok povrede pokušaj samoubistva, tj. namjerni čin povrijeđivanja koji rezultira povredom, ali ne i smrću.

C. VII. 08. Ozbiljna povreda (Serious injury)

Povreda koju je zadobila osoba u nezgodi, koja rezultira onesposobljenošću od više od 72 sata, u prvih sedam dana od datuma povrede.

C. VII. 09. Osoba sa teškim povredama (Person seriously injured)

Svaka osoba koja je povrijeđena i smještena u bolnicu, gdje je provela duže od 24 sata.

C. VII. 10. Osoba sa lakšim povredama (Person slightly injured)

Svaka povrijeđena osoba osim osobe sa teškim povredama.

Osobe sa manjim povredama, kao što su manje posjekotine i modrice, obično se ne bilježe kao povrijeđene.

C. VII. 11. Gubitak u ljudstvu (Inland waterway casualty)

Događaj sa sljedećim rezultatima :

- a) Smrt ili ozbiljna povreda, prouzrokovana ili u vezi sa operacijom plovila; ili
- b) Gubitak osobe sa broda, prouzrokovano ili u vezi sa operacijom plovila; ili
- c) Gubitak, pretpostavljeni gubitak ili napuštanje plovila; ili
- d) Materijalno oštećenje broda; ili
- e) Nasukavanje, onesposobljenost ili učestće plovila u sudaru; ili
- f) Materijalno oštećenje broda, prouzrokovano ili u vezi sa operacijom plovila; ili
- g) Zagađenje okoline, nastalo oštećenjem plovila, prouzrokovano ili u vezi sa operacijom plovila.

C. VII. 12. Veoma ozbiljan gubitak u ljudstvu (Very serious casualty)

Gubitak u ljudstvu jednog plovila, uključujući i plovilo, gubitak života ili ozbiljno zagađenje.

C. VII. 13. Ozbiljan gubitak u ljudstvu (Serious casualty)

Ozbiljan gubitak u ljudstvu, koji nije okarakterisan kao veoma ozbiljan gubitak u ljudstvu i koji obuhvata:

- Požar, eksploziju, nasukavanje, sudar, teško oštećenje prouzrokovano lošim vremenskim prilikama, oštećenje prouzrokovano sudarom sa ledenim santama, pukotinu na trupu ili sumnju u njegovo oštećenje i tome sl., i čije su posljedice:
- Oštećenje konstrukcije plovila, koje ga stavlja izvan optičaja, kao što su probijanje trupa ispod površine vode, blokada pogonskih motora, ozbiljno oštećenje prostora za boravak i odmor itd, ili
- Zagađenje (nezavisno od stepena); i / ili
- Oštećenje plovila, zbog koga je potrebno tegljenje ili pomoć sa obale.

C. VII. 14. Incident na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterway incident)

Događaj ili prilika, prouzrokovani, ili u vezi sa operacijom plovila, gdje su plovilo ili bilo koja osoba ugroženi, ili bi moglo doći do ozbiljnog oštećenja plovila ili zagađenja okoline.

C. VII. 15. Uzroci nezgode na unutrašnjim plovnim putevima (Causes of an inland waterways accident)

Akcije, propusti, rezultati, postojećih ili prethodnih uslova, ili kombinacija navedenog, zbog čega je došlo do gubitka u ljudstvu ili incidenta.

C. VII. 16. Dnevna svjetlost (Daylight)

Prema propisima policije ili drugog nadležnog tijela.

C. VII. 17. Mrak (Darkness)

Prema propisima policije ili drugog nadležnog tijela.

C. VII. 18. Sumrak (ili nepoznato) (Twilight or unknown)

Preostala kategorija obuhvata slučajeve veoma slabih uslova dnevne svjetlosti ili gdje nisu bile raspoložive informacije o svjetlosnim uslovima.

D



Cjevovodni saobraćaj

D. I. INFRASTRUKTURA / II. PRIJEVOZNA SREDSTVA (INFRASTRUCTURE/ TRANSPORT EQUIPMENT)

D. I/II. 01. Cjevovodi (Pipelines)

Zatvorene cijevi, opremljene pumpama, ventilima i kontrolnim uređajima, koje pumpanjem ili kompresijom vrše transport tečnosti, plinova ili sitno podijeljenih materija.

Obuhvataju se samo jedinice koje stvarno obavljaju djelatnost u posmatranom periodu. Ne obuhvataju se "zamrznute" jedinice ili jedinice koje još nisu aktivne.

D. I/II. 02. Kapaciteti cjevovoda (Pipelines facility)

Novi i postojeći cjevovodi, prvenstveno, ali i druga oprema, postrojenja, ili objekti koji se koriste za transport plina, opasnih tečnosti, ili ugljen-dioksida, ili tretman plina u toku transporta.

D. I/II. 03. Mreža cjevovoda (Pipeline network)

Skup cjevovoda u datoj oblasti.

Cjevovodi na teritoriji jedne zemlje obuhvataju i cjevovode na morskom dnu države.

D. I/II. 04. Naftovodi (Oil pipelines)

Svi dijelovi postrojenja kroz koja se nafta ili naftni derivati kreću, uključujući ali ne ograničavajući se na, vodove cijevi, ventile i ostale dodatke povezane na vodove cijevi, pumpne jedinice, konstrukcije i sklopove povezane sa pumpnim jedinicama, mjernim i stanicama za isporuku, i skladišta.

D. I/II. 05. Plinovodi (Gas pipelines)

Svi dijelovi cjevovoda, kompletno sa opremom, kao što su ventili, kompresorske stanice, komunikacioni sistemi, i opreme za mjerenje transporta prirodnog i/ili plina sa dodatkom iz jedne tačke u drugu, obično od tačke u ili izvan oblasti proizvodnje ili postupak priključenja na drugi plinovod, ili do korisnika.

D. I/II. 06. Vrste naftovoda i plinovodi (Types of oil and gas pipelines)

U principu, cjevovodi se mogu svrstati u tri osnovne kategorije u zavisnosti od njihove osnovne namjene, i to:

1. Zbirni cjevovodi

Sastoje se od grupe manjih međusobno povezanih mreža cjevovoda sa glavnim ciljem dopremanja sirove nafte i prirodnog plina iz nekoliko bušotina (nalazišta) u blizinu postrojenja (fabrika) za prečišćavanje i objekata za preradu.

U ovoj grupi su cjevovodi uglavnom kratki, par stotina metara, a sa malim prečnikom.

Takođe, cjevovodi za prikupljanje proizvoda sa podvodnih platformi obuhvaćeni su ovom kategorijom.

2. Magistralni cjevovodi (Spojni cjevovodi)

Sastoje se uglavnom od dugih cijevi sa velikim prečnikom, kojima se kreću proizvodi (nafta, plin, rafinisani proizvodi) između gradova, zemalja, pa čak i kontinenata. Ova transportna mreže

obuhvata nekoliko kompresorskih stanica u plinovodima ili pumpnih stanica u naftovodima ili produktovodima

Obuhvataju se priključni, gdje su zadovoljeni uslovi za prijevoz cjevovodima, kao i cjevovodi koji povezuju kopno sa platformama na moru. Ne obuhvataju se naftovodi ukupne dužine manja od 50km, kao ni oni čiji je unutrašnji prečnik manji od 15cm. Takođe se ne obuhvataju svi naftovodi koji se koriste za vojne potrebe, odnosno oni koji se u cijelosti nalaze unutar granica industrijskih pogona, kao i ošor naftovodi (tj. koji se jedino protežu ka pučini). Obuhvataju se međunarodni naftovodi ukupne dužine od 50km i više, čak iako je dužina djela u zemlji za koju se daje izvještaj manja od 50km. Naftovodi koji se sastoje od dva ili više uporedo postavljenih cjevovoda računaju se dva puta (ili više, ako to situacija zahtjeva).

3. Distribicioni cjevovodi

Sastoje se od nekoliko međusobno povezanih cjevovoda malog prečnika, koriste se za dostavu do krajnjeg potrošača.

U suštini, priključni cjevovodi za distribuciju plina do kuća i poslovnih prostora, ili cjevovodi na terminalima za distribuciju gotovih proizvoda do tankova i skladišnih postrojenja, uključeni su u ovu grupu.

D. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST (ENTERPRISES, ECONOMIC PERFORMANCE AND EMPLOYMENT)

D. III. 01. Preduzeće (Enterprise)

Institucionalna jedinica, ili manja grupa institucionalnih jedinica, koje posredno ili neposredno kontrolišu sve funkcije neophodne za vođenje njihovih proizvodnih djelatnosti.

Da bi se preduzeće smatralo "Preduzećem", mora biti u jedinstvenom vlasništvu ili pod jedinstvenom kontrolom. Međutim, može biti heterogeno kada je riječ o njegovoj ekonomskoj djelatnosti i geografskom položaju, odnosno lokaciji.

D. III. 02. Preduzeće za prijevoz cjevovodima (Pipeline transport enterprise)

Preduzeće koje je osnovano u cilju obavljanja na jednom ili više mjesta jedne ili više djelatnosti pružanja usluga prenosa nafta ili plina cjevovodima i čiju osnovnu djelatnost, u smislu dodatne vrijednosti, čini prijenos nafte ili plina cjevovodima.

U nomenklaturama djelatnosti, preduzeća za prijevoz naftovodima pripadaju sljedećim klasama:

<i>-ISIC/Rev. 4¹⁰⁾</i>	<i>49.30 - Cjevovodni transport</i>
<i>-NACE/Rev. 2¹¹⁾</i>	<i>49.50 - Cjevovodni transport</i>

D. III. 03. Javno preduzeće za prijevoz cjevovodima (Public pipeline transport)

Preduzeće za prijevoz cjevovodima čijim kapitalom, najvećim dijelom, (preko 50% kapitala) uglavnom raspolaže država ili državne vlasti ili preduzeća koja im pripadaju.

D. III. 04. Zaposlenost (Employment)

Prosječan broj osoba koje rade u datom periodu u preduzeću za prijevoz cjevovodima, kao i osoba koje rade izvan tog preduzeća, ali koja su radnim ugovorom vezana za njega i koja direktno primaju nadoknadu od tog preduzeća.

D. III. 05. Saobraćaj (Turnover)

Ukupan iznos koji je fakturisalo preduzeće za prijevoz cjevovodima u toku posmatranog perioda. Ovaj ukupan iznos odgovara prodaji dobara i usluga na tržištu, trećim licima. Saobraćaj obuhvata sve poreze i takse na dobra i usluge koje je fakturisalo preduzeće osim PDV (porez na dodatnu vrijednost) koji preduzeće fakturiše svojim kupcima, kao i sve druge dažbine zaračunate kupcima. Ne obuhvataju se popusti, regresi i sniženja odobreni kupcima, kao ni vrijednost povratne ambalaže, ali ne i popusti u gotovini.

Saobraćaj ne obuhvata prodaju osnovnih sredstava. Takođe ne obuhvata subvencije koje dobija od države.

¹⁰⁾ *ISIC Rev. 4 – Međunarodna standardna klasifikacija svih ekonomskih djelatnosti, Statistički dokument, Ujedinjeni narodi
International standard Industrial Classification of All Economic Activities, Statistical Papers, United*

¹¹⁾ *NACE Rev. 2 – Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj zajednici, službeni list br. L 393/1, 30. decembar 2006.
Statistical Classification of Economic Activities in the European Union. Official Journal of the European Union No L 393/1, 30 December 2006*

D. III. 06. Troškovi za investicije u infrastrukturu (Investment expenditure on infrastructure)

Izdaci za novu gradnju i proširenja postojećih kapaciteta, uključujući rekonstrukcije, renoviranja i redovna održavanja.

Obuhvaćeni su izdaci u crpne instalacije.

D. III. 07. Troškovi za održavanje infrastrukture (Maintenance expenditure on infrastructure)

Izdaci za održavanje infrastrukture u upotrebnom stanju

Obuhvaćeni su izdaci u crpne instalacije.

D. IV. SAOBRAĆAJ / V. PRIJEVOZ
(TRAFFIC/ TRANSPORT MEASUREMENT)

D. IV/V. 01. Prijevoz cjevovodima (Pipeline transport)

Svako kretanje sirovih ili rafiniranih tečnih derivata nafte ili plina na datoj cjevovodnoj mreži.

D. IV/V. 02. Unutrašnji prijevoz naftovodom (National oil pipeline transport)

Prijevoz naftovodom između mjesta upumpavanja i mjesta ispušavanja, koja se nalaze u istoj zemlji ili u sektoru morskih dubina koji je ustupljen. Takav prijevoz može iziskivati tranzit kroz neku drugu zemlju.

D. IV/V. 03. Unutrašnji prijevoz plinovodom (National gas pipeline transport)

Prijevoz plinovodom između mjesta početne kompresije i mjesta dekompresije, koja se nalaze u istoj zemlji ili u sektoru morskih dubina koji je ustupljen. Takav prijevoz može iziskivati tranzit kroz neku drugu zemlju.

D. IV/V. 04. Međunarodni prijevoz naftovodom (International oil pipeline transport)

Prijevoz naftovodom između mjesta početne kompresije i mjesta dekompresije, koja se nalaze u dvije različite zemlje ili u sektorima morskih dubina koji su ustupljeni. Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz jednu ili više drugih zemalja.

D. IV/V. 05. Međunarodni prijevoz plinovodom (International oil pipeline transport)

Prijevoz plinovodom između mjesta početne kompresije i mjesta dekompresije koja se nalaze u dvije različite zemlje ili u sektorima morskih dubina koji su ustupljeni. Ovakav prijevoz može iziskivati tranzit kroz jednu ili više drugih zemalja.

D. IV/V. 06. Kapacitet cjevovoda (Transport capacity of a pipelinet)

Maksimalna težina produkata koje je moguće transportovati cjevovodom za vrijeme datog perioda.

D. IV/V. 07. Roba prevezena cjevovodom (Goods transported by pipeline)

Svaki plin, prirodan ili proizveden, u tečnom ili plinovitom stanju¹²⁾, sirova nafta¹³⁾ ili rafinirani naftni proizvod¹⁴⁾ prevezen naftovodom.

¹²⁾ Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija, odjeljak 34, Statistički dokument, Serija M, br. 34/Rev. 4, Ujedinjeni narodi, 2006.
SITC Rev.4, Division 34. Standard International Trade Classification, Statistical Papers, Series M, No 34/Rev. 4, United Nations, 2006

¹³⁾ Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija, razred 333, Statistički dokument, Serija M, br. 34/Rev. 4, Ujedinjeni narodi, 2006.
SITC Rev.4, Class 333. Standard International Trade Classification, Statistical Papers, Series M, No 34/Rev. 4, United Nations, 2006

¹⁴⁾ Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija, razred 334, Statistički dokument, Serija M, br. 34/Rev. 4, Ujedinjeni narodi, 2006.
SITC Rev.4, Class 334. Standard International Trade Classification, Statistical Papers, Series M, No 34/Rev. 4, United Nations, 2006

D. IV/V. 08. Sirova nafta (Grude Oil)

Smjesa ugljenih hidrata koji postoje u tečnoj fazi u prirodnim podzemnim rezervoarima i ostaje u tečnom stanju na atmosferskom pritisku poslije prolaska kroz površinska postrojenja za separaciju.

D. IV/V. 09. Prečišćeni naftni produkti (Refined Petroleum Products)

Pročišćeni naftni produkti uključuju ali nisu ograničeni benzinom kerozinom, destilovanim (uključuju NO₂ gorivo), tečni naftni plin, asfalt, ulja za mazanje, dizel gorivo i ostatke goriva.

D. IV/V. 10. Tečni prirodni plin(LNG) ((Liquefied Natural Gas (LNG))

Prirodan plin koji uglavnom sadrži metan, javlja se prirodno u podzemnim skladištima, povezan sa sirovom naftom ili plin dobijen iz rudnika (ugljeni plin). Radi lakšeg prijenosa, prirodni plin se može premještati u tečnom stanju smanjenjem temperature na 160 °C pod atmosferskim pritiskom. Tada nastaje tečni prirodni plin (LNG).

Gustina LNG je između 0,44 i 0,47 tone po m³, u zavisnost od njegovog sastava¹⁵⁾.

D. IV/V. 11. Tečni naftni plin(LNG) ((Liquid Petroleum Gas (LPG))

Sadrži propan i butan i obično se dobija iz prirodnog plina.

Na mjestima gdje nema prirodnog plina i gdje je potrošnja benzina mala, nafta se pretvara u LPG katalitičkim pretvaranjem.

D. IV/V. 12. Tona - kilometar u prijevozu naftovodnom (Tonne-kilometre by oil pipeline)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jedne tone robe naftovodom na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir je stvarno pređeno rastojanje.

D. IV/V. 13. Roba izašla iz zemlje cjevovodom (Goods having left the country by pipeline)

Roba utovarena u cjevovod u zemlji ili sektoru morskih dubina koji je ustupljen, i koja je napustila zemlju cjevovodom i istovarena u drugoj zemlji.

D. IV/V. 14. Roba ušla u zemlju cjevovodom (Goods having entered the country by pipeline)

Roba utovarena u cjevovod u drugoj zemlji ili sektoru morskih dubina koji je ustupljen, a koja je uvezena u zemlju cjevovodom i koja je u njoj istovarena.

D. IV/V. 15. Tranzit cjevovodima (Pipeline transit transport)

Roba koja ulazi u zemlju cjevovodom i napušta zemlju cjevovodom na različitom mjestu od mjesta ulaska, pošto je jedino cjevovodom prevezena kroz zemlju.

Obuhvata se roba koja je ušla i/ili izašla u/iz određene zemlje brodom sa utovarom/istovarom u/iz cjevovod(a) na graničnoj tački.

¹⁵⁾ SI-jedinica mjere za gustinu je kg/m³.

D. IV/V. 16. Relacije prenosa robe cjevovodom (Goods pipeline link)

Kombinacija mjesta utovara i mjesta istovara robe prevezene cjevovodom, bez obzira na itinerer.

Mjesta su definisana sistemima međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS.

D. IV/V. 17. Mjesto utovara (Location of the initial pumping or compression station place)

Smatra se mjesto gdje je roba prvi put upumpana ili prvi put kompresovana u cjevovod.

D. IV/V. 18. Mjesto istovara (Pumping out gas delivery place)

Smatra se mjesto gdje je roba prvi put ispumpana ili prvi put dekompresovana iz cjevovoda.

D. VI. POTROŠNJA ENERGIJE
(ENERGY CONSUMPTION)

D. VI. 01. Potrošnja energije u prijevozu naftovodima (Energy consumed for transport by oil pipeline)

Finalna potrošnja energije koja se koristi za prijenos putem pumpanja.

D. VI. 02. Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE))

Jedinica mjere za potrošnju energije (1 TEP = 0,041868 TJ)

Faktori za pretvaranje (TEP/t), koje je prihvatio Međunarodni zavod za energiju, za 1991. Godinu su sljedeći:

- motorni benzin	1,070
- dizel gorivo	1,035
- teško lož ulje	0,960
- naftni tečni plin	1,130
- prirodni plin	0,917

*Međunarodni zavod za energiju (AIE) koristi za električnu energiju sljedeći koeficijent:
1 TWh = 0,086 Mtep.*

D. VI. 03. Džul (Joule)

Jedinica mjere za potrošnju energije

1 teradžul = 10^{12} J = 2,78 x 10^5 kWh = 23,88459 TEP

D. VI. 04. Motorni benzin (Motor gasoline (petrol))

Lako ugljovodonično ulje koje se koristi za motore sa kontrolisanim paljenjem, izuzev za motore letjelica.

Motorni benzin se destiliše između 35°C i 215°C i koristi se kao osnovno gorivo za podsticanje paljenja motora.

Motorni benzin može sadržati aditive, koji povećavaju upaljivost i oktanski broj, kao i jedinjenja olova kao što su $Pb(C_2H_5)_4$ (Tetra-etil olova) i $Pb(CH_3)_4$ (Tetra-metil olova).

Kalorična vrijednost: 44,8 TJ/1 000 t.

D. VI. 05. Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil))

Ulja dobijena iz posljednje frakcije od atmosferske destilacije sirove nafte.

Dizel goriva obuhvataju teška dizel goriva koja su dobijena ponovnom destilacijom pod vakuumom taloga iz atmosferske destilacije.

Dizel goriva se destilišu između 200°C i 380°C, pri čemu se manje od 65% zapremine (uključujući i otpatke) destiliše na 250°C, a 80% ili više na 350°C. Njihova temperatura paljenja je uvek iznad 50°C a njihova gustina prelazi 0,81¹⁶⁾

¹⁶⁾ Nedostaje jedinica mjere za gustinu. Prema SI-jedinicama mjere gustina se izražava kg/m^3 .

Teška ulja dobijena miješanjem svrstavaju se u dizel goriva pod uslovom da njihova kinematička viskoznost ne prelazi 25 cST na 40°C.

Kalorična vrijednost: 43,3 TJ/1 000 t.

D. VI. 06. Tečni naftni plin (TNG) (Liquified petroleum gases (LPG))

Laki ugljovodonici iz porodice parafina koji se dobijaju jedino destilacijom sirove nafte.

TNG obuhvata propan i butan ili mješavinu ova dva ugljovodonika. Mogu se pretvoriti u tečnost pod malim pritiskom (5-10 atmosfera)¹⁷⁾. U tečnom stanju i na temperaturi od 38°C, njihov pritisak pare je jednak ili niži od 24,5 bara. Njihova gustina varira između 0,50 i 0,58.¹⁶⁾

D. VI. 07. Tečni prirodni plin (Liquefied natural gas (LNG) -)

Prirodni plin se sastoji uglavnom od metana koji se javlja deponovan ispod zemlje, povezan sa sirovom naftom ili plinom uzetim iz rudnika uglja (rudnik plina). Da bi se olakšao transport prirodnog plina, on može biti pretvoren u tečno stanje smanjujući njegovu temperaturu do 1600S ispod atmosferskog pritiska. Tada postaje tečni prirodni plin (LNG).

Gustina LNG je između 0,44 i 0,47 tona po kubnom metru, u zavisnosti od sastava.

D. VI. 08. Tečnosti prirodnog plina (Natural gas liquids (NGL))

Tečni ugljovodonici ili ugljovodonici dovedeni u tečno stanje dobijeni obradom, pročišćavanjem i stabilizacijom prirodnog plina. Različite vrste tečnosti prirodnog plina obuhvataju etan, propan, butan (normalan i izo-), (izo) pentan i pentan plus (nekad ga nazivaju prirodni plin ili biljni kondenzat).

D. VI. 09. Električna energija (Electric power)

Energija koja se proizvodi u hidro, geotermičkim, nuklearnim i klasičnim termo centralama izuzev energije koja se proizvodi u vršnim centralama, i koja se mjeri prema kaloričnoj vrijednosti od 3,6 TJ/GWh. Vršne centrale poseduju rezervoar koji se puni pomoću pumpi.

¹⁷⁾ *Tekst je u cijelosti preveden sa originala. Umjesto atmosfere važeća SI-jedinica je paskal (pascal), a može se koristiti i bar (bar); 1 bar = 10⁵ pascala.*

E



Pomorski saobraćaj

E. I. INFRASTRUKTURA (INFRASTRUCTURE)

E. I. 01. Pomorsko obalsko područje (Maritime coastal area)

Pomorsko obalsko područje se uglavnom definiše kao neprekidni obalski pojas, zajedno sa ostrvima. Deklariše se kao jedno ili više područja luka duž obale, ili pomoću geografske širine i dužine jednog ili više graničnih pojaseva obalskog područja.

U ovo područje se takođe mogu obuhvatati i obale rijeka. U nekim zemljama, dva različita obalska pojasa mogu se računati kao jedno pomorsko obalsko područje, na primjer, atlantska i pacifička obala Meksika.

E. I. 02. Luka (Port)

Mjesto koje posjeduje kapacitete za pristajanje trgovačkih brodova i utovar ili istovar tereta, odnosno ukrcaj ili iskrcaj putnika sa plovnog objekta, obično direktno na pristanište.

E. I. 03. Statistička luka (Statistical port)

Statistička luka se sastoji od jedne ili više luka, uglavnom pod nadzorom jedne lučke vlasti, koja ima mogućnost da vodi evidenciju o kretanju plovila i robe.

E. I. 04. Čvorišna luka (Hub port)

Luka koja služi za prekookeansku i kratku linijsku plovidbu.

E. I. 05. UN/LOCODE (UN/LOCODE)

Kod koji se sastoji od 5 karaktera, gdje prva dva karaktera predstavljaju kod države, ISO 3166, dok ostala tri proizilaze iz preporuke 16 ECE/UN-a iz Ženeve, zajedno sa kodovima EUROSTAT-a za luke koje još nisu uključene u sistem UN.

E. I. 06. Pristupačnost luke (Port accessibility)

Pristupačnost luke se definiše sljedećim karakteristikama:

- a) Maksimalna dužina plovila koje se može prihvatiti u luci - u metrima
- b) Maksimalan gaz plovila koje se može prihvatiti u luci - u metrima
- c) Širina i dubina prilaza luci iznad kote oseke - u metrima
- d) Širina i dubina ulaznog kanala iznad kote oseke - u metrima
- e) Vremenski "plimni prozor" u satima tokom koga plovila sa maksimalnim gazom mogu ući i izaći iz luke
- f) Visinsko ograničenje iznad kote plime - u metrima (odnosi se na mostove)
- g) Plimni opseg - u metrima

E. I. 07. Kapacitet lučkih postrojenja na obali (Port land side facilities)

- a) Ukupna površina obalskog dijela luke - u m²
- b) Površina za skladištenje sirove nafte i proizvoda od nafte - u m²
- c) Ostale površine za skladištenje i odlaganje rasutog tereta - u m²
- d) Prostor za odlaganje kontejnera - u m² i TEU
- e) Ostale površine - u m²
- f) Putevi - u m
- g) Željeznički kolosijeci - u

- h) Putnički terminali – broj terminala i broj plovila koje mogu pristati na terminal da bi bili opsluženi

Prostor za skladištenje i odlaganje rasutog tereta obuhvata objekte za suhi rasuti teret, drvo, papir, polurasuti teret, itd. Željezniški kolosijeci obuhvataju i prostor bočno od šina.

E. I. 08. Lučke površine za skladištenje (Port storage areas)

Površina za skladištenje u lukama po tipovima. Površina se iskazuje u m², a visina pokrivena površine u metrima.

- a) Nepokrivene, neograđene površine
- b) Nepokrivene, ograđene površine
- c) Pokrivene, neograđene površine
- d) Pokrivene, ograđene površine

Ograđene površine imaju ogradu, zidove i/ili sisteme za nadzor.

E. I. 09. Dužina lučkih pristajališta po namjeni (Port quay lengths by use)

- a) Ukupna dužina pristajališta u metrima
- b) Dužina pristajališta u metrima razvrstava se po namjeni korišćenja na:

- Multifunkcionalna pristajališta
- Specijalna pristajališta
- Ro-Ro
- Kontejnerska
- Za ostali generalni teret
- Za suhi rasuti teret
- Za tečni rasuti teret
- Putnička
- Ribarska
- Ostala

E. I. 10. Dužina pristajališta po dubini vode (Port quay lengths by depth of water)

Raspoloživa dužina pristajališta (u metrima) za brodove bočno usidrene uz obalu, pri oseci.

Mogući opsezi dubina za klasifikaciju su sljedeći

- a) Do 4 metra
- b) Više od 4 i do 6 metara
- c) Više od 6 i do 8 metara
- d) Više od 8 i do 10 metara
- e) Više od 10 i do 12 metara
- f) Više od 12 i do 14 metara
- g) Više od 14 metara

E. I. 11. Ro-Ro pristajalište (RO-RO berth)

Mjesto gdje Ro-Ro brod može pristati i utovariti/istovariti motorna vozila i ostale mobilne Ro-Ro jedinice sa broda na obalu pomoću rampi.

E. I. 12. Lučke dizalice prema nosivosti (Port cranes by lifting capacity)

Broj lučkih dizalica na raspolaganju po nosivosti.

Moguće kategorije nosivosti su sljedeće

- a) 10 tona ili manje
- b) Više od 10 tona do 20 tona
- c) Više od 20 tona do 40 tona
- d) Više od 40 tona

E. I. 13. Lučke dizalice po tipu (Port cranes by type)

Raspoložive dizalice u lukama po tipu

- a) Mobilne kontejnerske dizalice
- b) Ostale kontejnerske dizalice
- c) Ostale dizalice

E. I. 14. Lučka postrojenja za opravke (Port repair facilities)

Postrojenja za opravke u lukama prema broju i maksimalnoj veličini plovila koje opslužuju

- a) Suhi dokovi
- b) Ploveći dokovi
- c) Navozi
- d) Pristajalište namijenjeno popravkama

E. I. 15. Lučka navigaciona pomagala i usluge (Port navigation aids and services)

Raspoloživost navigacionih pomagala i usluga a) u lukama i b) na prilaznim kanalima

- a) Usluge pilotaže
- b) Svijetla i svjetionici
- c) Radar i radio farovi
- d) Sistem za praćenje plovila (VTS) u okviru luke i usluge obalske navigacije u prilazu luci
- e) Remorkeri za manevrisanje u luci, broj
- f) Remorkeri za pratnju tankera, broj
- g) Usluge opsluge broda
- h) Usluge vezivanja

E. I. 16. Veze sa zaleđem i mala obalna plovidba (Port hinterland links and short sea shipping)

Raspoloživost male obalne plovidbe i raspoloživost i udaljenost do veza sa zaleđem od najbližeg ulaza u luku, u km

- a) Mala obalna plovidba
- b) Putnički željeznički terminal
- c) Teretni željeznički terminal
- d) Pristup putnoj mreži
- e) Veze sa unutašnjim plovnim putevima
- f) Aerodrom

E. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA
(TRANSPORT EQUIPMENT (VESSELS))

E. II. A. PLOVILA
(VESSELS)

E. II. A. 01. Pomorsko prijevozno sredstvo (Sea going vessel)

Plovno sredstvo sa jednim ili više trupova za kretanje po površini mora.

Obuhvataju se brodovi sa podvodnim krilima (hidrogliseri), brodovi na vazdušnom jastuku (hoverkrafti), katamarani (brza plovila), naftne platforme, laka plovila i nesamohodni teretnjaci (barže). Takođe se obuhvataju brodovi na opravci. Ne obuhvataju se brodovi koji plove isključivo po unutrašnjim plovnim putevima, ili u oblastima zaštićenih voda i oblastima gdje važe lučki propisi i njihovom susjedstvu.

E. II. A. 02. Godina izgradnje plovila (Year of construction of vessel)

Godina završetka izgradnje plovila.

E. II. A. 03. Godina posljednje velike prepravke ili modifikacije (Year of last major refit or modification)

Godina u kojoj je plovilo podvrgnuto velikoj modifikaciji ili prepravci koja je uticala na njegovu strukturu.

E. II. A. 04. Pomorska potisnica za suhi teret (Dry cargo seagoing barge)

U ovu kategoriju spadaju Deck potisnice (za prijevoz teških tereta), Hopper potisnice, LASH-SEABEE potisnice, otvorene, zatvorene i druge potisnice za suhi teret.

E. II. A. 05. Brod (Ship)

Pomorsko prijevozno sredstvo, za kretanje na površini vode, na sopstveni pogon.

Uključuju se katamarani (brza plovila). Ne obuhvataju se hidrogliseri, hoverkrafti, poluuronjivi brodovi i podmornice. Brod je pomorsko prijevozno sredstvo koje plovi morem, tj. van granica u okviru kojih se primjenjuju tehničke mjere bezbjednosti na unutrašnjim plovnim putevima i gdje počinje primjena propisa za plovidbu morem.

E. II. A. 06. Trgovački brod (Merchant ship)

Brod projektovan za prijevoz robe, prijevoz putnika ili posebno opremljen za određenu komercijalnu upotrebu.

Ratni i brodovi korišteni od strane javne administracije i javnih usluga su isključeni. Trgovački brodovi su podijeljeni na teretne i putničke brodove i brodove za raznovrsne namjene, posebno opremljene za specifičnu namjenu. U brodove za raznovrsne namjene spadaju brodovi za hvatanje i obradu ribe, tegljači, bageri, brodovi za istraživanje/snimanje terena, i brodovi koji se koriste u svrhe proizvodnje i usluga na otvorenom moru. Sljedeći specifični tipovi definisani su na osnovu EUROSTAT-ove klasifikacije (ICST-COM) koja je harmonizovana sa UNCTAD-ovom međunarodnom klasifikacijom tipova brodova. Potisnice se tretiraju odvojeno i nisu uključene u definiciju trgovačkih brodova:

1. Brod za prijevoz tečnog tereta

Ova kategorija uključuje tankere za naftu, tankere za prijevoz hemikalija, tankere za plinove u tečnom stanju, tankere potisnice i ostale tankere. Brodove za tečne terete bi trebalo dalje podijeliti na:

- (a) Brodove za tečne terete sa jednostrukom oplatom
- (b) Brodove za tečne terete sa duplom oplatom

2. Brod za prijevoz suhog rasutog tereta

Brod za prijevoz rasutog suhog tereta ili nafte, ili samo rasutog suhog tereta.

3. Kontejnerski brod

Brod koji je u cijelosti opremljen fiksnim ili pokretnim vođicama za prijevoz kontejnera.

4. Specijalizovan brod

Brod posebno projektovan za transport određenih roba.

Ova kategorija obuhvata brodove za transport vozila, brodove za prijevoz stoke, brodove za transport goriva sa ozračavanjem, brodove za transport potisnica i brodove za transport hemikalija.

5. Nespecijalizovani brodovi za generalne terete

Brodovi projektovani za transport različitih vrsta tereta.

Ova kategorija uključuje Reefer, Ro-Ro putničke, Ro-Ro kontejnerske, ostale Ro-Ro teretne brodove, kombinacije brodova za prijevoz generalnih tereta/putnička i kombinacije brodova za generalne terete/kontejnere.

Ovu kategoriju bi trebalo dalje podijeliti na:

- (a) Nespecijalizovane brodove za generalne terete velikih brzina, koji odgovaraju zahtjevima postavljenim u članu 1.4.30 IMO HSC koda
- (b) Ostali nespecijalizovani brodovi za generalne terete

6. Nesamohodno plovilo (barža) za suhe terete

Ova kategorija obuhvata potisnice sa palubom, samoistovarne potisnice, lash-seabee potisnice, otvorene potisnice za suhe terete, zatvorene potisnice za suhe terete i ostale potisnice za suhe terete.

7. Putnički brod

Brod posebno projektovan da prevozi više od 12 putnika koji plaćaju naknadu za prijevoz, bez obzira da li ima ležaje ili ne.

Ovu kategoriju bi trebalo dalje podijeliti na:

- (a) Putnički brod velikih brzina projektovan da zadovolji zahteve člana 1.4.30 IMO HSC koda
- (b) Ostali putnički brodovi

Brod projektovan sa jednom ili više paluba prvenstveno namijenjen za prijevoz putnika, gdje ili ne postoji kabinski smještaj za putnike, ili kada postoje kabine i svi putnici nisu smješteni u njima. Ponekad se naziva „trajekt“.

Ro-Ro putnički brodovi su isključeni.

8. Ribarski brod

Ova kategorija obuhvata plovila za lov i plovila za obradu ribe.

9. Aktivnosti na otvorenom moru

Ova kategorija obuhvata plovila za bušenje i istraživanje i plovila za opsluživanje drugih plovila i objekata na otvorenom moru.

10. Remorker

Brod projektovan za tegljenje i/ili potiskivanje brodova ili drugih plovnih objekata. Lučki remorkeri nisu uključeni.

11. Ostalo

Ova kategorija obuhvata bagere, plovila za istraživanje/snimanje i ostala plovila.

U svrhu pozivanja na Direktivu pomorske statistike broj 95/64/EC, uključeni su i brodovi za prijevoz tečnih tereta, brodovi za prijevoz suhih rasutih tereta, kontejnerski brodovi, specijalizovani brodovi, nespacijalizovani brodovi za generalne terete i putnički brodovi.

E. II. A. 07. IMO broj broda (IMO ship Number)

Broj koji je trajno zadat brodu u svrhe identifikacije. Broj će ostati nepromjenjen prilikom prevođenja broda na drugu zastavu(e) i biće unijet u brodske sertifikate. IMO broj broda se sastoji iz tri slova „IMO” koja prati sedmocifreni broj, koji Lloyd’s Register Fairplay zadaje svim brodovima nakon konstrukcije. Ovo je jedinstveni sedmocifreni broj koji se zadaje trgovačkim brodovima sa pogonom, težine 100 GT i više, nakon predaje ključeva, sa izuzetkom sljedećih:

- Plovila koja se koriste samo za ribolov
- Brodovi bez mehaničkih sredstava pogona
- Jahte za rekreaciju
- Brodovi koji se koriste za specijalne usluge (npr. brodovi svetionici, plovila za potragu i spašavanje)
- Samoistovarne potisnice
- Hidrogliseri, brodovi na vazdušnom jastuku
- Ploveći dokovi i strukture klasifikovane na sličan način
- Ratni brodovi i brodovi za prijevoz trupa
- Drveni brodovi.

E. II. A. 08. Brod za krstarenje (Cruise ship)

Putnički brod predviđen da putnicima obezbjedi potpun turistički komfor. Svi putnici imaju kabine. Na brodu postoje prostorije za zabavu.

Trajekti koji obavljaju redovnu uslugu su isključeni, iako neki putnici smatraju takvu uslugu krstarenjem. Pored toga isključeni su teretni brodovi koji mogu da prevoze veoma ograničen broj putnika sa sopstvenim kabinama, kao i brodovi namijenjeni prvenstveno za dnevne izlete.

E. II. A. 09. Zastava države pod kojom plovi pomorsko prijevozno sredstvo (Nationality of registration of Seagoing vessel (Flag state))

Zemlja u kojoj je pomorsko prijevozno sredstvo registrovano.

Pomorsko prijevozno sredstvo je podložno pomorskim regulativama koje se odnose na posadu, bezbjednosne standarde i konzularna predstavništva u inostranstvu, zemlje pod čijom zastavom pomorsko prijevozno sredstvo plovi. Neke zemlje, kao što su Norveška i Danska, obezbjeđuju „međunarodne“ ili „otvorene“ registre kod kojih su zahtjevi drugačiji od onih u „nacionalnim“ registrima.

E. II. A. 10. Pomorsko prijevozno sredstvo pod domaćom zastavom (Seagoing vessel under national flag)

Pomorsko prijevozno sredstvo koje je registrovano u zemlji koja podnosi izvještaj.

E. II. A. 11. Pomorsko prijevozno sredstvo pod stranom zastavom (Seagoing vessel under foreign flag)

Pomorsko prijevozno sredstvo registrovano u zemlji koja nije podnosilac izvještaja.

E. II. A. 12. Trgovačka flota (Merchant fleet)

Broj trgovačkih brodova preko 100 BT registrovanih određenog datuma u datoj zemlji.

Promjene u trgovačkoj floti odgovaraju promjenama kod svih ili kod određene vrste brodova, u floti pomorskih prijevoznih sredstava zemlje koja podnosi izvještaj, a koje su rezultat nove izgradnje, izmjene vrste ili kapaciteta, kupovine ili prodaje u inostranstvu, rashodovanja, oštećenja ili preregistracije u ili iz registra brodova za plovidbu na unutrašnjim plovim putevima. Obuhvataju se i brodovi koji su trenutno na popravci.

E. II. A. 13. Nosivost (Deadweight (DWT))

Nosivost broda predstavlja razliku u tonama između deplasmana broda (maksimalne težine broda na liniji najvećeg dozvoljenog gaženja) u vodi specifične mase 1,025 t/m³ i sopstvene mase broda (na liniji najmanjeg gaženja). Sopstvene masa broda predstavlja masu broda u tonama bez tovara, goriva, maziva, balasne vode, svježe i pijaće vode u tankovima, zaliha, kao i putnika, posade i njihovih stvari.

E. II. A. 14. BRT (Gross tonnage (GT))

BRT predstavlja mjeru veličine broda određenu u skladu sa odredbama Međunarodne konvencije o mjerenju težina brodova, 1969.

Prije usvajanja Međunarodne konvencije, na snazi je bila Konvencija iz Osla (1947) koja je davala znatno različite veličine za prostornost nekih brodova. U nekim slučajevima, podatak o prostornosti za plovilo je moguće jedino na bazi ove ranije konvencije.

E. II. A. 15. Sistem za automatsku identifikaciju (AIS) (Automatic Identification System)

Sistem za automatsku identifikaciju je sistem koji:

- Automatski pruža informacije - uključujući identitet broda, tip, poziciju, kurs, brzinu, navigacioni status i ostale relevantne informacije vezane za bezbjednost, adekvatno opremljenim obalskim stanicama, drugim brodovima i vazduhoplovima;
- Automatski prima takve informacije od slično opremljenih brodova;
- Nadgleda i prati brodove;
- Razmjenjuje informacije sa sredstvima instaliranim na obali.

**E. II. B. KONTEJNERI
(CONTAINERS)**

E. II. B. 01. Tovarna jedinica (Loading unit)

Kontejner ili izmjenljivi tovarni sud.

„Platforme“ (vidjeti B.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju smatraju se specijalnim kontejnerima pa su prema tome obuhvaćene.

E. II. B. 02. Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU))

Kontejner, izmjenljivi tovarni sud ili poluprikolica/cestovno motorno vozilo za prijevoz robe prilagođen za intermodalni prijevoz.

E. II. B. 03. Kontejner (Container)

Specijalna kutija projektovana za prijevoz tereta, ojačana, koja se može slagati jedna na drugu i koja se može premještati horizontalno ili vertikalno.

Tehnička definicija kontejnera glasi: „Vrsta transportne opreme“ koja je:

- a) trajnog karaktera i shodno tome dovoljno čvrsta da bi izdržala višestruku upotrebu;
- b) projektovana tako da se olakša prijevoz roba sa jednim ili više vrsta prijevoznih sredstava bez pretovara robe koja se u njoj nalazi;
- c) opremljena priborom koji omogućava lakše rukovanje, a naročito pretovar s jednog prijevoznog sredstva na drugo;
- d) projektovana tako da se može napuniti i istovariti;
- e) može se slagati jedna na drugu; i
- f) unutrašnje zapremine od 1m³ ili više.

Ova definicija ne obuhvata izmjenljive tovarne sudove.

Iako nemaju unutrašnju zapreminu, pa prema tome ne zadovoljavaju pomenuti kriterijum pod (f), platforme (vidjeti B.II.B-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju, smatraju se specijalnim kontejnerima, pa su obuhvaćene ovom definicijom.

E. II. B. 04. Veličine kontejnera (Sizes of containers)

Osnovne veličine kontejnera su:

- a) Kontejner ISO od 20 stopa (dužina od 20 stopa i širina od 8 stopa);
- b) Kontejner ISO od 40 stopa (dužina od 40 stopa i širina od 8 stopa);
- c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine;
- d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa;
- e) Kontejner veoma velikog kapaciteta (dimenzije van ISO standarda);
- f) Kontejner za vazdušni saobraćaj (kontejner prilagođen standardima za vazdušni saobraćaj).

Kontejneri su obično visine 8 stopa ali postoje i viši. „Kontejneri velikog kapaciteta“ su kontejneri visine 9,5 stapa. „Kontejneri veoma velikog kapaciteta“ su kontejneri van ISO standarda. Oni obuhvataju kontejnera dužine 45 stopa, 48 stopa i 53 stope.

Kontejneri veličine od a) do e) smatraju se „velikim kontejnerima“.

E. II. B. 05. Tara masa kontejnera (Tare weight of container)

Sopstvena masa kontejnera uključena je u ukupnu masu robe koja se prevozi u kontejnerima. Sopstvena masa robe koja se prevozi kontejnerom može se dobiti kada se od bruto-bruto mase oduzme tara masa kontejnera i obrnuto. Ako podatak o tara masi nedostaje onda se tara masa može procijeniti na osnovu navedenih prosjeka.

Sopstvena masa praznog kontejnera se može procijeniti kao:

a) Kontejner ISO od 20 stopa	2,3 tona;
b) Kontejner ISO od 40 stopa	3,7 tona;
c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine	3,0 tona;
d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa	4,7 tona;

E. II. B. 06. Vrste kontejnera (Types of containers)

Osnovne vrste kontejnera, prema zbirci standarda ISO "Kontejneri za prijevoz tereta", su sljedeće:

1. Kontejneri za opću upotrebu (namjenu);
2. Kontejneriza posebnu upotrebu (namjenu);
 - zatvoreni kontejner sa ventilacijom;
 - kontejner sa otvorenim krovom;
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima);
 - kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima) i kompletnom nadgradnjom;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i fiksnim krajevima;
 - kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i savitljivim krajevima;
 - kontejner platforma;
3. Kontejneri za posebnu robu;
 - termički kontejneri;
 - izotermički kontejneri;
 - rashladni kontejneri (sa obnovljivim rashladnim sredstvima);
 - kontejneri sa mehaničkim hlađenjem;
 - kontejneri za održavanje toplote;
 - rashladni kontejner i kontejner za održavanje toplote;
 - kontejner tanker;
 - kontejner za robu u čvrstom stanju koja se prevozi u rasutom stanju;
 - specijalni kontejner za robu (kao što su automobili, živa stoka i drugo) i;
 - kontejner za vazdušni saobraćaj.

E. II. B. 07. TEU (TEU(Twenty-foot Equivalent Unit))

Statistička jedinica koja se zasniva na dužini ISO kontejnera od 20 stopa (6,10 m) koja obezbjeđuje standardu mjeru za brojanje kontejnera različitih veličina, i za opisivanje kapaciteta specijalnih brodova ili terminala. Kontejner ISO od 20 stopa odgovara 1 TEU.

Kontejner ISO od 40 stopa odgovara 2 TEU.

Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa odgovara 1,50 TEU;

Kontejner ISO dug preko 40 stopa odgovara 2,25 TEU;

E. II. B. 08. Izmjenljivi tovarni sud (Swap body)

Jedinica za prijevoz tereta optimizirana prema dimenzijama cestovnog vozila i opremljena uređajima za rukovanje prilikom prijenosa, obično se koristi u kombinovanom cestovno / željezničkom saobraćaju.

Ovakve jedinice nisu projektovane za premještanje hvatanjem odozgo. Mnoge jedinice to sada mogu, ali ne u istoj mjeri kao kontejneri. Osnovna karakteristika po kojoj se razlikuju od kontejnera je da su optimizirani za dimenzije cestovnog vozila. Ovim jedinicama je potrebna saglasnost UIC za korišćenje u željezničkom saobraćaju. Neki izmjenljivi transportni sudovi su opremljeni nogarama na preklop na kojima jedinica stoji kada nije na vozilu.

E. II. B. 09. Platforma (Flat)

Platforma bez nadgradnje na koju se može utovariti roba, ali koja ima istu dužinu i širinu kao i kontejner i koja je opremljena s gornje i donje strane ugaonim okovom.

Ovo je alternativni termin koji se koristi za definisanje nekih vrsta specijalnih kontejnera - kao što su kontejneri platforme i kontejneri sa platformom sa nepotpunim strukturama.

E. II. B. 10. Paleta (Pallet)

Uzdignuta platforma koja omogućava lakše podizanje i slaganje robe.

Paleta su uglavnom od drveta i standardizovanih dimenzija:

1 000 mm x 1 200 mm (ISO) i 800 mm x 1 200 (CEN).

E. II. B. 11. Ro-Ro jedinica (Ro-Ro unit)

Prijevozno sredstvo na točkovima za prijevoz robe kao što je kamion, prikolica ili poluprikolica, koje se može voziti ili utovariti na brod ili voz.

Obuhvataju se lučke i brodske prikolice.

E. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST
(ENTERPRISES, ECONOMIC PERFORMANCE AND EMPLOYMENT)

E. III. 01. Javni prijevoz (Transport for hire or)

Prijevoz robe ili putnika uz naknadu za račun trećih osoba.

E. III. 02. Prijevoz za sopstvene potrebe (Transport on own-account)

Prijevoz koji nije javni prijevoz.

Kada preduzeće prevozi robu za sopstvene potrebe bez bilo kakvih finansijskih transakcija vezanih za robu

E. III. 03. Preduzeće (Enterprise)

Insitucionalna jedinica ili najmanja grupa institucionalnih jedinica, koja posredno ili neposredno kontroliše sve funkcije koje su neophodne za vođenje njenih proizvodnih djelatnosti.

Da bi se neko preduzeće smatralo preduzećem, mora biti u jedinstvenom vlasništvu ili pod jedinstvenom kontrolom. Međutim, ono može biti heterogeno kada je riječ o njegovoj ekonomskoj djelatnosti i geografskom položaju, odnosno lokaciji. Obuhvataju se i preduzeća bez plaćenih zaposlenih. Trebalo bi da budu obuhvaćene samo jedinice koje zaista obavljaju neku djelatnost u posmatranom periodu. Ne obuhvataju se preduzeća koja nisu aktivna ili koja nisu započela da obavljaju svoju djelatnost.

E. III. 04. Preduzeće za pomorski prijevoz (Sea transport enterprise (Shipping firm))

Preduzeće koje, na jednoj ili više lokacija, pruža usluga pomorskog prijevoza i čiju osnovnu djelatnost, u smislu dodatne vrijednosti, čini pomorski prijevoz.

U nomenklaturama djelatnosti, preduzeća za pomorski prijevoz obuhvaćena su u sljedeće klase:

ISIC Rev. 4:	klasa 501 – Pomorski i obalski saobraćaj
NACE/Rev. 2	klasa 50.1 – Pomorski i obalski putnički saobraćaj klasa 50.2 Pomorski i obalski teretni saobraćaj

Ova definicija obuhvata preduzeća koja upravljaju trgovačkim brodovima i posluju u ime brodovlasnika ili zakupca.

Ne obuhvataju se luke i ostale poslovne jedinice koje pružaju logističke ili pomoćne transportne usluge. Oni su obuhvaćeni definicijom u E.III-06.

E. III. 05. Javno preduzeće za pomorski prijevoz (Public sea transport enterprise)

Preduzeće za pomorski prijevoz čijim kapitalom, najvećim dijelom (preko 50%), raspolaže država ili državne vlasti ili preduzeća koja im pripadaju.

E. III. 06. Lučko preduzeće (Port enterprise)

Preduzeće koje, na jednom ili više lokacija, pruža usluge i čija je osnovna djelatnost, prema dodatnoj vrijednosti, lučka usluga. Ne obuhvataju se lučka turistička preduzeća.

Na osnovu klasifikacije djelatnosti obuhvataju sljedeće klase:

ISIC/Rev.4	Klasa 5222- Ulužne aktivnosti koje prate vodeni transport
NACE/Rev.2	Klasa 52.22- Ulužne aktivnosti koje prate vodeni transport

E. III. 07. Javno lučko preduzeće (Public port enterprise)

Lučko preduzeće čijim kapitalom, najvećim dijelom (više od 50% kapitala) raspolaže država ili državna tijela ili preduzeća koja im pripadaju.

E. III. 08. Klasifikaciona društva (Classification society)

Preduzeće koje je zaduženo za izradu standarda za projektovanje i izgradnju pomorskih plovila i za njihovo održavanje u toku eksploatacionog perioda rada plovila. To postiže nadzorom, u cilju održavanja visokih tehničkih standarda projektovanja, proizvodnje, izgradnje, održavanja, eksploatacije i performansi da bi se unaprijedila bezbjednost ljudi i dobara na moru.

U smislu klasifikacije djelatnosti, obuhvćene su sljedeće klase aktivnosti preduzeća:

ISIC Rev.4 Nacrt

Klasa:5229-Ostale prateće aktivnosti u transportu

NACE Rev 2

Klasa 52.29- Ostale prateće aktivnosti u transportu

E. III. 09. Saobraćaj (Turnover)

Ukupan iznos koji je fakturisalo preduzeće za pomorski prijevoz u toku posmatranog perioda. Ovaj ukupan iznos odgovara prodaji dobara i usluga na tržištu, trećim licima. Saobraćaj obuhvata „ostale operativne prihode“, na primjer prihode od koncesija, ugovorenih franšiza, patenata, zaštitnih znakova i sličnih (koristi) vrijednosti. Saobraćaj obuhvata sve poreze i takse na dobra i usluge koje je fakturisalo preduzeće osim PDV (porez na dodatnu vrijednost) koju preduzeće fakturiše svojim kupcima, kao i sve druge dažbine zaračunate kupcima. Odbijaju se popusti, regresi i sniženja odobreni kupcima, kao i vrijednost povratne ambalaže, ali ne i popusti u gotovini.

Saobraćaj ne obuhvata prodaju osnovnih sredstava. Takođe ne obuhvata subvencije koje dodjeljuje država.

E. III. 10. Zaposlenost (Employment)

Ukupan broj osoba koje rade u preduzeću (uključujući zaposlene vlasnike, partnere koji stalno rade u preduzeću i neplaćene porodične radnike), kao i osobe koje rade izvan preduzeća kome pripadaju i koje ih plaća (npr. komercijalisti, radnici na isporuci, servisni i radnici na održavanju). Obuhvataju se osobe odsutne na kraći period vremena (npr. bolovanje, plaćeno ili specijalo odsustvo), kao i osobe u štrajku, ali ne one odsutne na neodređeno vrijeme. Obuhvataju se zaposleni na određeno vrijeme u skladu sa zakonodavstvom date države i koji se nalaze na platnom spisku preduzeća, kao i sezonski radnici, pripravnici i radnici koji rade kod kuće.

Ne obuhvata se u broj zaposlenih radna snaga koju preduzeću obezbjeđuje drugo preduzeće, osobe koje rade na popravkama i održavanje u preduzeću u ime drugog preduzeća, kao i one na redovnom odsluženju vojnog roka. Sa druge strane, osobe koje stoje na raspolaganju preduzeću na osnovu dugoročnog ugovora (npr. promoteri prodaje na trajektima) smatraju se kao zaposleni u preduzeću u kome rade, a ne u preduzeću sa kojim su potpisali ugovor o radu.

Pojam „neplaćeni porodični radnici” odnosi se na osobe koje žive sa vlasnikom preduzeća i redovno rade za preduzeće, ali nemaju ugovor o radu i ne primaju utvrđenu naknadu za posao koji obavljaju. Ovaj pojam se isključivo odnosi samo na one osobe koje se ne nalaze na platnom spisku drugog preduzeća u smislu obavljanja osnovnog zanimanja.

Broj zaposlenih osoba odgovara broju radnih mjesta u skladu sa definicijom datom u European Systems Accounts 1995 (ESA) i mjeri se na osnovu godišnjeg prosjeka.

E. III. 11. Kategorizacija radnih mjesta - osoblje pomorskog transportnog preduzeća (Employment category - sea transport enterprise staff)

Zaposleni u pomorskom transportnom preduzeću su podjeljeni na sljedeći način:

- Oficiri
- Mornari
- Kadeti i ostalo osoblje na obuci
- Ostalo osoblje na plovilu uključujući restoransko i osoblje za zabavu
- Osoblje na kopnu zaduženo za upravljanje, prodaju, prihvat i otpremu putnika i robe itd.

E. III. 12. Kategorizacija radnih mjesta - lučko osoblje (Employment category - port enterprise staff)

Zaposleni u lučkom preduzeću su podijeljeni na sljedeći način:

- Uprava luke i administrativno osoblje
- Piloti i ostalo brodsko osoblje
- Radnici na pristajalištu
- Tehničko i osoblje na održavanju
- Ostali

E. IV. SAOBRAĆAJ
(TRAFFIC)

E. IV. 01. Pomorski saobraćaj (Sea service)

Svako kretanje pomorskog prijevoznog sredstva morem.

Obuhvata se lučki saobraćaj (kretanje pomorskog prijevoznog sredstva u okviru jedne luke do postrojenja na moru, ili zbog istovara na moru, ili kretanje od sidrišta do luka). Obuhvata se kretanje pomorskih prijevoznih sredstava u rečno-morskoj zoni. Ne obuhvataju se kretanja na unutrašnjim plovnim putevima između morskih luka i luka za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima, koja se obuhvataju u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima. Ne obuhvataju se kretanja brodova unutar luke, između jednog bazena ili doka do drugog u istoj luci.

E. IV. 02. Redovan pomorski saobraćaj (Scheduled sea service)

Planirana i obavljena usluga prema objavljenom rasporedu ili toliko ustaljena ili učestala tako da predstavlja jasan raspored.

E. IV. 03. Vanredni pomorski saobraćaj (Unscheduled sea service)

Pomorski saobraćaj koji ne predstavlja redovan pomorski saobraćaj.

E. IV. 04. Pomorska plovidba (Sea journey)

Pomorski saobraćaj od određenog mjesta polaska do određenog mjesta dolaska.

Plovidba može biti podijeljena na više etapa ili dionica. Obuhvata se plovidba iz jedne luke ka postrojenju na moru ili lokaciji na moru. U pomorskom žargonu, pomorske plovidbe su poznate i kao putovanja ili morska putovanja.

E. IV. 05. Pomorska etapa (Sea stage)

Pomorska etapa predstavlja direktno kretanje plovila između dvije luke, bez pristajanja u međuluci.

E. IV. 06. Teretna plovidba (Cargo journey)

Pomorska plovidba može obuhvatiti prijevoz tereta, između mjesta utovara ili ukrcaja i luke istovara ili iskrcaja.

Pomorska plovidba može obuhvatiti i pristajanje u više luka između određenih mjesta polaska i dolaska i obuhvatiti više teretnih plovidbi sa utovarom i istovarom tereta u međulukama.

E. IV. 07. Rastojanje između dvije luke (Port-to-port distance)

Za statističke potrebe, rastojanje između dvije luke predstavlja stvarno rastojanje plovidbe.

Dozvoljena je procjena stvarnog rastojanja.

E. IV. 08. Plovilo-kilometar (Vessel-kilometre)

Jedinica mjere za učinak broda koja odgovara kretanju broda na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje koje se uzima u obzir je stvarno pređeno rastojanje. Obuhvataju se kretanja brodova bez tereta.

E. IV. 09. Pristajanje trgovačkog broda (Port call by a merchant ship)

Trgovački brod pristaje u luci kada se usidri ili pristane da bi utovario ili istovario tovar, ukrcao ili iskrcao putnike ili zbog izleta putnika.

Ne obuhvata se sidrenje, bez kretanja robe ili putnika, i tranzit kroz luku.

E. IV. 10. Pristajanje radi snabdijevanja (bunker) (Bunker call)

Pristajanje ili sidrenje teretnog ili putničkog broda radi snabdijevanja pogonskim gorivom ili zaliham.

E. IV. 11. Ostala pristajanja (Other calls)

Pristajanje teretnog ili putničkog broda koje nije pristajanje trgovačkog broda ili pristajanje radi snabdijevanja.

E. IV. 12. Dolazak trgovačkog broda (Arrival of a merchant ship)

Svaki dolazak trgovačkog broda koji pristaje u luci na teritoriji zemlje koja podnosi izvještaj.

E. IV. 13. Odlazak trgovačkog broda (Departure of a merchant ship)

Svaki polazak trgovačkog broda nakon njegovog pristajanja u luci zemlje koja podnosi izvještaj.

E. IV. 14. Rasprema trgovačkog broda (Merchant ship laid up)

Trgovački brod je na raspremi kada je vezan (usidren, boravi) u luci zbog nedostatka posla.

E. IV. 15. Lučka državna kontrola (Port state control)

Kontrola trgovačkih brodova, od strane države u kojoj se nalazi luka, radi ispitivanja (provjere) njihove sposobnost za plovidbu.

E. IV. 16. Zadržavanje od strane lučke državne kontrole (Detention under port state control)

Zadržavanje u luci od strane lučke državne kontrole trgovačkog broda za koji je ustanovljeno da nije sposoban za plovidbu.

E. V. PRIJEVOZ
(TRANSPORT MEASUREMENT)

E. V. 01. Pomorski prijevoz (Sea transport)

Svaki prijevoz robe i/ili putnika trgovačkim brodovima, koji se potpuno ili djelimično odvija na moru.

Obuhvata se prijevoz u okviru jedne luke (kretanje robe između luke i postrojenja na moru ili kretanje zbog istovara na moru ili preuzimanje sa sidrišta za istovar u luci). Ne obuhvataju se zalihe i goriva utovarena na brod u luci, ali se obuhvata utovar goriva na moru.

Obuhvata se prijevoz robe pomorskim prijevoznim sredstvima u riječno-morskoj zoni. Ne obuhvata se prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima između morskih luka i luka na unutrašnjim plovnim putevima (ovi prijevozi svrstani su u prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima). Ne obuhvata se prijevoz robe unutar luke, odnosno prijevoz između jednog bazena ili doka do drugog u istoj luci.

E. V. 02. Komercijalni pomorski prijevoz (Commercial sea transport)

Pomorski prijevoz koji se obavlja iz komercijalnih razloga u cilju javnog prijevoza ili za sopstvene potrebe preduzeća kao dio njegove šire ekonomske djelatnosti.

E. V. 03. Unutrašnji pomorski prijevoz (National sea traffic)

Pomorski saobraćaj između dvije luke na domaćoj teritoriji ili lučki pomorski saobraćaj na domaćoj teritoriji.

U pomorskom kontekstu, unutrašnji pomorski transport je takođe poznat kao kabotaža. Unutrašnji pomorski saobraćaj može da obavlja trgovački brod registrovan u izvještajnoj zemlji ili u nekoj drugoj zemlji.

E. V. 04. Međunarodni pomorski prijevoz (International sea transport)

Pomorski prijevoz koji nije unutrašnji pomorski prijevoz.

Obuhvata se međunarodni prijevoz u jednoj luci.

E. V. 05. Međunarodni pomorski prijevoz pomorskog prijevoznog sredstva iz treće zemlje (Crosstrade sea transport)

Međunarodni pomorski prijevoz između dvije zemlje koji obavlja pomorsko prijevozno sredstvo registrovano u trećoj zemlji.

Trećom zemljom se smatra zemlja koja nije zemlja utovara/ukrcaja, odnosno istovara/iskrcaja.

E. V. 06. Mala obalna plovidba (Short sea shipping)

Prijevoz tereta morem između luka koje se nalaze u okviru relativno uskog geografskog položaja.

Uključuju se u takva kretanja i prijevoz trajekta i sabirni prijevoz (feeder traffic). Za Evropu, mala obalna plovidba bi se sastojala od prijevoza tereta morem između luka koje se nalaze u Evropi, kao i između luka u Evropi i luka koje se nalaze u vanevropskim zemljama čija se obala nalazi na zatvorenim morima koja se graniče sa Evropom.

E. V. 07. Velika obalna plovidba (Deep sea shipping)

Ostali prijevoz tereta morem koji nije evropska mala obalna plovidba.

E. V. 08. Zbirni prijevoz (Unitised transport)

Zbirni prijevoz predstavlja prijevoz tereta u jedinicama intermodalnog transporta kao što su kontejneri ili pokretne (Ro-Ro) jedinice.

Obuhvata se prijevoz u izmjenljivim tovarnim sudovima.

E. V. 09. Jedinični prijevoz (Non-unitised transport)

Prijevoz koji nije zbirni.

Takav prijevoz obuhvata prijevoz tečnih, suhih rasutih tereta, drvenih trupaca i generalnog (komadnog) tereta.

E. V. 10. Tona - kilometar (Tonne-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jedne tone tereta trgovačkim brodom na rastojanju od jednog kilometra.

E. V. 11. Ponuđeni tona-kilometar (Tonne-kilometre offered)

Ponuđeni tona-kilometar je kretanje jedne tone raspoloživog kapaciteta trgovačkog broda na rastojanju od jednog kilometra. Ponuđeni tona-kilometri su jednaki proizvodu nosivosti pomorskog prijevoznog sredstva i rastojanja između luka za sva putovanja. Obuhvata se prijevoz baržama.

E. V. 12. Ostvareni tona-kilometri (Tonne-kilometres performed)

Ostvareni tona-kilometri se izračunavaju kao suma proizvoda ukupne mase prevezenog tereta u tonama i rastojanja između luka, za sve etape putovanja.

E. V. 13. Iskorišćenje nosivosti (Freight capacity utilisation)

Odnos između ostvarenih tona-kilometara i ponuđenih tona-kilometara iskazan u procentima.

E. V. 14. Utovarene tone (Tonne on board)

Masa tereta u tonama utovarena na trgovački brod pri uplovljavanju ili isplavljanju iz luke.

E. V. 15. TEU-kilometar (TEU-kilometre)

Jedinica mjere koja odgovara prijevozu jednog TEU morem na rastojanju od jednog kilometra.

E. V. 16. Ponuđeni TEU-kilometri (TEU- kilometre offered)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jedne jedinice TEU kapaciteta u kontejnerskom brodu na rastojanju od jednog kilometra. Ponuđeni TEU-kilometri su jednaki sumi proizvoda TEU nosivosti prijevoznog sredstva i rastojanja između luka, za sve etape plovidbe.

TEU kapacitet je zabilježen u registru klasifikacionog društva.

E. V. 17. Ostvareni TEU-kilometri (TEU- kilometres performed)

Ostvareni TEU-kilometri se izračunavaju kao suma proizvoda ukupnog broja TEU jedinica i rastojanja između luka za sve etape putovanja.

E. V. 18. Iskorišćenje TEU kapaciteta (TEU capacity utilisation)

Odnos između ostvarenih TEU-kilometara i ponuđenih TEU-kilometara iskazan u procentima.

E. V. 19. Utovarene TEU (TEUs on board)

Broj utovarenih TEU jedinica na trgovački brod pri uplovljavanju ili isplavljanju iz luke.

E. V. 20. Putnik u pomorskom prijevozu (Sea passengr)

Svaka osoba koja obavlja pomorsku plovidbu na trgovačkom brodu.

Osoblje trgovačkog broda se ne obuhvata, kao ni članovi posade na odsustvu koji ne plaćaju kartu i djeca u naručju.

E. V. 21. Putnik na krstarenju (Cruise passenger)

Svaka osoba koja obavlja pomorsku plovidbu na brodu za krstarenje.

Ne obuhvataju se putnici na jednodnevnom izletu.

E. V. 22. Pomorsko putovanje (Sea passenger journey)

Prijevoz putnika od luke iz koje počinje putovanje do luke gdje se putovanje završava. Za neke putnike, prije svega putnike na krstarenju, ovo može biti ista luka.

Rastojanje koje se uzima u obzir je stvarno rastojanje koje je putnik prešao.

E. V. 23. Putnik - kilometar (Passenger-kilometre)

Jedinica mjere za prijevoz jednog putnika trgovačkim brodom na rastojanju od jednog kilometra.

E. V. 24. Ponuđeno mjesto-kilometar (Passenger-kilometre offered)

Jedinica mjere koja odgovara kretanju jednog mjesta raspoloživog kapaciteta na rastojanju od jednog kilometra.

Ponuđeno mjesto-kilometar je jednako sumi proizvoda dozvoljenih putničkih mjesta jednog prijevoznog sredstva i rastojanju između luka za sve etape plovidbe.

Kapacitet ponuđenih mjesta je grupisan u registru klasifikacionog društva.

E. V. 25. Ukrcani putnici (Passenger on board)

Broj putnika na trgovačkom brodu pri uplovljavanju ili isplavljanju iz luke.

E. V. 26. Ostvareni putnik-kilometri (Passenger-kilometres performed)

Suma proizvoda broja ukrcanih putnika i rastojanja između luka u pomorskom saobraćaju za sve etape putovanja.

E. V. 27. Iskorišćenje putničkog kapaciteta (Passenger capacity utilisation)

Odnos između ostvarenih putnik-kilometara i ponuđenih putnik-kilometara iskazan u procentima.

E. V. 28. Svrha putovanja putnika u pomorskom prijevozu (Purpose of a sea passenger journey)

Svrhe putovanja mogu biti sljedeće:

- posao ili školovanje (dnevne migracije);
- poslovna putovanja
- godišnji odmori
- ostalo (kupovina, razonoda, porodica).

E. V. 29. Ukrcani putnik u pomorskom saobraćaju (Sea passenger embarked)

Putnik koji se ukrcao na trgovački brod da bi se njime prevezao.

Presijedanje s jednog trgovačkog broda na drugi smatra se ukrcajem poslije iskrcaja. Ne obuhvataju se putnici na krstarenju.

E. V. 30. Iskrncani putnik u pomorskom saobraćaju (Sea passenger disembarked)

Putnik koji se iskrcao s trgovačkog broda pošto se njime prevezao.

Presjedanje s jednog trgovačkog broda na drugi smatra se iskrcajem prije ukrcaja. Ne obuhvataju se putnici na krstarenju.

E. V. 31. Izlet putnika na krstarenju (Cruise passenger excursion)

Kratka posjeta putnika na krstarenju jednoj turističkoj znamenitosti u regionu luke, pri čemu ovaj zadržava kabinu na brodu.

E. V. 32. Relacija u pomorskom prijevozu putnika (Sea passenger transport link)

Kombinacija luke ukrcaja i luke iskrcaja putnika u pomorskom prijevozu, bez obzira na itinerer.

Te luke su morske luke (osim u slučaju prijevoza u morsko-riječnoj zoni, gdje može biti riječi o lukama za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima), koje su šifrirane u skladu sa sistemom međunarodne klasifikacije, kao što je UN-LOCODE (Sistem šifriranja luka i ostalih mjesta).

Ove luke mogu biti grupisane prema svom geografskom položaju pomoću sistema međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS (Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica - EUROSTAT). Ako su luka ukrcaja i luka iskrcaja jedna te ista luka, tada nema relacija u pomorskom prijevozu.

E. V. 33. Luka ukrcaja (Port of embarkment)

Luka u kojoj putnik započinje putovanje.

Presijedanje s jednog trgovačkog broda na drugi smatra se ukrcajem poslije iskrcaja. Ne obuhvataju se putnici na izletu tokom krstarenja.

E. V. 34. Luka iskrcaja (Port of disembarkment)

Luka u kojoj je putnik završio putovanje.

Presjedanje s jednog trgovačkog broda na drugi smatra se iskrcajem prije ukrcaja. Ne obuhvataju se putnici na izletu tokom krstarenja.

E. V. 35. Roba prevezena morem (Goods carried by sea)

Sva roba prevezena trgovačkim brodovima.

Obuhvata se prijevoz ambalaže i transportne opreme kao što su kontejneri, izmjenljivi tovarni sudovi palete i cestovna motorna vozila. Obuhvata se pošta, takođe i roba prevezena željezničkim vagonima, kamionima, prikolicama, poluprikolicama ili baržama. Međutim, ne obuhvata se prijevoz cestovnih motornih vozila za prijevoz putnika zajedno sa vozačem, povratak praznih komercijalnih vozila i prikolica, goriva i brodskih zaliha, ribe istovarene sa ribarskih brodova i brodova za preradu ribe i roba prevezena iz jednog bazena ili doka u drugi u istoj luci.

E. V. 36. Bruto - bruto masa robe (Gross-gross weight of goods)

Obuhvata ukupnu masu robe, sva pakovanja, i sopstvenu masu transportne jedinice (npr. kontejnera, izmjenljivih tovarnih jedinica i paleta koje sadrže robu, vagona cestovnih vozila ili barži koje se prevoze plovilom).

E. V. 37. Bruto masa robe (Gross weight of goods)

Obuhvata ukupnu masu transportovane robe, uključujući pakovanje ali isključujući sopstvenu masu transportne jedinice. (npr. kontejnera, izmjenljivih tovarnih jedinica i paleta koje sadrže robu, vagona cestovnih vozila ili barži koje se prevoze plovilom).

E. V. 38. Tara masa (Tare weight)

Tara masa je sopstvena masa prazne transportne jedinice (npr. kontejnera, izmjenljivih tovarnih jedinica i paleta koje sadrže robu, vagona cestovnih vozila ili barži koje se prevoze plovilom)

E. V. 39. Vrste tereta (Types of cargo)

Teret može biti klasifikovan prema konstrukciji pomorskog prijevoznog sredstva ili na osnovu pretovarne opreme kojom je potrebno da raspolaze luka i prijevozno sredstvo.

Osnovne kategorije su:

- Tečni teret
- Rasuti teret
- Kontejnerski teret
- Roll-on/Roll-off (samohodni)
- Roll-on/Roll-off (nesamohodni)
- Ostali generalni teret

E. V. 40. Lo-Lo (Lift-on Lift-off)

Vertikalni utovar/istovar s jednog broda pomoću sopstvenih ili lučkih dizalica/kranova.

E. V. 41. Kontejnerski teret (Container cargo)

Kontejnerski teret sačinjen od kontejnera sa ili bez tereta, koji se vertikalno utovara ili istovara sa plovila, koje ih prevozi morem.

E. V. 42. Ro-Ro (Roll-on Roll off)

Horizontalni utovar/istovar kroz vrata/rampe pomoću sredstava za prijenos na točkovima.

Obuhvata se utovar/istovar živih kopitara.

E. V. 43. Ro-Ro teret (Ro-Ro cargo)

Ro-Ro teret sačinjen od robe, u ili van kontejnera, na ro-ro jedinicama koje se horizontalno utovaraju ili istovaraju sa plovila, koje ih prevoze morem.

E. V. 44. Vrste robe prevezene morem (Categories of goods carried by sea)

Primjer klasifikacije je NST 2007 (Standardnoj nomenklatura roba za statistiku saobraćaja), koja zamjenjuje CSTE (Klasifikacija roba za transportnu statistiku u Evropi - UN/ECE) i NST/R (Standardna nomenklatura roba za statistiku saobraćaja/revidirana - EUROSTAT).

E. V. 45. Opasne robe (Dangerous goods)

Klasifikacije vrsta opasnih roba su definisane u poglavlju VII Međunarodne konvencije za životnu sigurnost na moru (SOLAS, 1974), promijenjeno i detaljno revidirano u Međunarodnom pravilniku o pomorskom prijevozu opasnih roba (IMDG).

E. V. 46. Pretovar sa broda na brod (Ship to ship transshipment)

Istovar tereta sa jednog trgovačkog broda i njegov utovar na drugi trgovački brod, u cilju završetka putovanja, čak i kada teret provede određeno vrijeme na obali prije nastavka puta.

Ne obuhvata se pretovar na ostale vidove saobraćaja.

E. V. 47. Utovarena roba (Goods loaded)

Roba utovarena na pomorsko prijevozno sredstvo i prevezena morem.

Pretovar s jednog pomorskog prijevoznog sredstva na drugo smatra se utovarom poslije istovara. Utovarena roba obuhvata domaću robu, pretovarenu robu (domaću ili stranu) koja morem stiže u luku i robu u tranzitu kopnom (strana roba koja cestom, željeznicom, vazdušnim putem ili unutrašnjim plovnim putevima stiže u luku).

E. V. 48. Istovarena roba (Goods unloaded)

Roba istovarena s jednog trgovačkog pomorskog prijevoznog sredstva.

Pretovar s jednog pomorskog prijevoznog sredstva na drugo smatra se istovarom poslije utovara. Istovarena roba obuhvata domaću robu, pretovarenu robu (domaću ili stranu) koja morem napušta luku i robu u tranzitu kopnom (stranu robu koja cestom, željeznicom, vazdušnim putem ili unutrašnjim plovnim putevima napušta luku).

E. V. 49. Relacije u pomorskom prijevozu robe (Goods sea transport link)

Kombinacija luke utovara i luke istovara robe u pomorskom saobraćaju, bez obzira na itinerer.

Te luke su morske luke (osim u slučaju prijevoza u morsko-riječnoj zoni, gdje može biti riječi o lukama za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima), koje su šifrirane u skladu sa sistemom međunarodne klasifikacije, kao što je UN-LOCODE (Sistem šifriranja luka i ostalih mjesta).

Ove luke mogu biti grupisane prema svom geografskom položaju pomoću sistema međunarodne klasifikacije kao što je sistem NUTS (Nomenklatura statističkih teritorijalnih jedinica - EUROSTAT).

E. V. 50. Luka utovara (Port of loading)

Smatra se luka u kojoj je roba utovarena na pomorsko prijevozno sredstvo, sa koga je istovarena u izvještajnoj luci.

Pretovari s jednog pomorskog prijevoznog sredstva na drugo smatraju se utovarom poslije istovara.

E. V. 51. Luka istovara (Port of unloading)

Smatra se luka u kojoj je roba, koja je utovarena u izvještajnoj luci, istovarena sa pomorskog prijevoznog sredstva.

Pretovari s jednog pomorskog prijevoznog sredstva na drugo smatraju se istovarom poslije utovara.

E. VI. POTROŠNJA ENERGIJE
(ENERGY CONSUMPTION)

E. VI. 01. Potrošnja energije u pomorskom prijevozu (Energy consumption by merchant ships)

Finalna potrošnja energije brodova.

Obuhvaćena je finalna potrošnja energije brodova koji plove prazni.

E. VI. 02. Ekvivalent tona nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE))

Jedinica mjere za potrošnju energije (1 TEP = 0,041868 TJ).

Faktori za pretvaranje (TEP/t), koje je prihvatio Međunarodni zavod za atomsku energiju, (IEA) su sljedeći:

- dizel gorivo	1.035
- teško lož ulje	0,96

E. VI. 03. Džul (Joule)

Jedinica mjere za potrošnju energije

1 teradžul = 10^{12} J = $2,78 \times 10^5$ kWh

1 teradžul = 23,88459 TEP

E. VI. 04. Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (destillate fuel oil))

Ulja dobijena iz najniže frakcije iz atmosferske destilacije ili sirove nafte.

Dizel goriva obuhvataju teška dizel goriva koja su dobijena ponovnom destilacijom pod vakuumom taloga iz atmosferske destilacije. Dizel goriva se destilišu između 200°C i 380°C, pri čemu se manje od 65% zapremine (uključujući i otpatke) destiliše na 250°C, a 80% ili više na 350°C. Teška ulja dobijena miješanjem svrstavaju se u dizel goriva pod uslovom da njihova kinematička viskoznost ne prelazi 25 cST na 40°C.

Kalorična vrijednost: 43,3 TJ/1000t.

E. VI. 05. Teško lož ulje (taložno) (Heavy fuel oil(residual))

Teško lož ulje iz taloga destilacije.

Ova kategorija obuhvata sva taložna lož ulja (uključujući i ona koja se dobijaju miješanjem).

Viskoznost teških lož ulja veća je od 25 cST na 40°C. Njihova temperatura paljenja je uvijek viša od 50°C, a njihova gustina prelazi 0,90¹⁸⁾.

¹⁸⁾ Nedostaje jedinica mjere za gustinu. Prema SI-jedinicama mjere gustina se izražava kg/m^3 .

F



Vazdušni saobraćaj

F. I. INFRASTRUKTURA (INFRASTRUCTURE)

F. I. 01. Aerodrom (Airport)

Određena kopnena ili vodena površina (uključujući sve zgrade, instalacije i opremu) namijenjena da se u potpunosti ili jednim svojim dijelom koristi za polijetanje i slijetanje aviona, kao i njihovo kretanje po zemljenoj površini i koja je otvorena za obavljanje aktivnosti komercijalnog vazdušnog saobraćaja.

Većina aerodroma ima četvoroslovnu ICAO oznaku, koja je navedena u ICAO dokumentu 7910. Većina, mada ne svi, imaju oznaku koju im je dala IATA.

F. I. 02. Međunarodni aerodrom (International Airport)

Aerodrom koji je država, na čijoj se teritoriji nalazi, označila kao aerodrom dolaska i odlaska u međunarodnom vazdušnom saobraćaju, na kome se obavljaju formalnosti vezane za poslove carine, imigracije, zdravstvenog i poljoprivrednog karantina i slične propisane procedure, bez obzira da li se obavljaju povremeno ili stalno.

F. I. 03. Domaći aerodrom (Domestic Airport)

Aerodrom koji nije namijenjen za obavljanje međunarodnog saobraćaja.

F. I. 04. Aerodromski terminal (Airport Terminal)

Aerodromski terminal sa vlastitom opremom potrebnom za prihvat i otpremu putnika i manipulaciju teretom.

- Putnički terminal

Aerodromski terminal sa opremom potrebnom za ukrcavanje/iskrcavanje putnika, uključujući čekiranje putnika, manipulaciju prtljagom, obezbjeđenje, pasošku kontrolu prilikom ukrcavanja/iskrcavanja.

- Teretni terminal

Terminal koji je namijenjen isključivo za manipulaciju teretom, uključujući prihvat i otpremu tereta, bezbjedno skladištenje, obezbjeđenje i dokumentaciju.

F. I. 05. Poletno-sletna staza (Airport runways)

Definisana pravougaona površina na aerodromu namijenjena za polijetanje i slijetanje aviona koja ima sljedeće karakteristike:

- Raspoloživa dužina za polijetanje (Take-off run available)

Dužina poletno sletne staze koja je označena kao raspoloživa i pogodna za kretanje po zemlji aviona koji je u polijetanju.

- Raspoloživa dužina za zaustavljanje (Landing distance available)

Dužina poletno-sletne staze koja je označena kao raspoloživa i pogodna za kretanje po zemlji aviona prilikom slijetanja.

F. I. 06. **Rulna staza (Airport taxiways)**

Određena površina na aerodromu određena za kretanje aviona po zemlji, namijenjena da obezbjedi vezu između dijelova aerodroma.

F. I. 07. **Šalteri za čekiranje (Check-in Facilities)**

- Standardni

Standardni šalteri za čekiranje, na kojima osoblje aviokompanije obavlja pregled karata, vrši označavanje prtljaga, uključujući brzu predaju prtljaga i izdaje karte za ukrcavanje (boarding).

- Automat za čekiranje

Kiosk opremljen za čekiranje, koji omogućava automatsku obradu karata, karata za boarding (ukrcavanje) i, u nekim slučajevima, štampanje oznaka za prtljag.

F. I. 08. **Putnički izlazi (Passenger gates)**

Oblast putničkog terminala gdje se putnici okupljaju prije ukrcavanja u avion.

- a) Sa avio-mostovima

Izlaz sa aeromostom povezan je sa avionom da bi omogućio ukrcavanje bez spuštanja na zemlju i korišćenja stepenica za ukrcavanje.

- b) Ostali

Izlazi koji nemaju aeromostove.

F. I. 09. **Aerodromski parking za automobile (Airport car parking)**

Parking za automobile na aerodromu.

- za kratko zadržavanje

Parking na kome je maksimalno zadržavanje manje od 24h.

- za srednje ili duže zadržavanje

Parking na kome je maksimalno zadržavanje 24h ili više. U slučaju udaljenih parkinga, treba uključiti samo one koje opslužuju aerodromski autobusi.

F. I. 10. **Intermodalni teretni terminal (Intermodal freight facilities)**

Teretni terminal u okviru aerodroma, koji je povezan sa drugim vidovima prijevoza, osim cesta.

F. I. 11. **Veze sa ostalim vidovima transporta (Connections to other modes of transport)**

Objekti na aerodromu koji obezbjeđuju povezivanje sa sljedećim vidovima kopnenog saobraćaja.

- a) Brze željeznice

Pristup uslugama brze željeznice.

b) Glavne željeznice

Pristup uslugama glavne željeznice

c) Metro

Pristup gradskom metrou ili uslugama podzemne željeznice

d) Međugradski autobuski prijevoz

Pristup uslugama međumjesnog autobuskog prijevoza.

e) Lokalne autobuske usluge

Pristup lokalnim autobuskim uslugama.

F. II. PRIJEVOZNA SREDSTVA
(TRANSPORT EQUIPMENT (AIRCRAFT))

F. II. 01. Avion (Aircraft)

Bilo koja mašina koja može da se održava u atmosferi zahvaljujući potisku vazduha isključujući potisak vazduha u odnosu na površinu zemlje.

Isključuju se cepelini i letilice koje se kreću neposredno iznad zemljine površine, kao što je "hovercraft". ICAO je obezbjedio oznake tipova aviona u ICAO dokumentu 8643. Kao dodatak, ICAO i tim za bezbjednost komercijalne avijacije (CAST) zajedno su razvili klasifikaciju da bi tačno identifikovali avione. Datalji su dostupni na sljedećem vebsajtu: <http://www.intlaviationstandards.org/>.

F. II. 02. Vazduhoplovna flota (Aviation fleet)

Avion koji je određenog datuma registrovan u zemlji.

F. II. 03. Operativna flota (Operating fleet)

Operativna flota uključuje sve avione koji se koriste u komercijalne svrhe (uključujući sve avione koje privremeno nije moguće koristiti zbog velikih nezgoda, izmjena, državnih akcija kao što je prizemljenje od strane državnih regulatornih agencija).

Avioni koji se koriste isključivo za obuku i komunikacije i u privatne svrhe nisu uključeni u operativnu flotu.

F. II. 04. Avioni po namjeni (Aircraft by configuration)

a) Avion za prijevoz putnika

Avion konfigurisan za transport putnika i njihovog prtljaga. U slučaju prijevoza tereta, uključujući i poštu, teret se prevozi u prtljažniku aviona.

b) Avion za prijevoz tereta

Avion konfigurisan isključivo za prijevoz tereta i/ili pošte.

Mogu se njime prevoziti osobe koje prate određenu vrstu tereta kao što su žive životinje.

c) Avion za kombinovani prijevoz

Putnički avion sa dodatnim mogućnostima za prijevoz tereta u putničkoj kabini.

d) Avion sa promjenljivom namjenom

Avion konstruisan tako da dozvoljava brzu promjenu konfiguracije iz putničke u teretnu i obrnuto.

e) Ostali

Avioni koji se ne koriste u komercijalne svrhe.

F. II. 05. Avion po karakteristikama buke (Aircraft by noise characteristics)

a) Avion ne-sertifikovan u vezi buke

Avion koji nije sertifikovan po internacionalnim regulativama o nivou buke.

b) Avion poglavlja II

Avion koji ispunjava specifikacije navedene u ICAO Čikaškoj konvenciji, Aneksu 16, Poglavlju II.

c) Avion poglavlja III

Avion koji ispunjava specifikacije navedene u ICAO Čikaškoj konvenciji, Aneksu 16, Poglavlju III.

d) Avion poglavlja IV

Avion koji ispunjava specifikacije navedene u ICAO Čikaškoj konvenciji, Aneksu 16, Poglavlju IV.

F. II. 06. Starost aviona (Aircraft age)

Broj proteklih godina od prve registracije aviona.

F. III. PREDUZEĆA, EKONOMSKO POSLOVANJE I ZAPOSLENOST
(ENTERPRISES, ECONOMIC PERFORMANCE AND EMPLOYMENT)

F. III. 01. Preduzeće (Enterprise)

Institucionalna jedinica, ili manja grupa institucionalnih jedinica, koje posredno ili neposredno kontroliše sve funkcije koje su neophodne za vođenje njihovih proizvodnih djelatnosti.

Da bi se neko preduzeće smatralo preduzećem, mora biti u jedinstvenom vlasništvu ili pod jedinstvenom kontrolom. Međutim, ono može biti heterogeno kada je riječ o njegovoj ekonomskoj djelatnosti i geografskom položaju, odnosno lokaciji.

F. III. 02. Avio-kompanija (Komerrijalni vazdušni prevoznik) ((Airline (Commercial air transport operator))

Vazduhoplovno preduzeće koje koristi avion u komerrijalne svrhe i obavlja usluge redovnog ili vanrednog vazdušnog prijevoza, ili oba, koje su na raspolaganju javnosti za prijevoz putnika, pošte i/ili robe i kome je pružanje ovih usluga odobreno od strane nadležnog tijela za civilnu avijaciju zemlje u kojoj je osnovano.

ICAO daje troslovnu oznaku vazduhoplovnom prevoziocu prema listi navedenoj u ICAO dokumentu 8585, koja je obavezna za sve aviokompanije koje rade na međunarodnim linijama. Dvoslovna oznaka se dodeljuje od strane IATA prema IATA Rezoluciji 762. Dvoslovne vazduhoplovne oznake se koriste za rezervacije, rasporede, red letenja, telekomunikacije, izdavanje karata, dokumentaciju koja prati robu, u pravne svrhe, za tarife i/ili ostale svrhe komerrijalnog saobraćaja. U smislu klasifikacije djelatnosti uključuju se sljedeće klase:

ISIC Rev 4 Nacrt: Odjeljak 51 Vazdušni saobraćaj
NACE Rev 2: Odjeljak 51 Vazdušni saobraćaj.

F. III. 03. Aerodromsko preduzeće (Airport operator)

Preduzeće iz oblasti vazdušnog prijevoza koje upravlja radom komerrijalnog aerodroma.

U smislu klasifikacije djelatnosti uključuju se sljedeće klase:

ISIC Rev 4 Nacrt: Klasa 5223 Usluge u vezi sa vazdušnim transportom

NACE Rev 2: Klasa 52.23 Usluge u vezi sa vazdušnim transportom.

F. III. 04. Kontrola letenja (Air Traffic Control provider)

Preduzeće iz oblasti vazdušnog prijevoza koje je davalac usluge kontrole letenja.

U smislu klasifikacije djelatnosti uključuju se sljedeće klase:

ISIC Rev 4 Nacrt: Klasa 5223 Usluge u vezi sa vazdušnim transportom

NACE Rev 2: Klasa 52.23 Usluge u vezi sa vazdušnim transportom.

F. III. 05. Pružalac aerodromskih usluga (Airport Services provider)

Preduzeće koje pruža aerodromske usluge kao što su usluge prihvata i otpreme aviona, snabdijevanje gorivom, održavanje i obezbjeđivanje aviona, usluge vezane za prihvata i otpremu putnika, kao što su čekiranje, postupanje sa prtljagom i ostale usluge.

U smislu klasifikacije djelatnosti uključuju se sljedeće klase:

ISIC Rev 4 Nacrt:	Klasa 5223 Usluge u vezi sa vazdušnim transportom
	Klasa 5224 Postupanje sa robom
NACE Rev 2:	Klasa 52.23 Usluge u vezi sa vazdušnim transportom
	Klasa 52.24 Postupanje sa robom.

F. III. 06. Saobraćaj (Turnover)

Ukupan iznos koji je fakturisalo preduzeće za vazdušni prijevoz u toku posmatranog perioda. Ovaj ukupan iznos odgovara prodaji dobara i usluga na tržištu, trećim licima. Saobraćaj obuhvata „ostale operativne prihode“ na primjer prihode od koncesija, ugovorenih franšiza, patenata, zaštitnih znakova i sličnih (koristi) vrijednosti. Saobraćaj obuhvata sve poreze i takse na dobra i usluge koje je fakturisalo preduzeće osim PDV (porez na dodatnu vrijednost) koju preduzeće fakturiše svojim kupcima, kao i sve druge dažbine zaračunate kupcima. Ne obuhvataju se popusti, regresi i sniženja odobreni kupcima, kao ni vrijednost povratne ambalaže, ali ne i popusti u gotovini.

Saobraćaj ne obuhvata prodaju osnovnih sredstava. Takođe ne obuhvata subvencije koje dodjeljuje država.

F. III. 07. Izdaci za održavanja aerodroma (Maintenance costs - airports)

Izdaci koji su neophodni da bi se održale aerodromske operacije, za održavanje infrastrukture i osnovne opreme.

Npr. održavanje poletno-sletne staze, održavanje opreme za postupanje sa prtljagom i manipulaciju teretom.

F. III. 08. Izdaci za održavanja aviona (Maintenance costs - aircraft)

Izdaci neophodni za održavanje aviona i njegovih motora u stanju za letenje.

Ovo uključuje rutinsko održavanje mehaničke strukture aviona i motora, bilo da se ono vrši unutar preduzeća ili pod ugovorom sa drugim preduzećem.

F. III. 09. Zaposlenost (Employment)

Zaposlenost predstavlja broj zaposlenih osoba, tj. ukupan broj osoba koje rade u preduzeću (uključujući zaposlene vlasnike, partnere koji rade redovno u preduzeću i neplaćene radnike članove porodice), kao i osobe koje rade izvan preduzeća kome pripadaju i od strane koga su plaćene (npr. komercijaliste, kurire, timove za popravku i održavanje). Uključene su i osobe koje su odsutne u kraćem periodu (bolovanje, plaćeno odsustvo ili posebno odsustvo), kao i osobe u štrajku, ali ne i osobe koje su odsutne na neodređeno vrijeme. Takođe su uključeni radnici sa skraćanim radnim vremenom koji su tako tretirani prema zakonima države i koji su na platnom spisku, kao i sezonski radnici, zanatski učenici i radnici koji rade kod kuće, a koji su na platnom spisku.

U broj zaposlenih se ne uključuje radna snaga koju je preduzeće dobilo od drugog preduzeća, osobe koje vrše popravke i održavanje u datom preduzeću u ime drugih preduzeća, kao i osobe u

obavljanju obavezne vojne dužnosti. Sa druge strane osobe koje su na raspolaganju preduzeću iz komercijalnih razloga na bazi dugoročnih ugovora (npr. demonstratori u robnim kućama) treba računati kao zaposlene u preduzeću u kome rade prije nego u preduzeću sa kojim imaju sklopljen ugovor.

Nepplaćeni radnici članovi porodice su osobe koje žive sa vlasnikom preduzeća i rade redovno za preduzeće, ali nemaju sklopljen ugovor o radu i ne primaju fiksnu sumu novca za rad koji obavljaju. Ovo je ograničeno na osobe koje nisu primarno zaposlene u drugom preduzeću i nalaze se na njegovom platnom spisku.

Broj zaposlenih osoba se računa kao godišnji prosjek.

F. III. 10. Vrste zaposlenja (Types of employment)

a) Zaposleni u generalnoj administraciji (General administration)

Uključuje centralno i regionalno rukovodstvo (npr. za finansije, pravne, kadrovske poslove itd.) i upravni odbor. Rukovodioci specijalističkih odeljenja (letačka operativa i planiranje saobraćaja, održavanje aviona, kontrola letenja, izgradnja i održavanje poletno-sletnih staza i terminala, službe hitne pomoći, vatrogasci), isključeni su ali se uzimaju u obzir u statistici svakog od ovih odjeljenja.

b) Zaposleni u saobraćaju

Kabinske i zemaljske posade (isključujući letačku posadu) i sa njima povezane centralne i regionalne kancelarije. Uključeni su i turizam, marketing i aktivnosti na terminalima.

c) Zaposleni u avionima

Letačka posada, zaposleni na održavanju i inspekciji i sa njima povezane centralne i

d) Zaposleni na aerodromima

Zaposleni u kontroli leta, na terminalima, na izgradnji poletno-sletnih staza i ostalih aerodromskih objekata, zaposleni na održavanju i nadgledanju, radnici na prijehu i otpremi aviona, zaposleni u službama hitne pomoći i vatrogasaca.

e) Zaposleni u ostalim poslovima

Zaposleni u uslugama u vezi putnika i tereta, uslugama otpremanja tereta itd.

F. IV. SAOBRAĆAJ
(TRAFFIC)

F. IV. 01. Kretanje aviona (Aircraft movement)

Polijetanje i slijetanje aviona na aerodrom.

U statistici vazdušnog saobraćaja jedan dolazak i jedan polazak računaju se kao dva kretanja. Uključena su sva kretanja aviona u komercijalne svrhe i ne-komercijalne operacije generalne avijacije. Isključeni su državni letovi dodirni i idi (touch and go) i neuspjeli prilazi (overshoot).

F. IV. 02. Komercijalno kretanje aviona (Commercial aircraft movement)

Kretanje aviona koje se obavlja uz naknadu ili najam.

Uključuju se kretanja komercijalne avijacije i komercijalne operacije generalne avijacije.

F. IV. 03. Polazak aviona (Aircraft departure)

Polijetanje aviona.

F. IV. 04. Dolazak aviona (Aircraft arrival)

Slijetanje aviona.

F. IV. 05. Komercijalno slijetanje (Revenue stop)

Mjesto koje služi za slijetanje ili polijetanje koji donosi prihod.

F. IV. 06. Nekomercijalno slijetanje (Non-revenue stop)

Slijetanje koje nije komercijalno slijetanje.

Takva slijetanja uključuju pozicione letove, državne letove, letove za obuku i tehnička zaustavljanja.

F. IV. 07. Prinudno slijetanje (Diversion)

Slijetanje aviona na aerodrom različit od onog koji je naznačen u planu leta aviona, zbog operativnih ili tehničkih teškoća na avionu ili na predviđenom aerodromu slijetanja.

Prinudna slijetanja mogu biti prouzrokovana ponašanjem putnika, tehničkim problemima na avionu, lošim vremenskim uslovima, nezgodama ili drugim hitnim slučajevima na planiranom aerodromu slijetanja.

F. IV. 08. Par aerodroma (Airport pair)

Par aerodroma se definiše kao dva aerodroma između kojih je odobreno putovanje na osnovu putničke karte ili dijela karte, ili između kojih se prijevoz tereta i pošte vrši u skladu sa odgovarajućim dokumentom o pošiljci ili jednim njegovim dijelom (vazdušni tovarni list, račun o isporuci pošte).

F. IV. 09. Rastojanje između aerodroma (Airport-to-airport distance)

U statistici vazdušnog saobraćaja, rastojanje između aerodroma predstavlja rastojanje od aerodroma do aerodroma po ortodromi, izraženo u kilometrima.

Ova mjerenja se baziraju na aerodromskim kordinatama i formuli za izračunavanje rastojanja po ortodromi.

F. IV. 10. Par gradova - mjesto poletnja/slijetanja (City pair - On flight origin/destination (OFOD))

Dva grada između kojih je odobreno putovanje na osnovu putničke karte ili dijela karte, ili između kojih se prijevoz tereta i pošte vrši u skladu sa odgovarajućim dokumentom o pošiljci ili jednim njegovim dijelom (vazdušni tovarni list, račun o isporuci pošte).

U svakodnevnoj upotrebi, termin par gradova se ponekad izjednačava sa terminom par aerodroma.

F. IV. 11. Dionica leta (Flight stage(FS))

Aktivnost aviona od polijetanja do sljedećeg slijetanja.

Isključuju se tehnička slijetanja.

F. IV. 12. Domaća dionica leta (Domestic flight stage)

Bilo koja dionica leta između mjesta koja se nalaze u okviru granica države.

Dionice leta između države i teritorija koje joj pripadaju, kao i između tih teritorija, svrstavaju se u domaće dionice leta.

F. IV. 13. Međunarodna dionica leta (International flight stage)

Dionica leta kod koje je mjesto polijetanja na teritoriji jedne države, a mjesto sljedećeg slijetanja na teritoriji druge države.

F. IV. 14. Let (Flight)

Korišćenje aviona na jednoj ili više dionica leta, pod istim brojem leta koji mu je dodijelila avio-kompanija.

F. IV. 15. Domaći let (Domestic flight)

Let koji se sastoji od isključivo domaćih dionica leta, kod koga se na svim dionicama koristi ista oznaka leta.

F. IV. 16. Međunarodni let (International flight)

Let koji ima jednu ili više međunarodnih dionica leta, pri kojem se na svim dionicama koristi ista oznaka broja leta.

F. IV. 17. Komercijalni let (Commercial air flight)

Kretanje aviona u svrhu javnog prijevoza putnika i/ili tereta ili pošte, uz naknadu ili najam.

F. IV. 18. Komercijalna usluga vazdušnog prijevoza (Commercial air service)

Jedan let ili serija letova u svrhu javnog prijevoza putnika i/ili tereta ili pošte, uz naknadu ili najam.

Usluga vazdušnog prijevoza može biti redovna ili vanredna.

F. IV. 19. Redovna usluga vazdušnog prijevoza (Scheduled air service)

Komercijalna usluga vazdušnog prijevoza koja se pruža na osnovu objavljenog reda letenja, ili toliko redovno i učestalo da se može reći da čini prepoznatljivu sistematičnu seriju letova.

Uključuju se dodatni letovi na određenim dionicama prouzrokovani povećanim saobraćajem na redovnim letovima.

F. IV. 20. Vanredni vazdušni prijevoz (Non-scheduled air service)

Komercijalna usluga vazdušnog prijevoza koja ne spada u redovnu uslugu vazdušnog prijevoza.

F. IV. 21. Usluga vazdušnog prijevoza putnika (Passenger air service)

Redovna ili vanredna usluga vazdušnog prijevoza gdje se avionom prevozi jedan ili više putnika uz naknadu ili bilo koji let koji je u objavljenom redu letenja naznačen kao otvoren za javnost.

Uključeni su i letovi na kojima se uz naknadu prevoze zajedno i putnici i roba ili pošta.

F. IV. 22. Usluga vazdušnog prijevoza robe i pošte (All-freight and mail air service)

Redovna ili vanredna usluga vazdušnog prijevoza gdje se avionom prevoze uz naknadu roba i pošta.

Isključuju se letovi na kojima se prevoze jedan ili više putnika uz naknadu i letovi koji su u objavljenom redu letenja naznačeni kao otvoreni za putnike. Teret i pošta, koji se zajedno prevoze u vazdušnom saobraćaju, ponekad se označavaju terminom kargo u vazdušnom saobraćaju.

F. IV. 23. Aktivnosti generalne avijacije- komercijalne (General aviation operations - commercial)

Sve aktivnosti komercijalne civilne avijacije, osim redovnih vazdušnih usluga i vanrednih poslova prijevoza uz naknadu ili najam. Glavne kategorije komercijalne generalne avijacije su sljedeće:

- a) Vazdušni taksi
- b) Fotografski letovi
- c) Panoramski letovi
- d) Reklamiranje iz vazduha
- e) Tretiranje zasijanih površina
- f) Letovi u medicinske svrhe/svrhe hitne pomoći
- g) Ostali komercijalni letovi.

F. IV. 24. Aktivnosti generalne avijacije - nekomercijalne (General aviation operations - noncommercial)

Sve nekomercijalne aktivnosti civilne avijacije, osim redovnih vazdušnih usluga i vanrednih poslova prijevoza za naknadu ili najam. Glavne kategorije nekomercijalne generalne avijacije su sljedeće:

- a) Državni letovi

Bilo koji let aviona u svrhe rada vojske, carine, policije i drugih tijela koji provode zakone države. Bilo koji let koji je proglašen državnim od strane nadležnih državnih tijela.

- b) Letovi u svrhu obuke
- c) Privatni letovi
- d) Poslovni letovi
- e) Letovi u svrhu padobranskih skokova i leta jedrilica
- f) Tehnička slijetanja
- g) Probni letovi

Nekomercijalni letovi koji se sprovode u cilju testiranja aviona prije puštanja u upotrebu

- h) Pozicioni letovi

Nekomercijalni letovi koji se obavljaju da bi se avion doveo u poziciju za obavljanje redovnih ili neredovnih letova.

i) Ostali nekomercijalni letovi.

F. IV. 25. Broj leta (Flight number (aircraft))

Broj leta je primarni objavljeni broj leta koji je vazduhoplovni prevoznik dodijelio letu.

Putnici na letu aviona mogu putovati pod nizom različitih brojeva leta. Ovde je u pitanju samo aktivni broj leta.

F. IV. 26. Letovi pod zajedničkom oznakom (Code sharing)

Korišćenje broja leta jednog prevoznika za pružanje usluga/letove drugih prevoznika.

U statističke svrhe prijevoz se registruje kao prijevoz onog prevoznika koji obavlja prijevoz, čiji broj leta koristi kontrola leta.

F. IV. 27. Blok vrijeme (Block-to-block time)

Ukupno vrijeme mjereno satima i minutima od početnog pokretanja aviona sa tačke polaska do njegovog konačnog zaustavljanja u mjestu dolaska.

F. IV. 28. Sati aviona (Aircraft hours)

Sat aviona je sat vremena koje je avion proveo u upotrebi. Sati aviona se mjere na bazi blok vremena.

F. IV. 29. Prosječna dnevna iskorišćenost aviona-sati koji donose prihod (Average daily aircraft utilisation - revenue hours)

Ukupan nalet aviona, koji donosi prihod (redovni i čarter), koji izvrši određeni tip aviona u određenom periodu (blok vrijeme), podijeljen brojem dana kada je avion bio na raspolaganju za upotrebu. Dani kada je avion bio na raspolaganju za upotrebu su suma broja dana u toku posmatranog perioda kada je bilo koji od aviona bio na raspolaganju za upotrebu. Sljedeće dane treba isključiti:

- a) Protekli dani između datuma kupovine i datuma kada je ušao u upotrebu.
- b) Protekli dani od njegovog posljednjeg leta koji je doneo prihod do dana kada je rashodovan
- c) Dani kada nije bio u upotrebi zbog velikih nezgoda ili prepravki
- d) Dani kada je avion bio u tuđem posjedu ili nije bio na raspolaganju zbog akcija države kao što su prizemljenje od strane državnih regulatornih agencija.

Svi ostali dani se uključuju u dane kada je avion bio na raspolaganju za upotrebu, uključujući i dane koje je proveo na održavanju ili popravci.

F. IV. 30. Predeni kilometri aviona (Aircraft kilometres performed)

Predeni kilometri aviona su jednaki sumi proizvoda broja letova na dionicama i dužini tih dionica (mjereno od aerodroma do aerodroma), za sve dionice.

F. IV. 31. Raspoloživa putnička sjedišta (Passenger seats available)

Ukupan broj putničkih sjedišta koja su dostupna za prodaju na avionu koji obavlja prijevoz na dionici leta između dva para aerodroma. Uključuju se i sjedišta koja su već rasprodana na toj dionici leta, tj. ona na kojima su putnici u direktnom tranzitu.

Isključena su sjedišta koja nisu zaista dostupna za prijevoz putnika zbog ograničenja u maksimalnoj dozvoljenoj težini aviona.

F. IV. 32. Ponudeni sjedišta-kilometri (Seat-kilometre offered)

Jedinica mjere koja predstavlja kretanje jednog sjedišta koje je na raspolaganju u putničkom avionu koji obavlja usluge za koje je prvenstveno namijenjen, na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje se računa kao rastojanje koje je avion zaista prešao. Vuča aviona na zemlji i slični manevri nisu uračunati.

F. IV. 33. Ponudeni tona-kilometri (Tonne-kilometre offered)

Jedinica mjere koja predstavlja kretanje jedne tone plaćenog tereta u avionu, kada obavlja usluge za koje je prvenstveno namijenjen, na rastojanju od jednog kilometra.

Rastojanje se računa kao rastojanje koje je avion zaista prešao.

- F. V. PRIJEVOZ**
(TRANSPORT MEASUREMENT)
- F. V. 01. Vazdušni prijevoz (Air transport)**
Bilo koje kretanje robe i/ili putnika avionom.
- F. V. 02. Komercijalni vazdušni prijevoz (Commercial air transport)**
Bilo koje kretanje robe i/ili putnika avionom u komercijalne svrhe.
- F. V. 03. Domaći vazdušni prijevoz (National air transport)**
Vazdušni prijevoz na domaćim letovima.
- F. V. 04. Međunarodni vazdušni prijevoz (International air transport)**
Vazdušni prijevoz na međunarodnim letovima.
- F. V. 05. Mjesto polaska i dolaska na letu (On flight origin and destination (OFOD))**
Saobraćaj u okviru obavljanja komercijalne vazdušne usluge koja je označena jedinstvenim brojem leta i podijeljena na parove aerodroma prema mjestima utovara/ukrcanja i mjestima istovara/iskrcanja na tom letu.

Za putnike, robu ili poštu, kada aerodrom utovara (ukrcavanja) nije poznat, mjesto polaska bi trebalo da bude određeno kao mjesto ukrcavanja (utovara), slično kada aerodrom istovara (iskrcavanja) nije poznat, mjesto dolaska bi trebalo da bude određeno kao mjesto iskrcavanja (istovara).
- F. V. 06. Putnik u vazdušnom prijevozu (Air Passenger)**
Bilo koja osoba, isključujući članove letačke i kabinske posade na dužnosti, koja putuje avionom.

Uključuju se djeca u naručju roditelja.
- F. V. 07. Putnik koji se prevozi uz naknadu (Revenue air passenger)**
Putnik za čiji prijevoz vazduhoplovni prevoznik dobija komercijalnu naknadu.

Ova definicija uključuje, naprimjer: (1) putnike koji putuju po javno ponuđenim promotivnim cijenama (npr. „dvoje po cijeni jednog“) ili pod programima lojalnosti (na osnovu prikupljenih „frequent-flyer“ poena); (2) putnike koji putuju na osnovu kompenzacije za odbijeno ukrcavanje; (3) putnike koji putuju uz korporativne popuste; (4) putnike koji putuju prema povlašćenim tarifama (državnim, za pomorce, vojnim, omladinsko-studentskim itd.)

Ova definicija isključuje, naprimjer: (1) osobe koje putuju besplatno; (2) osobe koji putuju po cijenama ili iz popust koji je dostupan samo zaposlenima kod prevozioca ili njegovim agentima ili prijevoz samo u poslovne svrhe prevozioca; (3) djecu koja ne zauzimaju sjedište.
- F. V. 08. Putnik koji se ne prevozi uz naknadu (Non-revenue air passenger)**
Putnici, osim putnika koji se prevoze uz naknadu.

F. V. 09. Prevezeni putnici u vazdušnom prijevozu (Air passengers carried)

Svi putnici na određenom letu (pod istim brojem leta) računati samo jedanput, a ne iznova na svakoj dionici tog leta.

Uključuju se svi putnici koji se prevoze uz naknadu ili bez naknade, čije putovanje počinje ili završava se na izvještajnom aerodromu i putnici u transferu koji se pridružuju ili napuštaju let na izvještajnom aerodromu. Isključuju se putnici u direktnom tranzitu.

F. V. 10. Putnici koji započinju ili završavaju putovanje (Terminating passengers)

Putnici koji započinju ili završavaju putovanje na određenom aerodromu.

F. V. 11. Putnici u direktnom tranzitu (Direct transit passengers)

Putnici koji poslije kratke pauze nastavljaju svoje putovanje na istom avionu, na letu koji ima isti broj kao let kojim su stigli. Putnici koji mijenjaju avion zbog tehničkih problema ali nastavljaju put pod istim brojem leta, takođe se računaju kao putnici u direktnom tranzitu.

Na nekim letovima se broj leta mijenja na aerodromu da bi se napravila razlika između dolaznog i odlaznog leta na međuslijetanju. Kada putnici za destinaciju međuslijetanja nastavljaju svoj put u istom avionu u takvim uslovima ih treba računati kao putnike u direktnom tranzitu.

F. V. 12. Putnici u transferu ili indirektnom tranzitu (Transfer or Indirect Transit passengers)

Putnici koji slijeću i ponovo polijeću u roku od 24 sata različitim avionima, ili istim avionom, ali koji je promijenio broj leta. Ovi putnici računaju se dva puta: jednom u dolasku i jednom u odlasku.

Na nekim letovima, broj leta se mijenja na aerodromu da bi se napravila razlika između dolaznog i odlaznog leta na međuslijetanju. Kada putnici za destinaciju međuslijetanja nastavljaju svoj put u istom avionu u takvim uslovima ne treba ih računati kao putnike u transferu ili indirektnom tranzitu na aerodromu gdje je broj leta promijenjen.

F. V. 13. Putnici na terminalu (Terminal passengers)

Svi putnici koji završavaju ili počinju putovanja i putnici u transferu.

F. V. 14. Putnici u avionu (Air passengers on board)

Svi putnici u avionu prilikom slijetanja na izvještajni aerodrom ili prilikom polijetanja sa njega.

Svi putnici koji se prevoze uz naknadu, kao i oni koji se ne prevoze uz naknadu u avionu u toku jedne dionice leta. Uključuju se putnici u direktnom tranzitu.

F. V. 15. Putnik - kilometar (Passenger-kilometre)

Jedan putnik-kilometar je kretanje jednog putnika na rastojanju od jednog kilometra.

F. V. 16. Koeficijent punjenja u prijevozu putnika (Passenger load factor)

Odnos između realizovanih putnik-kilometara i raspoloživih sjedišta-kilometara, izražen u procentu.

F. V. 17. Putnik - kilometri na dionici leta (Passenger kilometres flown by flight stage)

Putnik - kilometri na dionici leta izračunavaju se kao zbir proizvoda broja putnika i rastojanja od aerodroma do aerodroma na svakoj dionici leta.

F. V. 18. Putnik - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta (Passenger kilometres flown by on-flight origin/destination airports)

Putnik - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta izračunavaju se kao proizvod broja putnika na letu između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta i rastojanja između ova dva aerodroma.

F. V. 19. Pređeni putnički tona - kilometri (Passenger tonne-kilometres performed)

Suma proizvoda između pređenih putnik - kilometara i težine svakog putnika, uključujući kako dozvoljeni tako i dodatni prtljag. Svaki vazdušni prevoznik može da koristi svoje interne putničke težine ili standardnih 100 kg (isključujući prtljag).

F. V. 20. Prtljag (Baggage)

Lične stvari putnika i posade koje su utovarene na avion i prevezene avionom na osnovu ugovora sa vazduhoplovnim prevoziocem.

F. V. 21. Teret (Freight)

Bilo koji predmet prevežen avionom, osim pošte, potrebština posade i prtljaga.

U statističke svrhe, teret obuhvata ekspresno poslat teret i pošiljke, diplomatske torbe, ali ne i putnički prtljag. Svaki prijevoz kamionima, uz korišćene vazduhoplovnog tovarnog lista, treba da bude isključen.

F. V. 22. Bruto-bruto masa robe (Gross-Gross Weight of goods)

Ukupna masa prevezene robe, sva pakovanja i tara masa (sopstvena masa) tovarne jedinice (npr. vazduhoplovni kontejner).

F. V. 23. Bruto masa robe (Gross Weight of goods)

Ukupna masa prevezene robe, uključujući masu pakovanja ali isključujući tara masu (sopstvenu masu) tovarne jedinice (npr. vazduhoplovnog kontejnera).

F. V. 24. Tare masa (Tare Weight)

Masa tovarne jedinice (npr. vazduhoplovnog kontejnera) prije nego što se u nju utovari roba.

F. V. 25. Utovaren ili istovaren teret (Freight loaded or unloaded)

Sav teret utovaren na avion ili istovaren sa aviona.

Isključuje se teret u direktnom tranzitu.

F. V. 26. Teret u avionu (Freight on board)

Sav teret na avionu prilikom slijetanja na aerodrom ili polijetanja sa njega.

Teret u direktnom tranzitu se uključuje i računa se i prilikom polijetanja i prilikom slijetanja.

F. V. 27. Pređeni teretni tona - kilometri na dionici (Freight tonne-kilometres performed by flight stage)

Teretni tona-kilometar predstavlja prijevoz jedne tone tereta (koja se prevozi uz naknadu) na rastojanju od jednog kilometra. Pređeni teretni tona – kilometri na dionici leta izračunavaju se tako što se ukupna težina tereta (koji se prevozi uz naknadu), u tonama, prevezenog na dionici leta, pomnoži sa rastojanjem od aerodroma do aerodroma.

F. V. 28. Pređeni teretni tona - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta (Freight tonne-kilometres performed by on-flight origin/ destination airports)

Teretni tona-kilometar predstavlja prijevoz jedne tone tereta (koja se prevozi uz naknadu) na rastojanju od jednog kilometra. Pređeni teretni tona - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta izračunavaju se tako što se pomnoži ukupna težina tereta (koji se prevozi uz naknadu), u tonama, prevezena između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta sa rastojanjem između ta dva aerodroma.

F. V. 29. Pošta (Mail)

Prepiske i ostale pošiljke prevezene avionom, koje su poslate od strane poštanske administracije i namijenjene za isporuku poštanskoj administraciji.

Isključuje se ekspresni teret i ekspresne pošiljke.

F. V. 30. Utovarena i istovarena pošta (Mail loaded and unloaded)

Svaka pošta utovarena na avion ili istovarena sa aviona.

Isključuje se pošta u direktnom tranzitu.

F. V. 31. Pošta na avionu (Mail on board)

Sva pošta na avionu, u toku svake dionice leta, uključujući utovarenu poštu i poštu u direktnom tranzitu.

F. V. 32. Diplomatska torba (Diplomatic bag)

Poštanska torbica koju koriste vlade za slanje zvaničnih pisama i pošiljki.

F. V. 33. Pređeni poštanski tona - kilometri na dionici leta (Mail tonne-kilometres performed by flight stage)

Jedan tona-kilometar je jedna tona pošte (koja se prevozi uz naknadu) prevezena na rastojanju od jednog kilometra. Pređeni poštanski tona - kilometri na dionici leta izračunavaju se tako što se pomnoži ukupna težina pošte (koja se prevozi uz naknadu), u tonama, sa rastojanjem od aerodroma do aerodroma.

F. V. 34. Pređeni poštanski tona - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta (Mail tonne-kilometres performed by on-flight origin/destination airports)

Jedan tona-kilometar je jedna tona pošte (koja se prevozi uz naknadu) prevezena na rastojanju od jednog kilometra. Pređeni poštanski tona - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta, dobijaju se tako što se pomnoži ukupna težina pošte (koja se prevozi uz naknadu), u tonama, prevezena između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta, sa rastojanjem između ta dva aerodroma.

F. V. 35. Ukupan teret/pošta (Total freight/mail)

Zbir sveg tereta i pošte, utovarenog i istovarenog na izvještajnom aerodromu. Svaki prijevoz kamionima uz korišćenje vazduhoplovnog tovarnog lista, treba da bude isključen. Teret i pošta se ponekad zajedno nazivaju kargo.

F. V. 36. Kategorije robe u vazdušnom prijevozu (Categories of goods carried by air)

Roba koja se prevozi može biti klasifikovana prema tipu.

Primjeri šema klasifikacije su NST 2007 (Standardna nomenklatura roba u statistici saobraćaja) koja zamjenjuje CSTE nomenklaturu (Klasifikacija roba u statistici saobraćaja- UNECE) i NST/R nomenklaturu (Standardna nomenklatura roba u statistici saobraćaja/revidirana- Eurostat).

F. V. 37. Opasne robe (Dangerous goods)

Kategorije opasnih roba koje se prevoze vazdušnim prijevozom su one koje su definisane do petnaestog revidiranog izdanja UN preporuka o prijevozu opasnih roba, Ujedinjene nacije, Ženeva.

- Klasa 1: Eksplozivi
- Klasa 2: Plinovi
- Klasa 3: Zapaljive tečnosti
- Klasa 4: Zapaljivi čvrsti materijali; supstance koje su podložne spontanom paljenju; supstance koje u kontaktu sa vodom ispuštaju zapaljive plinove
- Klasa 5: Supstance koje oksidišu i organski peroksidi
- Klasa 6: Otrovnost i infektivne materije
- Klasa 7: Radiaktivni materijali
- Klasa 8: Korozivne supstance
- Klasa 9: Različite opasne supstance i robe.

F. V. 38. Plaćeni teret (Payload carried)

Putnici, prtljag, teret i pošta prevezeni avionom uz novčanu nadoknadu, mjereno u tonama.

F. V. 39. Naplaćeni pređeni tona - kilometri (Revenue tonne-kilometres performed)

Jedan tonski kilometar je proizvod jedne tone tereta (koja se prevozi uz naknadu) prevezene na rastojanju od jednog kilometra. Naplaćeni pređeni tona - kilometri se izračunavaju tako što se saberu proizvodi ukupne težine (u tonama) svih kategorija preveženog plaćenog tereta sa odgovarajućim rastojanjem između aerodroma.

F. V. 40. Koeficijent punjenja u prijevozu tereta (Weight load factor)

Odnos između realizovanih tona-kilometara i raspoloživih tona-kilometara, izražen u procentu.

F. VI. POTROŠNJA ENERGIJE
(ENERGY CONSUMPTION)

F. VI. 01. Potrošnja energije u vazdušnom prijevozu (Energy consumption by air transport)

Ukupna energija koju koristi avion za kretanje, snagu i grijanje.

F. VI. 02. Ekvivalent toni ulja (Tonne of oil equivalent (TOE))

Jedinica za mjerenje potrošnje energije: 1 TOE = 0.041868 TJ.

Faktor konverzije, usvojen od strane Internacionalne agencije za energetiku (IEA), za kerozin je sljedeći:

- Kerozin	1.045
-----------	-------

F. VI. 03. Džul (Joule)

Jedinica mjere potrošnje energije:

1 teradžul = 10^{12} J = 2.78×10^5 kWh,

1 teradžul = 23.88459 TOE.

**F. VII. NEZGODE
(ACCIDENTS)**

F. VII. 01. Nezgoda (Accident)

Događaj koji je vezan za rad aviona i koji se dešava od trenutka kada se prva osoba ukrca na avion u cilju leta, do trenutka kada se sve takve osobe iskrcavaju sa aviona i kada se desi neka od sljedećih situacija:

- a) Osoba je smrtno ili ozbiljno povrijeđena.

Ovo se odnosi na slučajeve kada su ove povrede rezultat boravka u avionu, direktnog kontakta sa bilo kojim dijelom aviona, uključujući i dijelove koji su se odvojili od aviona, ili direktnog izlaganja snažnoj eksploziji, osim ako su povrede iz prirodnih razloga, nanesene od strane same osobe ili drugih osoba ili kada je povrijeđena osoba slijepi putnik koji se krije u dijelovima aviona koji nisu obično dostupni putnicima i posadi.

- b) Avion pretrpi oštećenje ili otkaz strukture

Ovo se odnosi na slučajeve kada ovo negativno utiče na snagu strukture, performanse ili karakteristike leta aviona, a što zahtijeva u normalnim uslovima veliku popravku ili zamjenu pogodne komponente, izuzev u slučaju otkaza ili oštećenja motora. Takođe, odnosi se i na slučajeve kada je oštećenje samo na motoru, njegovom kućištu ili dodacima ili kod oštećenja koja su ograničena na propelere, vrhove krila, antene, gume, kočnice, aerodinamičke oplata, mali otvori i rupe na oplati aviona.

- c) Avion je nestao ili je pristup avionu u potpunosti onemogućen

Avion se smatra nestalim kada se zvanična potraga za njim obustavi i kada olupina nije locirana.

F. VII. 02. Incident (Incident)

Događaj koji nije nezgoda u vezi sa radom aviona, koji utiče ili može da ima uticaj na sigurnost rada.

F. VII. 03. Ozbiljan incident (Serious incident)

Incident koji uključuje okolnosti koje pokazuju da se nezgoda skoro dogodila.

Razlika između nezgode i ozbiljnog incidenta je samo u rezultatu. Primjeri ozbiljnog incidenta mogu se naći u ICAO Priručniku o nezgodama/incidentima.

F. VII. 04. Fatalna povreda (Fatal injury)

Povreda čije je ishod smrt u roku od tri dana od datuma kada se nezgoda desila.

F. VII. 05. Povreda koja nije fatalna (Non-fatal injury)

Povreda različita od fatalne povrede koju je pretrpjela osoba prilikom nezgode

F. VII. 06. Ozbiljna povreda (Serious injury)

Povreda različita od fatalne povrede koju je pretrpjela osoba prilikom nezgode i koja:

- a) Zahtijeva hospitalizaciju na period duži od 48 sati, koja započinje u roku od sedam dana od dana kad je povreda zadobijena ili
- b) Koja je rezultirala lomljenjem bilo koje kosti (osim jednostavnih prijeloma prstiju ili nosa) ili
- c) Koja uključuje duboke posjekotine koje prouzrokuju ozbiljno unutrašnje krvarenje, povredu nerava, mišića ili tetiva ili
- d) Koja uključuje povredu bilo kojeg unutrašnjeg tijela ili
- e) Koja uključuje opekotine drugog i trećeg stepena, ili bilo koje opekotine koje obuhvataju više od pet procenata površine tijela ili
- f) Uključuje potvrđeno izlaganje infektivnim supstancama ili štetnoj radijaciji.

F. VII. 07. Lakša povreda (Slight injury)

Povreda koja nije fatalna, različita od ozbiljne povrede, koju je pretrpjela osoba prilikom nezgode.

F. VII. 08. Država dešavanja (State of occurrence)

Država u okviru nacionalne teritorije u kojoj se nezgoda desila.

F. VII. 09. Država prevozioca (State of the operator)

Država u kojoj se nalazi glavno mjesto poslovanja prevozioca, ako takvo mjesto ne postoji onda se uzima mjesto stalnog sjedišta prevozioca.

F. VII. 10. Država registracije (State of registry)

Država u čiji je registar upisan avion.

F. VII. 11. Nezgoda na nacionalnoj teritoriji (Accident on national territory)

Nezgoda na nacionalnoj teritoriji države.

F. VII. 12. Nezgoda na avionu registrovanom u nacionalnom registru (An accident on a nationally registered aircraft)

Nesreća u koju je uključen avion koji je registrovan u nacionalnom registru države.

G



Intermodalni teretni
saobraćaj

G. I. UVOD (INTRODUCTION)

G.I-01 Intermodalni robni saobraćaj (Intermodal freight transport)

Multimodalni prijevoz robe predstavlja transport iste intermodalne tovarne jedinice uz korištenje različitih vidova saobraćaja, bez manipulacije robom prilikom transporta.

Jedinica intermodalnog prijevoza može biti kontejner ili izmjenjivi sanduk uz korištenje svih vidova saobraćaja (cestovni, željeznički ili pomorski).

Vraćanje praznih kontejnera / izmjenjivih sanduka i praznih cestovnih teretnih vozila / prikolica nije samo po sebi dio intermodalnog saobraćaja, jer se ne obavlja prijevoz robe. Te radnje su povezane sa intermodalnim transportom i poželjno je da se podaci o kretanju praznih jedinica prikupljaju zajedno sa podacima o intermodalnom prijevozu.

G.I-02 Multimodalni robni saobraćaj (Multimodal freight transport)

Multimodalni prijevoz robe predstavlja korištenje najmanje dva različita vida saobraćaja.

Intermodalni prijevoz je posebni vid multimodalnog prijevoza.

Međunarodni multimodalni prijevoz je često temeljen na ugovoru kojim se regulira cijeli multimodalni prijevoz.

G.I-03 Intermodalni robni saobraćaj (Combined freight transport)

Intermodalni prijevoz robe u kojem je najveći dio transporta željeznicom, rijekama ili morem i da je početni i / ili završni dio transporta robe koristi cestovni prijevoz u što manjem obimu.

Prema EU Direktivi 92/106/EC cestovna udaljenost (mjerena kao udaljenost nasuprot apsolutne udaljenosti) trebala bi biti manja od 100 km za cestovno-željeznički prijevoz i 150 km za cestovno-riječni ili morski prijevoz.

G.I-04 Istodobno korištenje dva različita oblika prijevoznih sredstava (aktivni ili pasivni) Simultaneous use of two means of transport (Active mode)/(Passive mode)

Intermodalni prijevoz robe uz korištenje dva različita prijevozna sredstva istovremeno, gdje se prijevoz odvija kombinacijom prijevoznih sredstava, tako da se jedno (pasivno) prijevozno sredstvo transportuje drugim (aktivnim) prijevoznim sredstvom koje osigurava vuču i troši energiju, npr. željeznički / cestovni prijevoz, morski / cestovni saobraćaj i morski / željeznički prijevoz.

Piggyback transport je sinonim za željeznički / cestovni saobraćaj u kojem se prikolice kamiona prevoze na vlakovima ili posebno dizajniranim kamionima.

G.I-05 Piggyback transport (Piggyback transport)

Prijevoz cestovnih vozila željeznicom.

Pojam je izvorno za prijevoz poluprikolica željeznicom, ali se danas primjenjuje generalno i za prijevoz cestovnih vozila.

G.I-06 Rolling ceste (Rolling road)

Prijevoz kompletnih cestovnih vozila, koristeći roll-on roll-off tehnike, u vozu koji se uobičajno sastoji od nisko-podnih vagona. Roll-on roll-off tehnike je specifična tehnika transporta za koju je karakterističan horizontalni ukrcaj i iskrcaj kopnenih prijevoznih sredstava na točkovima.

Prijevoz kamiona kroz Eurotunnel je primjer rolling road.

GI-07 Prijevoz roba cestovnim vozilima, u pratnji vozača (Transport of driver accompanied goods road motor vehicle)

Prijevoz robe cestovnim vozilima, u pratnji vozača, drugim vidom prijevoza (na primjer morem ili željeznicom).

GI-08 Prijevoz roba cestovnim vozilima, bez pratnje vozača (Transport of road goods road motor vehicle, unaccompanied by the driver)

Prijevoz robe cestovnim vozilima ili prikolicama, drugim vidom prijevoza (na primjer morem ili željeznicom), bez pratnje vozača.

G.I-09 Vidovi saobraćaja (Mode of transport)

Način transporta robe i putnika korištenjem različitih vidova saobraćaja.

Za statističke izvještaje, treba da se koristi slijedeća klasifikacija vidova saobraćaja:

- a) *Nepoznat vid prijevoza*
- b) *Željeznicom*
- c) *Cestom*
- d) *Riječnim putevima*
- e) *Morskim putevima*
- f) *Cjevovodima*
- g) *Vazdušnim.*

Klasifikacija se može odnositi samo na aktivni način prijevoza, ili i na aktivni i pasivni način prijevoza. U krajnjem slučaju se mogu koristiti dvocifrene šifre, prva cifra pokazuje aktivni, a druga pasivni način prijevoza.

G.I-10 Transportni lanac (Transport chain)

Predstavlja sinhronizovanu, vremenski usklađenu operaciju transporta robe od isporučioaca do primaoca. U toku transporta robe vrši se jedan ili više pretovara.

Robe ne moraju ostati u istoj transportnoj jedinici tokom cijelog transportnog lanca. Tokom transporta intermodalne prijevozne jedinice mogu se koristiti različiti vidovi saobraćaja.

G.I-11 Intermodalni terminal (Intermodal transport terminal)

Mjesto opremljeno za preтовar i skladištenje intermodalnih tovarnih jedinica (ITUs) radi korištenja različitih vidova saobraćaja.

Koncept "Hub and Spoke" označava sistem robno-saobraćajnih centara ili čvorišta (Hubs) u kojima se vrši sakupljanje (distribucija) tereta sa (za) gravitaciono područje sistemom sabirno-distributivnih saobraćajnica (the Spokes). U datom centru (Hub) vrši se sakupljanje sortiranje, preтовar i distribucija tereta u određenom regionu

G. II. KONTEJNERI (EQUIPMENT)

G. II. 01. Tovara jedinica (Loading unit)

Kontejner ili izmjenljivi tovarni sud.

"Platforme" (vidjeti G.II-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju smatraju se kao specijalnim kontejnerima pa su, prema tome, obuhvaćene.

G. II. 02. Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) ((Intermodal transport unit (ITU))

Kontejner, izmjenljivi tovarni sud ili poluprikolica/cestovno motorno vozilo za prijevoz robe prilagođen za intermodalni prijevoz.

G. II. 03. Kontejner (Container)

Specijalna kutija projektovana za prijevoz tereta, ojačana, koja se može slagati jedna na drugu i koja se može premješati horizontalno ili vertikalno.

Tehnička definicija kontejnera glasi:

"vrsta transportne opreme" koja je:

- a) trajnog karaktera i shodno tome dovoljno čvrst da bi izdražao višestruku upotrebu;
- b) projektovana tako da se olakša prijevoz roba sa jednim ili više vrsta prijevoznih sredstava bez pretovara robe koja se u njemu nalazi;
- c) opremljena priborom koji omogućava lakše rukovanje, a naročito pretovar s jednog prijevoznog sredstva na drugo;
- d) projektovana tako da se može napuniti i istovariti;
- e) može se slagati jedna na drugu; i
- f) unutrašnje zapremine od 1 m³ ili više."

Ova definicija ne obuhvata izmjenljive tovarne sudove.

Iako nemaju unutrašnju zapreminu, pa prema tome, ne zadovoljavaju pomenuti kriterijum pod (f), platforme (vidjeti G.II-09) koje se koriste u pomorskom saobraćaju, smatraju se specijalnim kontejnerima pa su obuhvaćene ovom definicijom.

G. II. 04. Veličine kontejnera (Sizes of containers)

Osnovne veličine kontejnera su:

- a) Kontejner ISO od 20 stopa (dužina od 20 stopa i širina od 8 stopa);
- b) Kontejner ISO od 40 stopa (dužina od 40 stopa i širina od 8 stopa);
- c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine;
- d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa;
- e) Kontejner veoma velikog kapaciteta (dimenzije izvan ISO standarda);
- f) Kontejner za vazdušni saobraćaj (kontejner prilagođen standardima za vazdušni saobraćaj).

Kontejneri su obično visine 8 stopa ali postoje i viši. „Kontejneri velikog kapaciteta“ su kontejneri visine 9,5 stopa. „Kontejner veoma velikog kapaciteta“ su kontejneri izvan ISO standarda. Oni obuhvataju kontejnera dužine 45 stopa, 48 stopa i 53 stope.

Kontejneri veličine od a) do d) smatraju se „velikim kontejnerima“

G. II. 05. Tara masa kontejnera (Tare weight of container)

Sopstvena masa praznog kontejnera uključena je u ukupnu masu robe koja se prevozi kontejnerom, i naziva se bruto-bruto masa robe. Bruto masa robe koja se prevozi kontejnerom može se dobiti kada se od bruto-bruto mase oduzme tara masa kontejnera i obrnuto. Ako podatak o tara masi nedostaje onda se tara masa može procijeniti na osnovu navedenih prosjeka.

Sopstvena masa praznog kontejnera se može procijeniti kao:

a) Kontejner ISO od 20 stopa	2,3 tona;
b) Kontejner ISO od 40 stopa	3,7 tona;
c) Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa dužine	3,0 tona;
d) Kontejner ISO dug preko 40 stopa	4,7 tona;

G. II. 06. Vrste kontejnera (Types of containers)

Osnovne vrste kontejnera, prema zbirci standarda ISO "Kontejneri za prijevoz tereta", su sljedeće:

1. Kontejneri za opću upotrebu (namjenu);

2. Kontejneri za posebnu upotrebu (namjenu);

- zatvoreni kontejner sa ventilacijom;
- kontejner sa otvorenim krovom;
- kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima);
- kontejner u obliku platforme sa otvorenim bočnim stranicama (zidovima) i kompletnom nadgradnjom;
- kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i fiksnim krajevima;
- kontejner u obliku platforme sa nepotpunom nadgradnjom i savitljivim krajevima;
- kontejner platforma;

3. Kontejneri za posebnu robu;

- termički kontejneri;
- izotermički kontejneri;
- rashladni kontejneri (sa obnovljivim rashladnim sredstvima);
- kontejneri sa mehaničkim hlađenjem;
- kontejneri za održavanje toplote;
- rashladni kontejner i kontejner za održavanje toplote;
- kontejner tanker;
- kontejner za robu u čvrstom stanju koja se prevozi u rasutom stanju;
- specijalni kontejner (kao što su automobili, živa stoka i drugo) i,
- kontejner za vazdušni saobraćaj.

G. II. 07. TEU (TEU)(Twenty-foot Equivalent Unit)

Statistička jedinica koja se zasniva na dužini ISO kontejnera od 20 stopa (6,10 m) kao standardu za mjerenje broja kontejnera različitih veličina, i za opisivanje kapaciteta specijalnih brodova ili terminala. Kontejner ISO od 20 stopa odgovara 1 TEU.

Kontejner ISO od 40 stopa odgovara 2 TEU.

Kontejner ISO preko 20 stopa i ispod 40 stopa odgovara 1,50 TEU;

Kontejner ISO dug preko 40 stopa odgovara 2,25 TEU

G. II. 08. Izmjenljivi tovarni sud (Swap body)

Jedinica za prijevoz tereta optimizirana prema dimenzijama cestovnog vozila i opremljena uređajima za rukovanje prilikom prijenosa, obično se koristi u kombinovanom cestovno / željezničkom saobraćaju.

Ovakve jedinice nisu projektovane za premještanje hvatanjem odozgo. Mnoge jedinice to sada mogu, ali ne u istoj mjeri kao kontejneri. Osnovna karakteristika po kojoj se razlikuju od kontejnera je da su optimizirani za dimenzije cestovnog vozila. Ovim jedinicama je potrebna saglasnost UIC za korištenje u željezničkom saobraćaju. Neki izmjenljivi transportni sudovi su opremljeni nogarama na preklop na kojima jedinica stoji kada nije na vozilu.

G. II. 09. Platforma (Flat)

Platforma bez nadgradnje na koju se može utovariti roba, ali koja ima istu dužinu i širinu kao i kontejner i koja je opremljena s gornje i donje strane ugaonim okovom.

Ovo je alternativni termin koji se koristi za definisanje nekih vrsta specijalnih kontejnera - kao što su kontejneri platforme i kontejneri sa platformom sa nepotpunim strukturama.

G.II-10. Željeznički vagon za intermodalni prijevoz (Rail wagon for intermodal transport)

Vagon specijalno izrađen ili opremljen za prijevoz intermodalnih prijevoznih jedinica (ITU) ili drugih teretnih vozila.

Vrste vagona jesu:

- vagon s udubinama: željeznički vagon s udubinama za prihvatanje sklopa osovine/kotača poluprikolice
- vagon s košarom: željeznički vagon sa sklopljivim pomoćnim okvirom, opremljen s napravama za okomito upravljanje koje omogućuje ukrcaj i iskrcaj poluprikolice ili cestovnoga motornog vozila
- vagon s centralnom šasijom: željeznički vagon s centralnom šasijom za prijevoz poluprikolice
- niskopodni vagon: željeznički vagon s niskom ukrcajnom platformom, oblikovanom i za prijevoz intermodalnih transportnih jedinica
- vagon putujuće ceste: željeznički vagon s niskim podom, pri kojem više vagona zajedno čini „putujuću cestu“
- vagon za dvostruko slaganje: željeznički vagon za prijevoz kontejnera koji su složeni jedan na drugome
- bimodalna poluprikolica: cestovna poluprikolica koja se s dodatnim željezničkim razmakom upotrebljava kao željeznički vagon

G.II-11. Ro-ro jedinica (Ro-Ro unit)

Sredstvo za prijevoz tereta s kotačima, kao što je kamion, prikolica ili poluprikolica, koje može biti odvezeno ili odvučeno na brod ili željeznicu.

Lučke ili brodske prikolice uključene su u definiciju.

G.II-12. Portalna dizalica (Gantry crane)

Nadzemna dizalica s vodoravnom konstrukcijom postavljenom na noge, koja je nepomična ili pokretljiva po šinama ili na pneumatskim gumama, pri čemu je njezino manevriranje relativno ograničeno. Teret se može premještati vodoravno, okomito ili bočno.

Takve dizalice uobičajeno prenose teret između prijevoza cesta/željeznica i/ili pomorski/obalni prijevoz.

G.II-13. Lučka dizalica (Straddle carrier)

Mosna dizalica s gumenim kotačima koja služi za premještanje ili slaganje kontejnera na ravnu ojačanu površinu.

G.II-14. Prijenosnici kontejnera (Reach stacker)

Vučno vozilo koje je s prednje strane opremljeno napravom za dizanje, slaganje ili premještanje intermodalnih transportnih jedinica.

G.II-15. Viličar (Fork lift truck)

Vozilo opremljeno vodoravnim vilicama na pogon, s kojima može dizati, premještati ili slagati palete, kontejnere ili izmjenjive sanduke. Kontejneri i izmjenjivi sanduci su obično prazni.

G.II-16. Prihvatnik (Spreader)

Prilagodljiv element na opremi za dizanje koji je namijenjen povezivanju s gornjim kutovima intermodalne prijevozne jedinice.

Veliki broj prihvatnika ima dodatne prihvatnike, koji se namjeste na donji dio intermodalne prijevozne jedinice.

INDEKS

A. ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ

- Broj mjesta za stajanje (Number of standing places) A. II.A. 17.
- Broj sjedišta i ležaja (Number of seats and berths) A. II.A. 16.
- Bruto bruto masa (Gross-gross weight of goods) A. V. 17.
- Bruto brutotonski kilometar (Gross-gross tonne-kilometre hauled) A. IV. 13.
- Bruto masa robe (Gross weight of goods) A. V. 18.
- Brutotonski kilometar (Gross tonne-kilometre hauled) A. IV. 14.
- Cisterna (Tank wagon) A. II.A. 29.
- Dionica željezničke mreže (Railway network segment) A. I. 18.
- Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil)) A. VI. 05.
- Duži prekid saobraćaja (Extensive disruptions to traffic) A. VII. 06.
- Džul (Joule) A. VI. 03.
- Eksplotaciona dužina pruga (Length of lines operated) A. I. 16.
- Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE) A. VI. 02.
- Električna energija (Electric power) A. VI. 10.
- Elektrificirana pruga (Electrified line) A. I. 07.
- Elektrificirani kolosijek (Electrified track) A. I. 02.
- Glavna željeznička pruga (Main railway line) A. I. 12.
- Glavni kolosijek (Running track) A. I. 03.
- Industrijski kolosijeci (Private sidings) A. I. 05.
- Integrirana kompanija (Integrated company) A. III. 04.
- Investicije u infrastrukturu (Investment expenditure on infrastructure) A. III. 08.
- Investicije u vozni park (Investment expenditure on rolling stock) A. III. 09.
- Iskliznuće (Derailment) A. VII. 12.
- Iskrčani putnik u željezničkom prijevozu (Rail passenger disembarked) A. V. 10.
- Istovarena roba (Goods unloaded) A. V. 25.
- Izmjenljivi tovarni sud (Swap body) A. II. B. 08.
- Izotermička kola (Insulated wagon) A. II.A. 23.
- Kameni ugalj (Hard coal - Charbon (houille) A. VI. 08.
- Kilometri vučnih sredstava (Tractive vehicle-kilometre) A. IV. 08.
- Klasična željeznička pruga (Conventional railway line) A. I. 13.
- Klasično željezničko vozilo sposobno za velike brzine (Conventional high speed railway vehicle) A. II.A. 04.
- Klasifikacija osoba koja učestvuju u vanrednim događajima na željeznici (Category of person in railway accident statistics) A. VII. 16.
- Kola sa mehaničkim uređajem za hlađenje (Mechanically refrigerated wagon) A. II.A. 25.
- Kola sa uređajem za zagrijavanje (Heated wagon) A. II.A. 26.
- Kola za kombinovani prijevoz (Wagon for combined transport) A. II.A. 31.
- Kolosijek (Track) A. I. 01.
- Kolski kilometar teretnih kola (Wagon-kilometre) A. IV. 11.
- Kolski kilometri (Hauled vehicle-kilometre) A. IV. 09.
- Kontejner (Container) A. II. B. 03.
- Lignit (Mrki) (Brown coal) A. VI. 09.
- Lokomotiva (Locomotive) A. II.A. 07.
- Lokotraktor (Light rail motor tractor) A. II.A. 08.
- Međunarodni prijevoz željeznicom – utovareno za inostranstvo (International goods transport by rail - loaded (outgoing) A. V. 26.
- Međunarodni prijevoz željeznicom- istovareno iz inostranstva (International goods transport by rail - unloaded (incoming) A. V. 27.
- Međunarodni željeznički prijevoz (International rail transport) A. V. 04.
- Mjesto iskrcaja (Place of disembarkment) A. V. 13.

Mjesto istovara (Place of unloading) A. V. 31.
Mjesto ukrcaja (Place of embarkment) A. V. 12.
Mjesto utovara (Place of loading) A. V. 30.
Motorna kola (Railcar) A. II.A. 09.
Motorni benzin (Motor gasoline (petrol)) A. VI. 04.
Naftni tečni plin (NTG) (Liquified petroleum gases (LPG)) A. VI. 07.
Najveća dopuštena brzina (Maximum operating speed) A. I. 19.
Nosivost teretnih kola (Carrying capacity of wagon) A. II.A. 32.
Opasna roba (Hazardous goods) A. V. 23.
Otvorena kola (High sided wagon) A. II.A. 27.
Paleta (Pallet) A. II. B. 10.
Platforma (Flat) A. II. B. 09.
Plato kola (Flat wagon) A. II.A. 28.
Pokušaj samoubistva (Attempted suicide) A. VII. 03.
Ponudeni tonski kilometar (Tonne-kilometre offered) A. IV. 10.
Ponudeno sjedište-kilometar (Seat-kilometre offered) A. IV. 12.
Pošiljka (Consignment) A. V. 14.
Potrošnja energije u željezničkom prijevozu (Energy consumption by rail transport) A. VI. 01.
Povrijeđene osobe (Person injured) A. VII. 10.
Požar na željezničkom vozilu (Fires in rolling stock) A. VII. 15.
Prikolica (Railcar trailer) A. II.A. 14.
Privatna teretna kola (Privately-owned wagon) A. II.A. 21.
Prtljažna kola (Van) A. II.A. 18.
Pruga (Line) A. I. 06.
Pruga lake željeznice (Light rail line) A. I. 09.
Pruga metroa (Metro line) A. I. 08.
Pruga osposobljena za saobraćaj velikim brzinama (Upgraded high speed railway line) A. I. 15.
Pruga za saobraćaj velikim brzinama (High speed railway line) A. I. 14.
Putnička kola (Coach) A. II.A. 15.
Putnički kilometar u željezničkom prijevozu-pkm (Rail passenger-kilometre) A. V. 08.
Ranžiranje (Shunting) A. IV. 03.
Ranžirna stanica (Marchaling yard) A. I. 24.
Rashladna kola (Refrigerated wagon) A. II.A. 24.
Relacija prijevoza putnika željeznicom (Rail passenger journey) A. V. 11.
Relacija putovanja željezničkog vozila (Railway vehicle journey) A. IV. 04.
Relacija u željezničkom prijevozu robe (Goods rail transport link) A. V. 29.
Ro – Ro jedinica (Ro-Ro unit) A. II. B. 12.
Roba prevezena željeznicom (Goods carried by rail) A. V. 16.
Roba u tranzitu željeznicom- prolaz (Goods in transit by rail throughout) A. V. 28.
Rol kavez, rol kontejner, rol paleta (Roll cage, roll container, roll pallet) A. II. B. 11.
Samoubistvo (Suicide) A. VII. 02.
Saobraćaj (Turnover) A. III. 07.
Specijalna teretna kola sa posudama za istovar pod pritiskom (Silo wagon) A. II.A. 30.
Spojna željeznička stanica (Joint railway station) A. I. 22.
Sporadni kolosijeci (Sidings) A. I. 04.
Stajalište (Halt) A. I. 23.
Starost željezničkog vozila (Age of railway vehicle) A. II.A. 33.
Sudari (sudari vozova) A. VII. 11.
Tara (Tare weight) A. V. 19.
Tara masa kontejnera (Tare weight of container) A. II. B. 05.
Teretna kola (Wagon) A. II.A. 19.
Teretna kola željezničkog preduzeća (Railway enterprise owned wagon) A. II.A. 20.

Teško ulje (taložno) (Heavy fuel oil (residual)) A. VI. 06.
 TEU (TEU) (Twenty-foot Equivalent Unit) A. II. B. 07.
 Tip tovara (Types of cargo sling) A. V. 22.
 Tonski kilometar u željezničkom prijevozu-tkm (Tonne-kilometre by rail) A. V. 20.
 Tovarna jedinica (Loading unit) A. II. B. 01.
 Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU)) A. II. B. 02.
 Tramvaj (streetcar) A. II.A. 12.
 Tramvajska pruga (Tramline) A. I. 10.
 Troškovi za održavanje infrastrukture (Maintenance expenditure on infrastructure) A. III. 10.
 Troškovi za održavanje voznog parka (Maintenance expenditure on rolling stock) A. III. 11.
 Udes (Significant accident) A. VII. 04.
 Ukrcani putnik u željezničkom prijevozu (Rail passenger embarked) A. V. 09.
 Unutrašnji željeznički prijevoz (National rail transport) A. V. 03.
 Upravljač infrastrukture (Infrastructure manager) A. III. 03.
 Usmrćene osobe (Person killed, fatality) A. VII. 09.
 Utovarena roba (Goods loaded) A. V. 24.
 Vanredni događaj sa povrijeđenim osobama (Injury accident) A. VII. 07.
 Vanredni događaj sa teško povrijeđenim osobama (Injury accident) A. VII. 08.
 Vanredni događaji (Accidents) A. VII. 01.
 Vanredni događaji na putnim prelazima (Level crossing accidents) A. VII. 13.
 Vanredni događaji sa osobama i vozilima u pokretu (Accidents to persons by rolling stock in motion) A. VII. 14.
 Vanredni događaji sa opasnim materijama (Accident involving transport of dangerous goods) A. VII. 17.
 Veće oštećenje vozila, kolosijeka, ostalih instalacija ili okoline (Significant damage to stock, track, other installations or environment) A. VII. 05.
 Veličine kontejnera (Sizes of containers) A. II. B. 04.
 Voz (Train) A. IV. 05.
 Vozilo lake željeznice (Light rail vehicle) A. II.A. 13.
 Vozilo metroa (Metro vehicle) A. II.A. 11.
 Vozna garnitura (Trainset) A. II.A. 05.
 Vozni kilometar (Train-kilometre) A. IV. 07.
 Vrste kontejnera (Types of containers) A. II. B. 06.
 Vrste pošiljaka (Types of consignment) A. V. 15.
 Vrste poslova (Types of employment) A. III. 06.
 Vrste robe prevezene željeznicom (Categories of goods carried by rail) A. V. 21.
 Vrste vozova (Types of train) A. IV. 06.
 Vrste željezničkog prijevoza (Types of rail transport) A. V. 02.
 Vučno vozilo (Tractive vehicle) A. II.A. 06.
 Zaposleni (Employment) A. III. 05.
 Zatvorena kola (Covered wagon) A. II.A. 22.
 Željeznička mreža (Railway network) A. I. 17.
 Željeznička pruga (Railway line) A. I. 11.
 Željeznička stanica (Railway station) A. I. 21.
 Željeznički prijevoz (Rail transport) A. V. 01.
 Željeznički putnik (Rail passenger) A. V. 06.
 Željeznički putnik koji donosi prihod (Revenue rail passenger) A. V. 07.
 Željeznički saobraćaj (Railway traffic) A. IV. 01.
 Željeznički saobraćaj na nacionalnoj teritoriji (Railway traffic on national territory) A. IV. 02.
 Željeznički terminal za intermodalni transport (Intermodal rail transport terminal) A. I. 25.
 Željeznički tovarni profil (Rail loading gauge) A. I. 20.
 Željeznički tranzit (Rail transit) A. V. 05.
 Željezničko preduzeće (Railway enterprise) A. III. 01.
 Željezničko transportno preduzeće (Railway transport undertaking) A. III. 02.)

Željezničko vozilo (Railway vehicle) A. II.A. 01.
Željezničko vozilo za prijevoz putnika (Passenger railway vehicle) A. II.A. 10.
Željezničko vozilo za velike brzine (High speed railway vehicle) A. II.A. 02.
Željezničko vozilo za velike brzine sa naginjućim sandukom (High speed tilting railway vehicle) A. II.A. 03.

B. CESTOVNI SAOBRAĆAJ

Alternativno gorivo (Alternative fuel) B. II. A. 42.
Asfaltirani put (Paved road) B. I. 02.
Autobus ili mini-bus (Motor-coach, mini-coach, bus or mini-bus) B. II. A. 14.
Autobus, gradski (Bus) B. II. A. 15.
Autobus, međugradski (Motor coach) B. II. A. 16.
Autoput (Motorway) B. I. 06.
Bicikl ((Bi)Cycle) B. II. A. 05.
Biciklistička staza ((Bi)cycle track) B. I. 16.
Biciklistička traka ((Bi)cycle lane) B. I. 15.
Bruto masa robe (Gross Weight of goods) B. V. 20.
Bruto-bruto masa robe (Gross-gross weight of goods) B. V. 19.
Brzi put (Exprijess road) B. I. 07.
Datum prve registracije (Date of first registration of motor vehicle) B. II. A. 43.
Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil)) B. VI. 05.
Dnevna svjetlost (Daylight) B. VII. 16.
Domaće cestovno vozilo (National road vehicle) B. II. A. 03.
Cestovna kabotaža (Road cabotage transport) B. V. 03.
Cestovni prijevoz (Road transport) B. V. 01.
Cestovni prijevoz u tranzitu (Road transit transport) B. V. 06.
Cestovni saobraćaj (Road traffic) B. IV. 01.
Cestovni saobraćaj na nacionalnoj teritoriji (Road traffic on national territory) B. IV. 02.
Cestovni saobraćaj praznih vozila (Traffic by empty road vehicles) B. IV. 03.
Cestovni saobraćaj unutar naselja (Road traffic inside built-up areas) B. IV. 05.
Cestovni tegljač (Road tractor) B. II. A. 27.
Cestovni voz (Road train) B. II. A. 32.
Cestovno motorno vozilo (Road motor vehicle) B. II. A. 06.
Cestovno motorno vozilo za prijevoz putnika (Passenger road motor vehicle) B. II. A. 08.
Cestovno motorno vozilo za prijevoz robe (Goods road motor vehicle) B. II. A. 25.
Cestovno vozilo (Road vehicle) B. II. A. 01.
Cestovno vozilo u tranzitu (Transit of road vehicle) B. IV. 10.
Cestovno vozilo za prijevoz putnika (Passenger road vehicle) B. II. A. 07.
Cestovno vozilo za prijevoz robe (Goods road vehicle) B. II. A. 21.
Dužina puta (Length of road) B. I. 17.
Džul (Joule) B. VI. 03.
"E" put (E Road) B. I. 10.
Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE)) B. VI. 02.
Električna energija (Electric power) B. VI. 09.
Gradski cestovni prijevoz (Urban road transport) B. V. 07.
Gradski cestovni saobraćaj (Urban road) B. IV. 04.
Gradsko područje (Urban area) B. I. 18.
Iskorišćenost prijevoznog kapaciteta (Use of transport capacity) B. V. 35.
Iskrcavanje putnika iz vozila javnog cestovnog prijevoza (Road passenger embarked on a public transport road vehicle) B. V. 14.
Istovarena roba (Goods unloaded) B. V. 28.
Izdaci za održavanje cestovnih prijevoznih sredstava (Maintenance expenditure on road vehicles) B. III. 14.

Izdaci za održavanje puteva (Maintenance expenditure on roads) B. III. 13.
Izlaz cestovnog vozila iz zemlje (Exit of a road vehicle from a country) B. IV. 09.
Izmenljivi tovarni sud (Swap body) B. II. B. 08.
Javni cestovni prijevoz (Public road transport) B. V. 11.
Javni prijevoz (Transport for hire or reward) B. III. 01.
Javno preduzeće za cestovni prijevoz (Public road transport enterprise) B. III. 08.
Kamion (Lorry/Truck) B. II. A. 26.
Kamp prikolica (Caravan) B. II. A. 13.
Kapacitet prijevoza putnika u autobusima i trolejbusima (Passenger carrying capacity of motor coaches, buses and trolleybuses) B. II. A. 20.
Kategorije puteva (Category of road) B. I. 05.
Kolovoz (Carriageway) B. I. 11.
Kontejner (Container) B. II. B. 03.
Lako teretno cestovno vozilo (Light goods road vehicle) B. II. A. 22.
Osobe sa lakšim povredama (Person slightly injured) B. VII. 08.
Osobe sa teškim povredama (Person seriously injured) B. VII. 07.
Masa praznog vozila (Unladen vehicle weight) B. II. A. 40.
Međunarodni cestovni prijevoz (International road transport) B. V. 04.
Međunarodni cestovni prijevoz prijevoznog sredstva iz treće zemlje (Cross-trade road transport) B. V. 05.
Mini-bus (Mini-bus / mini-coach) B. II. A. 17.
Mjesto iskrcaja (Place of disembarkment) B. V. 17.
Mjesto istovara (Place of unloading) B. V. 34.
Mjesto ukrcaja (Place of embarkment) B. V. 16.
Mjesto utovara (Place of loading) B. V. 33.
Moped (Moped) B. II. A. 09.
Motocikl (Motorcycle) B. II. A. 10.
Motorni benzin (Motor gasoline (petrol)) B. VI. 04.
Mrak (Darkness) B. VII. 17.
Najveća dozvoljena masa vozila (Gross vehicle weight (Legally permissible maximum weight)) B. II. A. 37.
Nastradala osoba (Casualty) B. VII. 04.
Neasfaltirani put (Unpaved road) B. I. 03.
Nezgodna između cestovnog vozila i pješaka (Accident between road vehicle and pedestrian) B. VII. 12.
Nezgodna jednog cestovnog vozila (Single road vehicle accident) B. VII. 13.
Nezgodna više cestovnih vozila (Multi-vehicle road accident) B. VII. 14.
Nosivost (Load capacity) B. II. A. 34.
Opasne robe (Dangerous goods) B. V. 26.
Ostala stanja puta (Other road surface) B. VII. 20.
Park cestovnih vozila (Stock of road vehicles) B. II. A. 02.
Pješak (učesnik u saobraćajnoj nezgodi) (Pedestrian (involved in an injury accident)) B. VII. 11.
Platforma (Flat) B. II. B. 09.
Poginula osoba (Person killed) B. VII. 05.
Pogonska energija (Motor energy) B. II. A. 41.
Poljoprivredna prikolica (Agricultural Trailer) B. II. A. 29.
Poljoprivredni traktor (Agricultural tractors) B. II. A. 28.
Poluprikolica (Semi-trailer) B. II. A. 30.
Potrošnja energije u cestovnom prijevozu (Energy consumption by road) B. VI. 01.
Povrijeđena osoba (Person injured) B. VII. 06.
Površina unutar vozila (Floor area within vehicle body) B. II. A. 36.
Preduzeće (Enterprise) B. III. 03.
Preduzeće za cestovni prijevoz (Road transport enterprise) B. III. 04.
Preduzeće za cestovni prijevoz putnika (Road passenger transport enterprise) B. III. 05.
Preduzeće za cestovni prijevoz robe (Road goods transport enterprise) B. III. 06.

Preduzeće za gradski prijevoz putnika (Urban road passenger enterprise) B. III. 07.
Prijevoz za sopstvene potrebe (Transport on own account) B. III. 02.
Prijeđeni put cestovnog vozila (Road vehicle journey) B. IV. 06.
Prosječan godišnji dnevni saobraćaj (Annual average daily traffic flow) B. IV. 11.
Put (Cesta) (Road) B. I. 01.
Put izvan naselja (Road inside a built-up area) B. I. 09.
Put unutar naselja: gradski put (Road inside a built-up area: urban road) B. I. 08.
Putna mreža (Road network) B. I. 04.
Putnički automobil (Passenger car) B. II. A. 11.
Putnik - kilometar u cestovnom prijevozu (Road passenger-kilometre) B. V. 09.
Putnik (učesnik u saobraćajnoj nezgodi) (Passenger (involved in an injury accident)) B. VII. 10.
Putnik u cestovnom prijevozu (Road passenger) B. V. 08.
Putovanje putnika javnim cestovnim prijevozom (Road passenger trip on public road transport) B. V. 12.
Putovanje putnika u cestovnom prijevozu (Road passenger trip) B. V. 10.
Radna zapremina cilindra (Cylinder capacity) B. II. A. 39.
Relacije u cestovnom prijevozu putnika (Road passenger transport link) B. V. 15.
Relacije u cestovnom prijevozu robe (Goods road transport link) B. V. 32.
Roba izašla iz zemlje cestom (osim robe u tranzitu cestom preko cijele zemlje) (Goods having left the country by road (other than goods in transit by road throughout)) B. V. 29.
Roba prevezena cestom (Goods carried by road) B. V. 18.
Roba u tranzitu cestom preko cijele zemlje (Goods in transit by road throughout) B. V. 31.
Roba ušla u zemlju cestom (osim robe u tranzitu cestom preko cijele zemlje) (Goods having entered the country by road throughout)) B. V. 30.
Rol kavez, rol kontejner, rol paleta (Roll cage, roll container, roll pallet) B. II. B. 10.
Saobraćaj (Turnover) B. III. 10.
Saobraćajna nezgoda (sa nastradalim licima) (Injury accident) B. VII. 01.
Saobraćajna nezgoda bez poginule osobe (Non-fatal accident) B. VII. 03.
Saobraćajna nezgoda sa poginulom osobom (Fatal accident) B. VII. 02.
Saobraćajna nezgoda sa vozačima koji su pod dejstvom alkohola, droga ili lijekova (Accident with drivers reported under the influence of alcohol, drugs or medication) B. VII. 15.
Saobraćajna traka (Lane) B. I. 12.
Saobraćajna traka za autobuse (Bus lane) B. I. 13.
Saobraćajna traka za tramvaje (Tramline) B. I. 14.
Specijalno cestovno motorno vozilo (Special purpose road motor vehicle) B. II. A. 33.
Starost cestovnog vozila (Age of road vehicle) B. II. A. 38.
Strano cestovno vozilo (Foreign road vehicle) B. II. A. 04.
Suh put (Dry road surface) B. VII. 19.
Sumrak (ili nepoznato) (Twilight (or unknown) B. VII. 18.
Taksi vozila (Taxi) B. II. A. 12.
Tara masa (Tare Weight) Masa prazne transportne jedinice (npr. kontejnera, izmjenljivih tovarnih jedinica i palete na kojima se prenosi roba). B. V. 21.
Tara masa kontejnera (Tare weight of container) B. II. B. 05.
Tečni naftni plin (TNG) (Liquified petroleum gases (LPG)) B. VI. 06.
Tečni prirodni plin (Liquefied natural gas (LNG)) B. VI. 07.
Tečnosti prirodnog plina (Natural gas liquids (NGL)) B. VI. 08.
Teško teretno cestovno vozilo (Heavy goods road vehicle) B. II. A. 23.
TEU (TEU) (Twenty-foot Equivalent Unit) B. II. B. 07.
TEU-kilometar u cestovnom prijevozu (TEU-kilometre by road) B. V. 23.
Tona - kilometar u cestovnom prijevozu (Tonne-kilometre by road) B. V. 22.
Tovarna jedinica (Loading unit) B. II. B. 01.
Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU)) B. II. B. 02.
Tramvaj (Tram (street-car)) B. II. A. 19.

Transportni sastav/zglobno vozilo (Articulated vehicle) B. II. A. 31.
Trolejbus (Trolleybus) B. II. A. 18.
Troškovi za investicije u puteve (Investment expenditure on roads) B. III. 11.
Troškovi za investiranje u cestovna prijevozna sredstva (Investment expenditure on road vehicles) B. III. 12.
Ukrcavanje putnika u vozilo javnog cestovnog prijevoza (Road passenger embarked on a public transport road vehicle) B. V. 13.
Ulaz cestovnog vozila u zemlju (Entry of a road vehicle into a country) B. IV. 08.
Unutrašnji cestovni prijevoz (National road transport) B. V. 02.
Utovarena roba (Goods loaded) B. V. 27.
Veličine kontejnera (Sizes of containers) B. II. B. 04.
Vozač (učesnik u saobraćaju nezgodi) (Driver (involved in an injury accident)) B. VII. 09.
Vozilo-kilometar (Vehicle-kilometre) B. IV. 07.
Vrste karoserija cestovnih vozila za prijevoz robe (Types of body of goods road vehicle) B. II. A. 24.
Vrste kontejnera (Types of containers) B. II. B. 06.
Vrste prevezene robe (Types of goods carried) B. V. 24.
Vrste tereta (Types of cargo carried) B. V. 25.
Zaposlenost (Employment) B. III. 09.
Zapremina (tovarnog prostora) vozila (Load volume) B. II. A. 35.

C. SAOBRAĆAJ UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTEVIMA

Brod u tranzitu na unutrašnjim plovnim putevima (Transit of an IWT vessel) C. IV. 11.
Brod za prijevoz kontejnera na unutrašnjim plovnim putevima (IWT container vessel) C. II. A. 07.
Brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (IWT vessel) C. II. A. 01.
Brod za prijevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima (IWT passenger vessel) C. II. A. 06.
Brod za prijevoz robe unutrašnjim plovnim putevima (IWT freight vessel) C. II. A. 05.
Brod-kilometar (Vessel-kilometre) C. IV. 04.
Bruto – bruto težina robe (Gross-Gross Weight of goods) C. V. 16.
Bruto težina robe (Gross Weight of goods) C. V. 17.
Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil)) C. VI. 05.
Dnevna svjetlost (Daylight) C. VII. 16.
Dohvatni sлагаč (Reach stacker) C. II. B. 14.
Domaći brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (National IWT vessel) C. II. A. 02.
Džul (Joule) C. VI. 03.
Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE)) C. VI. 02.
Flota na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways fleet) C. II. A. 08.
Fluvio pomorski transport (Fluvio maritime transport) C. V. 07.
Godina izgradnje broda (Year of construction of vessel) C. II. A. 25.
Gradski prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Urban inland waterways transport) C. V. 09.
Gubitak u ljudstvu (Inland waterway casualty) C. VII. 11.
Incident na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterway incident) C. VII. 14.
Istovarena roba (Goods unloaded) C. V. 24.
Izlaz broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Exit of an IWT vessel) C. IV. 10.
Izmjenljivi tovarni sud (Swap body) C. II. B. 08.
Jahač (Straddle carrier) C. II. B. 13.
Javno lučko preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (Public IWT port enterprise) C. III. 05.
Javno preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (Public IWT enterprise) C. III. 03.
Jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU)) C. II. B. 02.
Jedinica tovara (Loading unit) C. II. B. 01.
Kabotaža (riječna kabotaža) (Inland waterways cabotage transport) C. V. 04.
Kapacitet jednog putničkog broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Capacity of an Snaga (kW) (Power (kW)) C. II. A. 24.

Kategorije unutrašnjih plovnih puteva (Categories of navigable inland waterways) C. I. 07.
 Kontejner (Container) C. II. B. 03.
 Konvoj- kilometar (convoiy- kilometre) C. IV. 06.
 Konvoj na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways convoy) C. IV. 05.
 Kretanje na unutrašnjim plovnim putevima (Inland movement) C. V. 03.
 Osobe sa lakšim povredama (Person slightly injured) C. VII. 10.
 Osobe sa teškim povredama (Person seriously injured) C. VII. 09.
 Lučke dizalice prema nosivosti (Port cranes by lifting capacity) C. I. 13.
 Lučke dizalice prema vrsti (Port cranes by type) C. I. 14.
 Lučko preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (IWT port enterprise) C. III. 04.
 Luka (Port) C. I. 08.
 Međunarodni prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (International inland waterways transport) C. V. 05.
 Međunarodni prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima prijevoznog sredstva iz treće zemlje (Crosstrade inland waterways transport) C. V. 06.
 Mjesto iskrcaja (Place of disembarkment) C. V. 14.
 Mjesto istovara (Place of unloading) C. V. 27.
 Mjesto ukrcaja (Place of embarkment) C. V. 13.
 Mjesto utovara (Place of loading) C. V. 26.
 Motorni benzin (Motor gasoline (petrol)) C. VI. 04.
 Motorni tanker (Self-propelled tanker barge) C. II. A. 14.
 Motorni tanker-potiskivač (Self-propelled pusher tanker barge) C. II. A. 15.
 Motorni teretnjak (Self-propelled barge) C. II. A. 09.
 Motorni teretnjak-potiskivač (Self-propelled pusher barge) C. II. A. 10.
 Mrak (Darkness) C. VII. 17.
 Mreža unutrašnjih plovnih puteva (Navigable inland waterways network) C. I. 06.
 Nezgoda (Accident) C. VII. 01.
 Nezgoda na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways accident) C. VII. 02.
 Nezgoda sa povredom (Injury accident) C. VII. 03.
 Nosivost (Carrying capacity of an IWT freight vessel) C. II. A. 23.
 Opasna roba (Hazardous goods) C. V. 22.
 Operativna dužina lučkog keja (Port quay lengths by use) C. I. 11.
 Ostali brodovi za transport tereta (Other goods carrying vessel) C. II. A. 19.
 Ozbiljan gubitak u ljudstvu (Serious casualty) C. VII. 13.
 Ozbiljna povreda (Serious injury) C. VII. 08.
 Paleta (Pallet) C. II. B. 10.
 Platforma (Flat) C. II. B. 09.
 Plovna rijeka (Navigable river) C. I. 03.
 Plovni kanal (Navigable canal) C. I. 05.
 Plovni put (Navigable) C. I. 01.
 Plovno jezero (Navigable) C. I. 04.
 Poginula osoba (Person killed) C. VII. 06.
 Ponuđeni tona-kilometar (Tonne-kilometre offered) C. IV. 07.
 Ponuđeno mjesto-kilometar (Seat-kilometre offered) C. IV. 08.
 Postona dizalica (Gantry crane) C. II. B. 12.
 Potiskivač (Pusher vessel) C. II. A. 21.
 Potisnica (Pushed) C. II. A. 12.
 Potisnica-tanker (Pushed tanker barge) C. II. A. 17.
 Potrošnja energije u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima (Energy consumption by IWT) C. VI. 01.
 Povrijeđena osoba (Person injured) C. VII. 07.
 Pređeni put na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterway journey) C. IV. 03.
 Preduzeće (Enterprise) C. III. 01.
 Preduzeće za saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (IWT enterprise) C. III. 02.

Prenosilac (Sprijeader) C. II. B. 16.
Prevodnica (Lock) C. I. 17.
Prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways transport (IWT)) C. V. 01.
Prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima u tranzitu (Inland waterways transit transport) C. V. 08.
Pristaništa za putnike (Landing stages) C. I. 16.
Putnik - kilometar na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterway passenger-kilometre) C. V. 11.
Putnik na unutrašnjim plovnim putevima (Passenger by inland waterways) C. V. 10.
Relacija prijevoza putnika na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways passenger transport link) C. V. 12.
Relacije prijevoza robe na unutrašnjim plovnim putevima (Goods IWT link) C. V. 25.
Riječno – morski brod (Fluvio – maritime vessel) C. II. A. 04.
Roba prevezena na unutrašnjim plovnim putevima (Goods carried by inland waterways) C. V. 15.
Ro-Ro jedinica (Ro-Ro unit) C. II. B. 11.
RO-RO vežište (RO-Ro berth) C. I. 12.
Saobraćaj (Turnover) C. III. 07.
Saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima (Inland waterways traffic) C. IV. 01.
Saobraćaj praznih brodova na unutrašnjim plovnim putevima (Unladen inland waterways traffic) C. IV. 02.
Saobraćajna nezgoda bez poginule osobe (Non-fatal accident) C. VII. 05.
Saobraćajna nezgoda sa poginulom osobom (Fatal accident) C. VII. 04.
Statistička luka (Statistical port) C. I. 09.
Strani brod za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Foreign IWT vessel) C. II. A. 03.
Sumrak (ili nepoznato) (Twilight or unknown) C. VII. 18.
Tara masa - težina kontejnera (Tare weight of container) C. II. B. 05.
Tegljač (Tug) C. II. A. 20.
Tegljač-potiskivač (Pusher-tug) C. II. A. 22.
Tegljenica (Dumb) C. II. A. 11.
Tegljenica-potisnica (Pushed-towed barge) C. II. A. 13.
Tegljenica-potisnica tanker (Pushed-towed tanker barge) C. II. A. 18.
Tegljenica-tanker (Dumb tanker barge) C. II. A. 16.
TEU (ekvivalent 20 stopa) (TEU =Twenty-foot Equivalent Unit) C. II. B. 07.
TEU- kilometar u prijevozu na unutrašnjim plovnim putevima (TEU- km by inland waterways) C. V. 20.
Težina ambalaže (Tare Weight) C. V. 18.
Tona - kilometar u prijevozu na unutrašnjim plovnim putevima (Tonne-kilometre by inland waterways) C. V. 19.
Troškovi za investicije u infrastrukturu (Investment expenditure on infrastructure) C. III. 08.
Troškovi za investicije u prijevozna sredstva (Investment expenditure on vessels) C. III. 09.
Troškovi za održavanja prijevoznih sredstava (Maintenance expenditure on vessels) C. III. 11.
Troškovi za održavanje infrastrukture (Maintenance expenditure on infrastructure) C. III. 10.
Ulaz broda za prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (Entry of an IWT vessel) C. IV. 09.
UN/Kod (UN/Locode) C. I. 10.
Unutrašnji plovni put (Navigable inland) C. I. 02.
Unutrašnji prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima (National inland waterways transport) C. V. 02.
Utovarena roba (Goods loaded) C. V. 23.
Uzroci nezgode na unutrašnjim plovnim putevima (Causes of an inland waterways accident) C. VII. 15.
Veličine kontejnera (Sizes of containers) C. II. B. 04.
Veoma ozbiljan gubitak u ljudstvu (Very serious casualty) C. VII. 12.
Veze sa ostalim vidovima transporta (Connections to other modes of transport) C. I. 15.
Viljuškar za dizanje (Fork lift truck) C. II. B. 15.
Vrste kontejnera (Types of containers) C. II. B. 06.
Vrste robe prijevezene na unutrašnjim plovnim putevima (Types of goods carried by inland waterways) C. V. 21.
Zaposlenost (Employment) C. III. 06.
Zemlja/region istovara/iskrcaja (Country/region of unloading/disembarkation) C. V. 29.
Zemlja/region utovara/ukrcaja (Country/region of loading/embarkation) C. V. 28.

D. CJEVOVODNI TRANSPORT

Cjevovodi (Pipelines) D. I/II. 01.
Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil)) D. VI. 05.
Džul (Joule) D. VI. 03.
Ekvivalent toni nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE)) D. VI. 02.
Električna energija (Electric power) D. VI. 09.
Plinovodi (Gas pipelines) D. I/II. 05.
Javno preduzeće za prijevoz cjevovodima (Public pipeline transport) D. III. 03.
Kapacitet cjevovoda (Transport capacity of a pipelinet) D. IV/V. 06.
Kapaciteti cjevovoda (Pipelines facility) D. I/II. 02.
Međunarodni prijevoz plinovodom (International oil pipeline transport) D. IV/V. 05.
Međunarodni prijevoz naftovodom (International oil pipeline transport) D. IV/V. 04.
Mjesto istovara (Pumping aut gas delivery place) D. IV/V. 18.
Mjesto utovara (Location of the inital pumping or cemprijession station place) D. IV/V. 17.
Motorni benzin (Motor gasoline (petrol)) D. VI. 04.
Mreža cjevovoda (Pipeline network) D. I/II. 03.
Naftovodi (Oil pipelines) D. I/II. 04.
Potrošnja energije u prijevozu naftovodima (Energy consumed for transport by oil pipeline) D. VI. 01.
Prečišćeni naftni produkti (Refined Petroleum Products) D. IV/V. 09.
Preduzeće (Enterprise) D. III. 01.
Preduzeće za prijevoz cjevovodima (Pipeline transport enterprise) D. III. 02.
Prijevoz cjevovodima (Pipeline transport) D. IV/V. 01.
Relacije prijenosa robe cjevovodom (Goods pipeline link) D. IV/V. 16.
Roba izašla iz zemlje cjevovodom (Goods having left the country by pipeline) D. IV/V. 13.
Roba prevezena cjevovodom (Goods transported by pipeline) D. IV/V. 07.
Roba ušla u zemlju cjevovodom (Goods having entered the country by pipeline) D. IV/V. 14.
Saobraćaj (Turnover) D. III. 05.
Sirova nafta (Grude Oil) D. IV/V. 08.
Tečni naftni plin (TNG) (Liquified petroleum gases (LPG) D. VI. 06.)
Tečni naftni plin (LNG) ((Liquid Petrolum Gas (LPG)) D. IV/V. 11.
Tečni prirodni plin (Liquefied natural gas (LNG) -) D. VI. 07.
Tečni prirodni plin (LNG) ((Liquefied Natural Gas (LNG)) D. IV/V. 10.
Tečnosti prirodnog plina (Natural gas liquids (NGL)) D. VI. 08.
Tona - kilometar u prijevozu naftovodnom (Tonne-kilometre by oil pipeline) D. IV/V. 12.
Tranzit cjevovodima (Pipeline transit transport) D. IV/V. 15.
Troškovi za investicije u infrastrukturu (Investment expenditure on infrastructure) D. III. 06.
Troškovi za održavanje infrastrukture (Maintenance expenditure on infrastructure) D. III. 07.
Unutrašnji prijevoz plinovodom (National gasl pipeline transport) D. IV/V. 03.
Unutrašnji prijevoz naftovodom (National oil pipeline transport) D. IV/V. 02.
Vrste naftovoda i plinovodi (Types of oil and gas pipelines) D. I/II. 06.
Zaposlenost (Employment) D. III. 04.

E. POMORSKI SAOBRAĆAJ

Brod (Ship) E. II.A. 05.
Brod za krstarenje (Cruise ship) E. II.A. 08.
BRT (Gross tonnage (GT)) E. II.A. 14.
Bruto - bruto masa robe (Gross-gross weight of goods) E. V. 36.
Bruto masa robe (Gross weight of goods) E. V. 37.
Čvorišna luka (Hub port) E. I. 04.
Dizel gorivo (destilisano lož ulje) (Gas/diesel oil (distillate fuel oil)) E. VI. 04.
Dolazak trgovačkog broda (Arrival of a merchant ship) E. IV. 12.

Dužina lučkih pristajališta po namjeni (Port quay lengths by use) E. I. 09.
Dužina pristajališta po dubini vode (Port quay lengths by depth of water) E. I. 10.
Džul (Joule) E. VI. 03.
Ekvivalent tona nafte (TEP) (Tonne of oil equivalent (TOE)) E. VI. 02.
Godina izgradnje plovila (Year of construction of vessel) E. II.A. 02.
Godina posljednje velike prepravke ili modifikacije (Year of last major refit or modification) E. II.A. 03.
IMO broj broda (IMO ship Number) E. II.A. 07.
Iskorišćenje nosivosti (Freight capacity utilisation) E. V. 13.
Iskorišćenje putničkog kapaciteta (Passenger capacity utilisation) E. V. 27.
Iskorišćenje TEU kapaciteta (TEU capacity utilisation) E. V. 18.
Iskrčani putnik u pomorskom saobraćaju (Sea passenger disembarked) E. V. 30.
Istovarena roba (Goods unloaded) E. V. 48.
Izlet putnika na krstarenju (Cruise passenger excursion) E. V. 31.
Izmjenljivi tovarni sud (Swap body) E. II.B. 08.
Javni prijevoz (Transport for hire or) E. III. 01.
Javno lučko preduzeće (Public port enterprise) E. III. 07.
Javno preduzeće za pomorski prijevoz (Public sea transport enterprise) E. III. 05.
Jedinični prijevoz (Non-unitised transport) E. V. 09.
Kapacitet lučkih postrojenja na obali (Port land side facilities) E. I. 07.
Kategorizacija radnih mjesta – lučko osoblje (Employment category – port enterprise staff) E. III. 12.
Kategorizacija radnih mjesta – osoblje pomorskog transportnog preduzeća (Employment category – sea transport enterprise staff) E. III. 11.
Klasifikaciona društva (Classification society) E. III. 08.
Komerijalni pomorski prijevoz (Commercial sea transport) E. V. 02.
Kontejner (Container) E. II.B. 03.
Kontejnerski teret (Container cargo) E. V. 41.
Lo-Lo (Lift-on Lift-off) E. V. 40.
Lučka državna kontrola (Port state control) E. IV. 15.
Lučka navigaciona pomagala i usluge (Port navigation aids and services) E. I. 15.
Lučka postrojenja za opravke (Port repair facilities) E. I. 14.
Lučke dizalice po tipu (Port cranes by type) E. I. 13.
Lučke dizalice prema nosivosti (Port cranes by lifting capacity) E. I. 12.
Lučke površine za skladištenje (Port storage areas) E. I. 08.
Lučko preduzeće (Port enterprise) E. III. 06.
Luka (Port) E. I. 02.
Luka iskrcaja (Port of disembarkment) E. V. 34.
Luka istovara (Port of unloading) E. V. 51.
Luka ukrcaja (Port of embarkment) E. V. 33.
Luka utovara (Port of loading) E. V. 50.
Mala obalna plovidba (Short sea shipping) E. V. 06.
Međunarodni pomorski prijevoz (International sea transport) E. V. 04.
Međunarodni pomorski prijevoz pomorskog prijevoznog sredstva iz treće zemlje (Cross-trade sea transport) E. V. 05.
Nosivost (Deadweight (DWT)) E. II.A. 13.
Odlazak trgovačkog broda (Departure of a merchant ship) E. IV. 13.
Opasne robe (Dangerous goods) E. V. 45.
Ostala pristajanja (Other calls) E. IV. 11.
Ostvareni putnik-kilometri (Passenger-kilometres performed) E. V. 26.
Ostvareni TEU-kilometri (TEU-kilometres performed) E. V. 17.
Ostvareni tona-kilometri (Tonne-kilometres performed) E. V. 12.
Paleta (Pallet) E. II.B. 10.
Platforma (Flat) E. II.B. 09.
Plovilo-kilometar (Vessel-kilometre) E. IV. 08.

Pomorska etapa (Sea stage) E. IV. 05.
Pomorska plovidba (Sea journey) E. IV. 04.
Pomorska potisnica za suhi teret (Dry cargo seagoing barge) E. II.A. 04.
Pomorski prijevoz (Sea transport) E. V. 01.
Pomorski saobraćaj (Sea service) E. IV. 01.
Pomorsko obalsko područje (Maritime coastal area) E. I. 01.
Pomorsko prijevozno sredstvo (Sea going vessel) E. II.A. 01.
Pomorsko prijevozno sredstvo pod domaćom zastavom (Seagoing vessel under national flag) E. II.A. 10.
Pomorsko prijevozno sredstvo pod stranom zastavom (Seagoing vessel under foreign flag) E. II.A. 11.
Pomorsko putovanje (Sea passenger journey) E. V. 22.
Ponuđeni TEU-kilometri (TEU-kilometre offered) E. V. 16.
Ponuđeni tona-kilometar (Tonne-kilometre offered) E. V. 11.
Ponuđeno mjesto-kilometar (Passenger-kilometre offered) E. V. 24.
Potrošnja energije u pomorskom prijevozu (Energy consumption by merchant ships) E. VI. 01.
Preduzeće (Enterprise) E. III. 03.
Preduzeće za pomorski prijevoz (Sea transport enterprise (Shipping firm)) E. III. 04.
Pretovar sa broda na brod (Ship to ship transshipment) E. V. 46.
Prijevoz za sopstvene potrebe (Transport on own-account) E. III. 02.
Pristajanje radi snabdijevanja (bunker) (Bunker call) E. IV. 10.
Pristajanje trgovačkog broda (Port call by a merchant ship) E. IV. 09.
Pristupačnost luke (Port accessibility) E. I. 06.
Putnik - kilometar (Passenger-kilometre) E. V. 23.
Putnik na krstarenju (Cruise passenger) E. V. 21.
Putnik u pomorskom prijevozu (Sea passenger) E. V. 20.
Raspreda trgovačkog broda (Merchant ship laid up) E. IV. 14.
Rastojanje između dvije luke (Port-to-port distance) E. IV. 07.
Redovan pomorski saobraćaj (Scheduled sea service) E. IV. 02.
Relacija u pomorskom prijevozu putnika (Sea passenger transport link) E. V. 32.
Relacije u pomorskom prijevozu robe (Goods sea transport link) E. V. 49.
Roba prevezena morem (Goods carried by sea) E. V. 35.
Ro-Ro (Roll-on Roll off) E. V. 42.
Ro-Ro jedinica (Ro-Ro unit) E. II.B. 11.
Ro-Ro pristajalište (RO-RO berth) E. I. 11.
Ro-Ro teret (Ro-Ro cargo) E. V. 43.
Saobraćaj (Turnover) E. III. 09.
Sistem za automatsku identifikaciju (AIS) (Automatic Identification System) E. II.A. 15.
Statistička luka (Statistical port) E. I. 03.
Svrha putovanja putnika u pomorskom prijevozu (Purpose of a sea passenger journey) E. V. 28.
Tara masa (Tare weight) E. V. 38.
Tara masa kontejnera (Tare weight of container) E. II.B. 05.
Teretna plovidba (Cargo journey) E. IV. 06.
Teško lož ulje (taložno) (Heavy fuel oil(residual)) E. VI. 05.
TEU (Twenty-foot Equivalent Unit) E. II.B. 07.
TEU-kilometar (TEU-kilometre) E. V. 15.
Tona - kilometar (Tonne-kilometre) E. V. 10.
Tovarna jedinica (Loading unit) E. II.B. 01.
Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) (Intermodal transport unit (ITU)) E. II.B. 02.
Trgovačka flota (Merchant fleet) E. II.A. 12.
Trgovački brod (Merchant ship) E. II.A. 06.
Ukrčani putnici (Passenger on board) E. V. 25.
Ukrčani putnik u pomorskom saobraćaju (Sea passenger embarked) E. V. 29.
UN/LOCODE (UN/LOCODE) E. I. 05.

Unutrašnji pomorski prijevoz (National sea traffic) E. V. 03.
Utovarena roba (Goods loaded) E. V. 47.
Utovarene TEU (TEUs on board) E. V. 19.
Utovarene tone (Tonne on board) E. V. 14.
Vanredni pomorski saobraćaj (Unscheduled sea service) E. IV. 03.
Veličine kontejnera (Sizes of containers) E. II.B. 04.
Velika obalna plovidba (Deep sea shipping) E. V. 07.
Veze sa zaleđem i mala obalna plovidba (Port hinterland links and short sea shipping) E. I. 16.
Vrste kontejnera (Types of containers) E. II.B. 06.
Vrste robe prevezene morem (Categories of goods carried by sea) E. V. 44.
Vrste tereta (Types of cargo) E. V. 39.
Zadržavanje od strane lučke državne kontrole (Detention under port state control) E. IV. 16.
Zaposlenost (Employment) E. III. 10.
Zastava države pod kojom plovi pomorsko prijevozno sredstvo (Nationality of registration of Seagoing vessel (Flag state)) E. II.A. 09.
Zbirni prijevoz (Unitised transport) E. V. 08.

F. VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

Aerodrom (Airport) F. I. 01.
Aerodromski parking za automobile (Airport car parking) F. I. 09.
Aerodromski terminal (Airport Terminal) F. I. 04.
Aerodromsko preduzeće (Airport operator) F. III. 03.
Aktivnosti generalne avijacije – nekomercijalne (General aviation operations – non-commercial) F. IV. 24.
Aktivnosti generalne avijacije- komercijalne (General aviation operations – commercial) F. IV. 23.
Aviokompanija (Komerrijalni vazdušni prevoznik) ((Airline (Commercial air transport operator)) F. III. 02.
Avion (Aircraft) F. II. 01.
Avion po karakteristikama buke (Aircraft by noise characteristics) F. II. 05.
Avioni po namjeni (Aircraft by configuration) F. II. 04.
Avionna flota (Aviation fleet) F. II. 02.
Blok vrijeme (Block-to-block time) F. IV. 27.
Broj leta (Flight number (aircraft)) F. IV. 25.
Bruto masa robe (Gross Weight of goods) F. V. 23.
Bruto-bruto masa robe (Gross-Gross Weight of goods) F. V. 22.
Code sharing F. IV. 26.
Dionica leta (Flight stage(FS)) F. IV. 11.
Diplomatska torba (Diplomatic bag) F. V. 32.
Dolazak aviona (Aircraft arrival) F. IV. 04.
Domaća dionica leta (Domestic flight stage) F. IV. 12.
Domaći aerodrom (Domestic Airport) F. I. 03.
Domaći let (Domestic flight) F. IV. 15.
Domaći vazdušni prijevoz (National air transport) F. V. 03.
Država dešavanja (State of occurrence) F. VII. 08.
Država prevozioca (State of the operator) F. VII. 09.
Država registracije (State of registry) F. VII. 10.
Džul (Joule) F. VI. 03.
Ekvivalent toni ulja (Tonne of oil equivalent (TOE)) F. VI. 02.
Fatalna povreda (Fatal injury) F. VII. 04.
Incident (Incident) F. VII. 02.
Intermodalni teretni terminal (Intermodal freight facilities) F. I. 10.
Izdaci za održavanja aerodroma (Maintenance costs – airports) F. III. 07.
Izdaci za održavanja aviona (Maintenance costs – aircraft) F. III. 08.

Kategorije robe u vazdušnom prijevozu (*Categories of goods carried by air*) F. V. 36.
Koeficijent punjenja u prijevozu putnika (*Passenger load factor*) F. V. 16.
Koeficijent punjenja u prijevozu tereta (*Weight load factor*) F. V. 40.
Komerrijalna usluga vazdušnog prijevoza (*Commercial air service*) F. IV. 18.
Komerrijalni let (*Commercial air flight*) F. IV. 17.
Komerrijalni vazdušni prijevoz (*Commercial air transport*) F. V. 02.
Komerrijalno kretanje aviona (*Commercial aircraft movement*) F. IV. 02.
Komerrijalno slijetanje (*Revenue stop*) F. IV. 05.
Kontrola letenja (*Air Traffic Control provider*) F. III. 04.
Kretanje aviona (*Aircraft movement*) F. IV. 01.
Lakša povreda (*Slight injury*) F. VII. 07.
Let (*Flight*) F. IV. 14.
Međunarodna dionica leta (*International flight stage*) F. IV. 13.
Međunarodni aerodrom (*International Airport*) F. I. 02.
Međunarodni let (*International flight*) F. IV. 16.
Međunarodni vazdušni prijevoz (*International air transport*) F. V. 04.
Mjesto polaska i dolaska na letu (*On flight origin and destination (OFOD)*) F. V. 05.
Naplaćeni prijeđeni tona - kilometri (*Revenue tonne-kilometres performed*) F. V. 39.
Nekomerrijalno slijetanje (*Non-revenue stop*) F. IV. 06.
Nezgodna (*Accident*) F. VII. 01.
Nezgodna na avionu registrovanom u nacionalnom registru (*An accident on a nationally registered aircraft*) F. VII. 12.
Nezgodna na nacionalnoj teritoriji (*Accident on national territory*) F. VII. 11.
Opasne robe (*Dangerous goods*) F. V. 37.
Operativna flota (*Operating fleet*) F. II. 03.
Ozbiljan incident (*Serious incident*) F. VII. 03.
Ozbiljna povreda (*Serious injury*) F. VII. 06.
Par aerodroma (*Airport pair*) F. IV. 08.
Par gradova - mjesto polijetnja/slijetanja (*City pair - On flight origin/destination (OFOD)*) F. IV. 10.
Plaćeni teret (*Payload carried*) F. V. 38.
Polazak aviona (*Aircraft departure*) F. IV. 03.
Poletno-sletna staza (*Airport runways*) F. I. 05.
Ponudeni sjedišta-kilometri (*Seat-kilometre offered*) F. IV. 31.
Ponudeni tona-kilometri (*Tonne-kilometre offered*) F. IV. 32.
Pošta (*Mail*) F. V. 29.
Pošta na avionu (*Mail on board*) F. V. 31.
Potrošnja energije u vazdušnom prijevozu (*Energy consumption by air transport*) F. VI. 01.
Povreda koja nije fatalna (*Non-fatal injury*) F. VII. 05.
Prieđeni kilometri aviona (*Aircraft kilometres performed*) F. IV. 29.
Prieđeni poštanski tona - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta (*Mail tonne-kilometres performed by on-flight origin/destination airports*) F. V. 34.
Prieđeni poštanski tona - kilometri na dionici leta (*Mail tonne-kilometres performed by flight stage*) F. V. 33.
Prieđeni putnički tona - kilometri (*Passenger tonne-kilometres performed*) F. V. 19.
Prieđeni teretni tona - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta (*Freight tonne-kilometres performed by on-flight origin/ destination airports*) F. V. 28.
Prieđeni teretni tona - kilometri na dionici (*Freight tonne-kilometres performed by flight stage*) F. V. 27.
Preduzeće (*Enterprise*) F. III. 01.
Prevezeni putnici u vazdušnom prijevozu (*Air passengers carried*) F. V. 09.
Prinudno slijetanje (*Diversion*) F. IV. 07.
Prtljag (*Baggage*) F. V. 20.
Pružalac aerodromskih usluga (*Airport Services provider*) F. III. 05.
Putnici koji započinju ili završavaju putovanje (*Terminating passengers*) F. V. 10.
Putnici na terminalu (*Terminal passengers*) F. V. 13.

Putnici u avionu (*Air passengers on board*) F. V. 14.
 Putnici u direktnom tranzitu (*Direct transit passengers*) F. V. 11.
 Putnici u transferu ili indirektnom tranzitu (*Transfer or Indirect Transit passengers*) F. V. 12.
 Putnički izlazi (*Passenger gates*) F. I. 08.
 Putnik - kilometar (*Passenger-kilometre*) F. V. 15.
 Putnik - kilometri između aerodroma polaska i aerodroma krajnjeg odredišta (*Passenger kilometres flown by on-flight origin/destination airports*) F. V. 18.
 Putnik - kilometri na dionici leta (*Passenger kilometres flown by flight stage*) F. V. 17.
 Putnik koji se ne prevozi uz naknadu (*Non-revenue air passenger*) F. V. 08.
 Putnik koji se prevozi uz naknadu (*Revenue air passenger*) F. V. 07.
 Putnik u vazdušnom prijevozu (*Air Passenger*) F. V. 06.
 Raspoloživa putnička sjedišta (*Passenger seats available*) F. IV. 30.
 Rastojanje između aerodroma (*Airport-to-airport distance*) F. IV. 09.
 Redovna usluga vazdušnog prijevoza (*Scheduled air service*) F. IV. 19.
 Rulna staza (*Airport taxiways*) F. I. 06.
 Šalteri za čekiranje (*Check-in Facilities*) F. I. 07.
 Saobraćaj (*Turnover*) F. III. 06.
 Sati aviona (*Aircraft hours*) F. IV. 28.
 Starost aviona (*Aircraft age*) F. II. 06.
 Tare masa (*Tare Weight*) F. V. 24.
 Teret (*Freight*) F. V. 21.
 Teret u avionu (*Freight on board*) F. V. 26.
 Ukupan teret/pošta (*Total freight/mail*) F. V. 35.
 Usluga vazdušnog prijevoza putnika (*Passenger air service*) F. IV. 21.
 Usluga vazdušnog prijevoza robe i pošte (*All-freight and mail air service*) F. IV. 22.
 Utovaren ili istovaren teret (*Freight loaded or unloaded*) F. V. 25.
 Utovarena i istovarena pošta (*Mail loaded and unloaded*) F. V. 30.
 Vanredni vazdušni prijevoz (*Non-scheduled air service*) F. IV. 20.
 Vazdušni prijevoz (*Air transport*) F. V. 01.
 Veze sa ostalim vidovima transporta (*Connections to other modes of transport*) F. I. 11.
 Vrste zaposlenja (*Types of employment*) F. III. 10.
 Zaposlenost (*Employment*) F. III. 09.

G. INTERMODALNI TERETNI SAOBRAĆAJ

Intermodalni robni saobraćaj (*Combined freight transport*) G.I-03
 Intermodalni robni saobraćaj (*Intermodal freight transport*) G.I-01
 Intermodalni terminal (*Intermodal transport terminal*) G.I-11
 Istodobno korištenje dva različita oblika prijevoznih sredstava (aktivni ili pasivani) (*Simultaneous use of two means of transport (Active mode)/(Passive mode)*) G.I-04
 Izmjenljivi tovarni sud (*Swap body*) G. II. 08.
 Kontejner (*Container*) G. II. 03.
 Lučka dizalica (*Straddle carrier*) G.II-13.
 Multimodalni robni saobraćaj (*Multimodal freight transport*) G.I-02
 Piggyback transport (*Piggyback transport*) G.I-05
 Platforma (*Flat*) G. II. 09.
 Portalna dizalica (*Gantry crane*) G.II-12.
 Prijevoz roba cestovnim vozilima, bez pratnje vozača (*Transport of road goods road motor vehicle, unaccompanied by the driver*) G.I-08
 Prijevoz roba cestovnim vozilima, u pratnji vozača (*Transport of driver accompanied goods road motor vehicle*) G.I-07
 Prihvatnik (*Spreader*) G.II-16.
 Prijenosnici kontejnera (*Reach stacker*) G.II-14.

Rolling ceste (Rolling road) G.I-06
Ro-ro jedinica (Ro-Ro unit) G.II-11.
Tara masa kontejnera (Tare weight of container) G. II. 05.
TEU (TEU)(Twenty-foot Equivalent Unit)) G. II. 07.
Tovara jedinica (Loading unit) G. II. 01.
Tovarna jedinica intermodalnog transporta (UTI) ((Intermodal transport unit (ITU)) G. II. 02.
Transportni lanac (Transport chain) G.I-10
Veličine kontejnera (Sizes of containers) G. II. 04.
Vidovi saobraćaja (Mode of transport) G.I-09
Viličar (Fork lift truck) G.II-15.
Vrste kontejnera (Types of containers) G. II. 06.
Željeznički vagon za intermodalni prijevoz (Rail wagon for intermodal transport) G.II-10.